Celje, 16. maja 1968 — Leto XXII. — Št. 18 — Cena 60 par (din)

Tednik

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA

DANES V CELJSKEM TEDNIKU:

5: Brez strehe in perspektive
6: Bog v hiši
7: Vode, vode, vode . . .
8: Talijini fragmenti
9: Zaščitno sredstvo — smrt
10: Cesta Šoštanj—Velenje
11: Turistični vandalizem
12: Od frulice do baleta
13: Nepotreben preplah?
14: Sreča v Kolaričevi hiši
15: Cesta ali železnica?
16: Nove osnove
17: Škodljivo in neprimerno
18: Amaterski simfonični orkester
19: Skupščina zasavskih premogovnikov
22: Sadizem za sto dinarjev

Funkcija je odgovornost

Vse kaže, da je še vedno precej ljudi, ki jim nekatere družbene norme niso povsem jasne. Naključje je, da za primer jemljem prav celjski občinski sindikalni plenum, ki prejšnji teden ni imel seje, ker je od članov plenuma več kot polovica manjkala, od teh 8 takih, ki se jim ni zdelo vredno niti opravičiti. Ni prvič po rednem občnem zboru, da je bilo ta forum treba ponovno sklicevati — to se je zgodilo že prvi seji plenuma.

Prej sem zapisal, da je plenum sindikata samo po naključju vzet za primer. Tudi v drugih organizacijah je podobno. Tako se treh dosedanjih sej občinske konference ZK v povprečju ni udeležilo po članov od tega v povprečju 13 vselej neupravičeno. Zanimivo pri vsem tem je še nekaj, da je bilo najmanj neopravičeno odsotnih na prvi seji, ko je bilo govora o reorganizaciji. Na drugi seji, ki je bila gospodarskega značaja je bilo 19 neopravičeno odsotnih, na tretji seji, posvečeni družbenim službam pa 17. Obakrat so prevladovali oni iz »drugega tabora«, na drugi predvsem zaposleni v družbenih službah, na tretji narobe. No, pa se čudimo, da področji druga drugo ne razumeta, da je med njima določen antagonizem, če se pa gremo: Oh, to ni važno za nas, ne grem!

Tudi občinska konferenca SZDL v Celju beleži veliko neupravičenih izostankov. V povprečju je na dosedanjih petih sejah neopravičeno manjkalo po 20 članov od tega 80 članskega foruma. Med neupravičeno odsotnimi je nekaj takih, ki jih še sploh niso videli.

Najmanj izostankov, tako zagotavlja občinski odbor zveze združenj borcev, je v tem forumu. Stara partizanska disciplina, ki je temeljila na tovarištvu, ni zamrla . . .

Če nič drugega, početje nekaterih, ki so funkcijo prevzeli, je pa ne izvršujejo, ni tovariško do tistih, ki pridejo, a pridejo gledat na uro.

Lahko bi razpravljali o opravičenosti opravičenih, vendar zaenkrat le o ljudeh, ki svojo funkcijo »opravljajo« večjidel v odsotnosti.

Najmanj, kar zanje lahko rečemo je to, da ne združujejo funkcije z odgovornostjo. Funkcija nikoli ni bila čast, ki jo nekdo izkaže za nekaj v preteklosti a brez pričakovanja, da bo aktivnost izvoljenega še večja. Kdor je funkcijo sprejel, jo je dolžan tudi izvrševati po svojih najboljših močeh, kajti funkcija je zbir interesov vseh, ki so za funkcionarja bili volilno telo.

Druga zadeva je, če kdo nosi funkcijo proti svoji volji. Toda bolj pošteno bi bilo, če bi tak posameznik opozoril forum, ki ga je volil, da ga je izbral proti njegovi volji in da funkcije ne misli izvrševati. Največ je najbrž takih, ki za svojo funkcijo niso bili pripravljeni, ne vedo, kaj je njihova dolžnost. Najbrž tudi izbira ni bila najboljša. Ne bi smelo biti v nekem forumu tovariša, ki bi jasno ne videl ciljev, ki jih mora v imenu svojih sočlanov doseči. No končno so tu še ljudje, ki funkcije prevzamejo iz špekulativnih nagibov, morda zato, da bi kot funkcionarji imeli v domačem kolektivu mir ali pa nezaslužen ugled.

Nepoznavanje vloge, ki jo z neko funkcijo človek prevzame, je bila prva seja občinske konference SZDL, ki tudi ni bila sklepčna. Ljudje, ki so bili delegati na volilni konferenci se niso znašli, ko so dobili še vnovično vabilo — veliko jih je bilo, ki niso vedeli, da je konferenca organ, ki deluje permanentno v vsem mandatnem obdobju. Res pa je, da ni lahko opravljati funkcije v času, ko taka dejavnost ni najbolje vrednotena. Ljudje, ki opravljajo funkcije so dostikrat izpostavljeni zasmehu, celo pomilovanju tistih, ki se ženejo izključno samo za dohodkom. Te stvari bo treba urediti v interesu in priznanju tistim, ki svojo družbeno funkcijo opravljajo z zavestjo in po svojih močeh. Ni pa s tem rečeno, da je funkciji treba dati spet kakšno posredno ali neposredno materialno stimulacijo, ker bi bilo ponovno razvrednotenje. Izogniti se bo treba prepogostim primerom, da so materalne stimulacije v tolikšni meri deležni ravno tisti, ki so družbeno neaktivni, ki so povsem apolitični.

Končno pa je treba počistiti v lastnih vrstah. Selekcija naj bi bila hkrati tudi sankcija. Ljudi, ki so kdo ve iz kakšnih pobud funkcije prevzeli, jih pa ne opravljajo, bo treba v bodoče javno odpoklicati v sredinah, kjer so izvoljeni, ali pa izključiti iz foruma, v katerega so bili izvoljeni. Tudi to bo stimulacija za tiste, ki se vloge in odgovornosti svoje družbeno-politične funkcije zavedajo.

JURE KRASOVEC

ZMAGA
v partizanskem pohodu

Tudi letos, dvajsetič po vrsti, so praznik svobode in praznik Ljubljane počastili s pohodom ob »žici okupirane Ljubljane«. Ta množična športna in politična manifestacija je povsem uspela in privabila skoraj 30.000 udeležencev. Med njimi so bili tudi mnogi predstavniki Celja, atletskega kolektiva in šol.

Moška ekipa Kladivarja v postavi Vaižič, Žuntar in Červan je dosegla najvejl uspeh z zmago v partizanskem maršu. Za 25 km dolgo pot so ti trije tekmovalci potrebovali 1 uro in 43 minut in 7 sekund. Druga ekipa Kladivarja je bila peta, tretja šesta, četrta pa dvanajsta.

V partizanskem maršu za ženske sta bili obe Kladivarjevi ekipi diskvalificirani zaradi zamenjave članic med tekom. V kolikor moramo grajati to dejstvo, pa je treba zapisati tudi to, da je druga ekipa Kladivarja zaradi organizatorjeve napake zašla v drugem delu proge na napačno pot in bila tako skupaj z Ravenčankami prikrajšana za lepši uspeh.

V štafeti 3x600 m za telesnokulturne organizacije je vrsta AD Kladivarja osvojila drugo mesto, isti uspeh pa je dosegla štafeta deklet celjske gimnazije v skupini šol.

Izredno zanimanje je bilo za tek prijateljstva. Kot lani tako je tudi letos zmagal Madžar Mecser, v ekipnem ocenjevanju pa Budimpešta. Med posamezniki je bil Vaižič drugi, Žuntar četrti, Červan pa sedemnajsti. Vse to je zadoslovalo, da so ti trje Kladivarjevi atleti pritekli Celju časino drugo mesto med ekipami.

M. B.

Predstavljamo vam MELITO AVSENAK, najmlajšo Jugoslovanko, ki je kdajkoli doslej posnela svoje petje na gramofonske plošče. Melita poje z znanim ansamblom FRANJA BERGERJA, ki s svojimi nastopi doma in v tujini navdušuje tisoče poslušalcev narodnih melodij. Naš TEDNIK organizira VELIK KONCERT ANSAMBLA BERGER, V ČETRTEK, TO JE DANES, 16. MAJA 1968 OB 20. URI V NARODNEM DOMU. Ne zamudite te edinstvene priložnosti!

ZMERNOST V PREDVIDEVANJIH

PLENUM CELJSKE TURISTIČNE ZVEZE

Kako smo se nanjo pripravili in kakšna bo letošnja turistična sezona sta bili vprašanji, na kateri so skušali odgovoriti na petkovi plenarni seji Celjske turistične zveze. Ko je predsednik Rado Jenko govoril o pripravah in predvidevanjih za letošnjo sezono, je poudaril, da so bile vse priprave pravočasne, vendar žal, v mejah razpoložljivih možnosti. To pa hkrati pove, da so bile preskromne in da se vsi dobro zavedajo, da bi lahko storili še veliko več, če bi imeli na voljo dovolj sredstev. Navzlic omejitvam so bile najobsežnejše zlasti propagandne priprave, ki so zajele domače in inozemsko tržišče.

Predvidevanja za letošnjo sezono so prej previdna kot optimistična. Računajo, da bodo tudi letos, tako kot lani, zabeležili na celjskem turističnem področju okoli 452 tisoč nočitev. Pri vsem tem menijo, da se bo število nočitev tujih gostov povečalo za 15 odstotkov. Pa tudi to so predvidevanja, ki zlasti na začetku sezone ne obetajo veliko. Znani so primeri, ko tujske bolniške blagajne omejujejo odhode svojih članov v naša zdravilišča in si tudi sicer prizadevajo za povečan obisk domačih turističnih in zdraviliških krajev.

Na plenumu je tov. Čuješ poročal o delu sekcije za inozemski turizem, glavni tajnik, prof. Zoran Vudler pa o propagandnih akcijah in prireditvah. Vse kaže, da bo tudi letos dovolj prireditev, čeprav dokončen program še ni znan. Škoda je le to, da mnoge izredno pomembne padejo na isti dan. Zdi se, da bi se organizatorji lahko pogovorili med seboj in uskladili termine.

Na plenumu so obsodili zavlačevanje rešitve načina obdavčitve družbenega sektorja gostinstva na alkoholne pijače. Menili so, da je že skrajni čas, da se uvede obdavčitev na količino in ne na prodajno ceno. Na pomembnem sestanku so podprli pobudo, da naj bi obrtni sejem od 28. septembra do 6. oktobra povezali tudi s tradicionalnimi gostinsko turističnimi prireditvami v Celju.

Ni naključje, da so veliko govorili o cestah, zlasti o slabih cestah, ki niso najboljše znanilke uspešne turistične sezone. Med drugim so se zavzeli za modernizacijo ceste na goro Oljko. Ko pa so govorili o tako imenovani hitri cesti, ki bo povezovala avstrijsko mejo z morjem, so rekli, da mora biti pri Celju speljana tako, da ne bo ovirala nadaljnjega razvoja mesta in da ne bo ovira za turistični razmah mesta. Sicer pa so bili prav zaradi te vloge na račun predvidene izgradnje tovarne za proizvodnjo titanovega belila izredno skeptični. Prav zato bodo zastavili javno vprašanje, kako bo z onesnaženjem celjskega zraka potem.

Plenarna seja je pozdravila pobudo avtoturističnega podjetja Izletnik o gradnji turističnega centra Golte nad Mozirjem, hkrati pa odobrila nadaljnje propagandne akcije doma in v tujini.

M. Božič

CELJANI!

Letošnja štafeta mladosti bo prispela v Celje 18. maja. Osrednja prireditev bo ob 16. uri na Trgu V. kongresa pred muzejem revolucije. Pozivamo vas k čimštevilnejši udeležbi.

tedenski mozaik

Zdaj se vsi sprašujejo, kako dolgo bodo trajala pogajanja med ameriškimi in vietnamskimi predstavniki v Parizu, ki so se pravkar začela. Eni pravijo tri mesece, drugi šest mesecev, eno leto. Vietnamsko ljudstvo bolj zanima, kako dolgo bo še trajalo klanje v njihovi deželi. Averella Harrimana, ameriškega predstavnika na mirovnih pogajanjih v Parizu, so vprašali, kaj je skrivnost njegovih diplomatskih uspehov. »Pravilna ocena,« je odgovoril. Od kod pravilna ocena? »Iz izkustva.« In izkustvo? »Iz napačnih ocen.« ... Nad koptsko cerkvijo v predmestju Kaira se je začela prikazovati devica Marija. Škof v tej cerkvi je ni videl, a je kljub temu razglasil prikazen kot čudež. Pripomnil je, da je to zanesljivo znamenje, da je božja pomoč na arabski strani v boju proti Izraelu. Z druge strani še niso poročali da se jim je prikazal Mojzes ... Demokratski kandidat za predsednika ZDA McCarthy je pred predhodnimi volitvami v Indiani dejal, da bo tisti, ki bo zmagal na teh volitvah, postal predsedniški kandidat stranke. Ker ni zmagal na volitvah, je McCarthy pojasnil: »Mislil sem, da bom jaz postal predsedniški kandidat, če bom zmagal, ne kdo drug.« ... Zahodnonemški nacisti, združeni v stranki NPD, so spet zabeležili volilni uspeh v Baden-Württembergu. Resno se pripravljajo na splošne parlamentarne volitve prihodnje leto. Tednik »Die Zeit« je objavil sliko množice, ki demonstrira proti NPD, toda s pripombo: »Samo z demonstracijami ne bomo vrgli NPD s tečajev.« ... DR Nemčija je najbolj vznemirjena zaradi demokratizacije na Češkoslovaškem. In ker ima strah velike oči, so vzhodnonemški časopisi pisali o ameriških tankih in vojakih v Pragi. (V resnici je prišlo v Prago nekaj ameriških filmskih igralcev.) Morda pa za takšnimi »novinarskimi racami« ne tiči samo strah ... Po osemdnevnih srditih bojih med policijo in študenti v Parizu je opustošenje v Latinski četrti podobno prizorom iz marčne revolucije leta 1848. Politiki si manejo oči in začudeno ugotavljajo: »Te študente smo nekoliko podcenjevali.«

Občina in ustava

Občina ni in ne more biti »država v malem«, kajti samoupravljanje sega daleč čez okvire občinske skupščine, njenih organov in raznih občinskih političnih vodstev – Kako združiti samoupravo v občinskem okviru, da bi kar najbolj neposredno zedinila interese občanov in vseh drugih činiteljev v občini?

Ni slučajno, da je v dosedanjih razpravah o ustavnih vprašanjih v javnosti in zvezni skupščini bilo največ pripomb na položaj občine, kakor ga vsebuje sedanja ustava, kakor tudi glede načrta njegovih bodočih sprememb. Družbenopolitični odnosi v občinah so bili v zadnjem času pomaknjeni v ozadje, spričo tako pomembnih in zapletenih vprašanj kot so na primer funkcije zveze, odnosi zveza—republike z vsemi ekonomskimi, nacionalnimi in podobnimi vprašanji.

Vloga delovne organizacije

Vračanje k občini in odnosom v nji, kot temelju, na katerem se razvijajo samoupravni odnosi v naši družbi, začenja dajati drugačen ton tudi pogovorom o »velikih temah«, kot mislijo mnogi, naj razprava ne poteka kot doslej na relaciji »prenašanja oblasti« z zveze na republike, ampak jo je treba usmeriti v iskanje poti za urejevanje pravic, pristojnosti in odnosov med vsemi samoupravnimi strukturami družbe, od spodaj navzgor.

Tako se delovna organizacija kot osnova združenja dela postavlja v ospredje, z njo pa tudi odnosi v občinah kot širših samoupravnih enotah. Značilno je prizadevanje, da bi se vse spremenilo, o katerih razmišljajo, gibale čedalje bolj na področju neposrednega odločanja delovnega človeka o politiki ožjih in širših družbeno-političnih skupnosti, ne pa same oblasti.

»Država v malem«?

Kaj si glede tega lahko obetamo za občine, njihov položaj, vlogo in funkcijo v družbenem sistemu? Takoj je treba povedati, da je to vprašanje najmanj obdelano, ker je bila glavna pozornost osredotočena na odnose zveza-republike. Sodeč po težnjah v Srbiji, kjer bodo o samoupravljanju v občini razpravljali v kratkem v republiški skupščini, bo glavna pozornost posvečena občini in njeni funkciji.

Kot temeljna družbeno-politična skupnost se mora občina osvoboditi želje, da bi bila »država v malem«. **Kajti samoupravljanje se ne izčrpa le z delom občinske skupščine, njenih organov in raznih občinskih političnih forumov. Prav tako je treba odpraviti težnje, da bi se občinske oblasti kot nosilec določene ekonomske moči pojavile kot dejavniki, ki se neposredno vmešavajo v samoupravne procese delovnih organizacij. Taka »državna« politika občine je bila doslej glavna ovira širši ekonomski povezavi delovnih organizacij in je botrovala našemu gospodarstvu in zaostalosti.**

Občan v središču pozornosti

Opravičeno je mnenje, da je treba v pogojih obstoja različnih središč samoupravnega odločanja, ki razen občinske skupščine tudi opravljajo določene samoupravne posle, razvijati raznovrstne oblike neposrednega povezovanja delovnih organizacij, družbenih služb, organov oblasti v občini in druge.

Z ustavnim odlokom je treba občinsko skupščino postaviti ne kot »majhno kopijo velikega parlamenta«, kot je doslej v marsičem bila, ampak ji dati možnost, da se konstituira v skladu s svojim razmerjem in potrebami. Obenem je treba uresničiti tako združitev samouprave v občinskem okviru, ki bo na najneposrednejši način zedinila vse interese delovnih in političnih organizacij, samoupravnih forumov in družbenih služb. Seveda mora biti v središču pozornosti občan in delovni človek s svojimi pravicami, njegova vloga v razvoju družbenega življenja v tej osnovni skupnosti, na kateri temelji in se dograjuje ves naš družbeno-politični sistem.

M. MAROVIČ

TELEGRAMI

LONDON — V britanskem spodnjem domu so ostro reagirali na najnovejši sklep španske vlade o zaporu meje proti Gibraltarju. Računajo, da se bo zaradi tega ukrepa zmanjšal dotok turistov v Gibraltarju do 60 odstotkov. Nekateri britanski poslanci so zahtevali povračilne ukrepe.

BONN — Voditelj neonacistične stranke NPD von Thadden je v javni izjavi dejal, da njegova stranka »ni ne nacistična ne neonacistična, ne Thaddenova ne Hitlerjeva, ampak demokratična«.

BEOGRAD — Zahodnonemški zunanji minister Willy Brandt bo na povabilo državnega sekretarja za zunanje zadeve Marka Nikezića uradno obiskal Jugoslavijo v dneh 12. do 14. junija letos.

LONDON — V britanski prestolnici bi se morala začeti pogajanja med predstavnikom osrednje nigerijske vlade in predstavnikom odcepljene Biafre. V Nigeriji divja že skoraj leto dni državljanska vojna. Ker pa Britanija z orožjem in svetovalci podpira Lagos, zahteva Biafra, da bi se pogajanja začela v Kampali v Ugandi na afriških tleh.

BUKAREŠTA: Francoski predsednik Charles de Gaulle je te dni na obisku v Romuniji, kamor je priletel v torek. Med drugim ga je na sprejemu na letališču pozdravila s častnim mimohodom tudi enota romunske vojske (Telefoto UPI

tedenski zunanjepolitični pregled

Vsa znamenja kažejo, da so sovjetski voditelji in voditelji nekaterih socialističnih držav, predvsem Poljske in DR Nemčije, zelo vznemirjeni nad sedanjim procesom demokratizacije v ČSSR. Bojijo se predvsem tega, da se ne bi novim partijskim in državnim voditeljem na Češkoslovaškem »položaj izmuznil iz rok« in bi zmagale celo antisocialistične sile.

Tako se glasi ena izmed razlag za nenadni sestanek voditeljev ZSSR, Poljske, DR Nemčije, Madžarske in Bolgarije, ki je bil prejšnji teden v Moskvi. S tega sestanka je »Pravda« objavila običajno delfijsko uradno sporočilo, ki pove tisto, kar je že vsakdo lahko domneval: da so na sestanku »izmenjali mnenja o perečih problemih svetovnega položaja in svetovnega komunističnega gibanja«.

Ob taki »nezgovornosti« uradnega sporočila so seveda prišla do izraza razna ugibanja. Po zahodnih domnevah so sovjetski voditelji zelo vznemirjeni in omenjeni sestanek naj bi bil uvod v razne oblike neposrednega pritiska na ČSSR. Kot podporo tej domnevi navajajo premike sovjetskih in poljskih čet v bližini češke meje, do katerih je resnično prišlo.

Toda v Moskvi se je med tujimi opazovalci in dopisniki bolj utrdila domneva, da so moskovski sestanek sklicali zato, da bi ublažili bojazen in skrbi predvsem Ulbrichta in Gomulke in da ni bilo govora o kakih »represalijah« ali »pritisku« proti Čehom. To seveda ne pomeni, da so bili udeleženci sestanka srečni ob dogajanju v ČSSR. Značilno pa je, da Romunija ni sodelovala na tem sestanku in da je vsaj Madžarska, ki je sodelovala, na pol naklonjena sedanji demokratizaciji na Češkoslovaškem.

Pri vsem tem je zanimiv članek predsednika češkoslovaške vlade Černika, ki ga je ob 23. obletnici osvoboditve Češkoslovaške objavil sovjetski list »Izvestija«. Černik pojasnjuje sovjetskemu bralcu, kaj se pravzaprav dogaja v ČSSR, in mu zagotavlja, da si Čehi in Slovaki prizadevajo ustvariti socialistično družbo. Toda kljub temu odkrito govori o napakah in zablodah prejšnjega vodstva in prav nič ne prikriva razločkov, ki jih novi proces prinaša na Češkem v primerjavi s sovjetsko prakso.

Z ulic Latinske četrti v Parizu, okrog starosvetne Sorbone, se je razkadil solzilni plin. Celi kupi kock in starega železja — med njim tudi ostanki avtomobilov, ki so šli v staro železo — označujejo kraje, kjer so se francoski študenti osem dni epsko bojevali s policijo. Najhuje je bilo zadnji dan v soboto ponoči, ko so odpeljali v bolnišnice na stotine študentov — in nemalo policajev, ki so poleg solzilnega plina uporabljali celo klorov plin.

Francija si zdaj mane oči. Mane si jih vlada in manejo si jih politične stranke, ki niso razumele, da se pred njihovimi očmi dogaja nekaj pomembnega, politično pomembnega. Šele po enem tednu zares divjih spopadov med policijo in študenti so se prebudili tudi drugi sloji prebivalstva, med njimi delavstvo, ki je razglasilo enodnevni protestni štrajk v njihovo podporo. Takrat pa je predsednik vlade Pompidou že sporočil, da se bodo v ponedeljek 13. maja odprla vrata univerze na Sorboni.

Študenti čakajo, ali bo vlada ustregla njihovim zahtevam. Obnovitev predavanj na univerzi je samo eden izmed pogojev. Študenti zahtevajo reforme — kakor so jih zahtevali že pred desetimi leti — in to, da policija izpusti vse njihove tovariše, ki jih je zaprla med demonstracijami.

Politični dejavniki v Franciji so s čudom spoznali, da so študenti tudi politični dejavnik, in bodo zdaj skušali izkoristiti zase njihov boj. Študenti pa niso neumni. Njihovi prvi sestanki po velikih demonstracijah so posvečeni temi: »Kako preprečiti politikom, da se ne bodo okoristili s sadovi našega boja?«

PARIZ — Začela so se dolgo pričakovana pogajanja med ameriškimi in vietnamskimi predstavniki. Računajo, da se bodo gibala v tri glavne smeri: ustavitev bombardiranja Severnega Vietnama, kdo naj zastopa Južni Vietnam in kakšna bo prihodnost te dežele.

LONDON — Laburisti so spet doživeli katastrofalen poraz na občinskih volitvah v Angliji in na Škotskem. Položaj premiera Wilsona je zdaj tako omajan, da o javnosti na široko razpravljajo o tem, kdo naj bi bil njegov naslednik.

DJAKARTA — Etiopski cesar Haile Selassie, ki je na obisku v Indoneziji, in predsednik Suharto sta v skupnem sporočilu podprla predlog o sklicanju nove konference neuvrščenih.

PRAGA — Ob 23. obletnici osvoboditve Češkoslovaške je vlada pomilostila kakih 1000 oseb. Na proslavo obletnice je prišla tudi sovjetska delegacija pod vodstvom maršala Konjeva.

Strah pred ČSSR

Zaradi suše skrbi tudi elektrarne

V marcu se je proizvodnja električne energije v Sloveniji zmanjšala za 21 %, v Bosni in Srbiji pa je bila za 27 oz. za 16 % večja kot lani v marcu. Aprila se je nateklo v zbirna jezera hidroelektrarn manj vode kot lani v tem času; če maja ne bo zboljšanja, bodo največje elektrarne v državi morale delati brez rezerv, kar pa lahko pripelje do večjih težav v oskrbovanju z elektriko.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

■ **MANJŠI DELEŽ PODJETIJ** — V centralnem svetu sindikatov so ostro kritizirali to, da se delež podjetij v čistem dohodku zmanjšuje. Z reformo smo se namreč izrekli za ravno drugačno delitev narodnega dohodka, da bi z večjimi sredstvi razpolagale delovne organizacije, medtem ko se zdaj povečujejo sredstva federacije. V centralnem svetu sindikatov pravijo, da je ta kršitev reformnega načela močno prispevala h gospodarskim težavam.

■ **SEJA CK ZKS OKROG 25. MAJA** — Na tej seji bo centralni komite razpravljal o tem, kako daleč je že uspelo prenoviti Zvezo komunistov Slovenije. Hkrati se bo začela javna razprava o osnutku statuta ZKS. Od 15. do 30. junija pa bodo seje občinskih konferenc ZK.

■ **ŠTUDENTI PRI TITU** — Predsednik Tito se je v pogovoru s predstavniki študentov zavzel za to, da bi lahko študiralo več otrok iz delavskih in kmečkih družin. V samoupravljanju na visokih šolah naj bi bolj sodelovali tudi študenti.

■ **SEJEM ALPE-ADRIA** — V Ljubljani so v soboto odprli vsakoletni sejem Alpe-Adria, na katerem sodelujejo razstavljavci iz Jugoslavije, Italije, Avstrije in ZR Nemčije.

■ **SUŠA** — V vzhodnih delih Jugoslavije traja suša že skoraj dva meseca. Ponekod je bila prava letna pripeka (do 34 stopinj). Suša bo vsekakor prizadela pridelek, zlasti pšenico in koruzo. Čutimo jo že tudi v Sloveniji, čeprav dosti manj kot, recimo, v Vojvodini. V Dalmaciji zmanjkuje vode tudi termoelektrarnam.

Stran od začrtane poti

■ **MANJ DRŽAVNIH PRAZNIKOV?** — Pravijo, da v zveznih organih razmišljajo o tem, da bi Novo leto, 1. maj in 29. november praznovali le po 1 dan, češ da imajo zdaj že marsikje prosto skoraj vsako soboto. Mnogim pa se ta predlog ne zdi utemeljen, saj Jugoslavija ni med tistimi državami, ki imajo največ državnih praznikov. Raje se še bolj usmerimo na modernejše, intenzivnejše gospodarjenje v času, ko delamo, saj je v tem pravi smisel reforme.

■ **POTROŠNIŠKI KREDITI SO ŠE V ZALOGAH** — Na zborovanju jugoslovanskih bank so povedali, da mnogi občani že zaprošajo za večje potrošniške kredite, ki jih omogočajo novi nedavni predpisi. Po teh predpisih lahko potrošniki dobijo do 1 milijona Sdin posojila (doslej do 600.000 Sdin). Toda banke bodo lahko odobravale večje kredite šele potem, ko bodo dobile nazaj sredstva, ki zdaj ležijo v dokajšnjih neprodanih zalogah blaga v podjetjih.

■ **ŠOLNINA?** — Pristojni odbor republiškega izvršnega sveta je obravnaval predlog, po katerem bi morali ponavljalci v srednjih in visokih šolah delno povrniti stroške šolanja. Mnenja o tem se še razhajajo.

■ **ZDRAVLJENJE »ZAJČJIH« USTNIC** — V svetu in pri nas se povečuje število otrok, ki se rodijo z »zajčjimi ustnicami« in »volčjim žrelom«. Uspešno pa se razvija tudi zdravljenje teh prirojenih hib. O tem bodo govorili na bližnjem kongresu plastične in čeljustne kirurgije v Mariboru. Razen tega bodo izmenjali tudi izkušnje o zdravljenju opeklin, pri čemer so dosegli v zadnjem času zelo lepe uspehe v mariborski bolnišnici.

■ **LANI 128.000 STANOVANJ** — V Jugoslaviji smo lani zgradili 128.000 stanovanj. Narašča število stanovanj, ki jih zgradijo privatniki (že 45 %).

JUGOSLAVIJA IN SVET

Pota za novo konferenco neuvrščenih

Na koncu svoje druge le-ke je misije je predsed-k Tito v razgovoru s čas-barji izjavil, da bi bila ova konferenca neuvršče-v in nekaterih drugih de-l lahko že leta 1969. S em je potrjeno, da je do-dnja aktivnost Jugoslavije in še nekaterih neuvr-enih dežel za poživitev olitike neuvrščanja pri-ela odlične rezultate.

Motiv za sklicanje nove onference na vrhu je do-o znan: v vrtincu med-arodnih dogajanj je že olgo čutiti odsotnost or-niziranih akcij, ki bi pe-le k pomirjenju strasti napredku razmer v sve-. Združeni narodi so prejeli resolucije in pri-ročila, ki pa se na ža-st niso uresničila. Tako bilo s politiko rasne iskriminacije na jugu Af-ike: v Južnoafriški repub-iki in v Rodeziji. Podob-o se je zgodilo z zahte-o, da Izraelci prenehajo okupacijo arabskega oze-mlja. Kar zadeva vojno v Vietnamu, je to vprašanje e dolgo zunaj področja roke aktivnosti OZN.

Vse to kaže, da je treba ovih naporov, da bi se premagale vse ovire, ki onemogočajo konstruktiv-o rešitev mednarodnih problemov.

Dežele v razvoju so ta-o številčno kot z istovet-mi željami lahko resen ejavnik miru v medna-odni politiki. Pravimo, da lahko, ker do danes še o s svojo vodilno vlogo enotnostjo uspele, da dosegle odločujoč polo-j. Tega so nedvomno nve tudi velike sile, zla-i razviti zahod, ki je svo-ekonomsko pomoč, arsikdaj življenjsko po-embno za majhne in rev-e dežele Azije, Afrike in atinske Amerike, povezo-l z interesi svoje politič-e strategije.

Prva konferenca neuvr-enih dežel v Beogradu in druga v Kairu sta bili eke vrste spodbuda za ži-hnejše delo svetovne or-nizacije glede reševanja ivljenjskih problemov ne-azvitega sveta. Na beo-rajskem sestanku neuvr-enih se je porodila za-isel o sklicanju konfe-ence OZN za trgovino in razvoj.

Problemi nerazvitega sve-a so pomembni tudi za razvoj mednarodnega po-ožaja. Znano je, da brez konomske svobode tudi politične svobode ni. In ojujoč se za to načelo, se et v razvoju skuša iz-rgati iz teme in zaostalo-i.

Vsa ta spoznanja jasno ričajo, da je nastopil as, ko se morajo anga-irati širši mednarodni fo-umi, da bi ustavili seda-nji tok pretečih dogodkov, kršne imamo v Jugo-hodni Aziji in na Bliž-em vzhodu. V takem oz-ačju znova stopajo na prizorišče neuvrščene de-le. Poskusile bodo tudi v tem odločilnem času na rehodu iz sedmega v os-mo desetletje tega stoletja dati svoj prispevek na-redku mednarodnega so-delovanja in pomagale od-reti svetlejši razgled v prihodnost.

M. GAVRILOVIĆ

OB DNEVU LETALCEV

Po končani nalogi v »zračni bitki« na reaktivnih letalih razpravljata pilota o trenutkih pod belimi oblaki, kar jima spet pomeni nov doživljaj. – Za 21. maj, dan jugoslovanskega vojnega letalstva, prisrčno čestitamo junakom svobodnega neba

Kmetijski proizvajalci vprašujejo

Zdaj, ko je okrog 4,400.000 hektarov polj posejanih s spomladno setvijo, je iz zvezne gospodarske zbornice prišlo opozorilo, da dogovori glede pridelka zasejanih površin močno zaostajajo v primeri z zadnjimi leti. Proizvajalci, kar pomeni okrog 50 odstotkov Jugoslovanov, še n e v e d o, kako bodo letošnji pridelek prodali!

Industriji sladkorja in tobaka se sprašujeta, kako naj sklepata dogovore za letošnji odkup, ko imata polna skladišča neprodanega blaga. Strokovnjaki pravijo, da je sadje dobro cvetelo, ali pa bo »cvetela« tudi prodaja sadja doma in na tuje tržišče? Živinorejci prav tako še nimajo zanesljive vize za svetovna tržišča s čvrto valuto.

Skratka, kmetijstvo, ki je v prvih letih gospodarske reforme doživljalo pravi razcvet, se je nenadoma znašlo na zaprtem tiru. Zato so zvezni poslanci iz svojih volilnih okrajev in delovnih organizacij prinesli vrsto predlogov proizvajalcev o tem, kako bi ujeli korak z drugimi področji gospodarstva. Ti predlogi v glavnem nasvetujejo administrativne in ekonomske intervencije zvezne skupščine in zveznega izvršnega sveta.

Prizadevanje za izvoz

Splošno mnenje je, da je treba strogo kontrolirati uvoz poljedeljskih in živinorejskih proizvodov in ne dovoliti, da domači uvozniki dušijo proizvodnjo na domačem tržišču. Kmetijski proizvajalci tudi pozivajo pristojne organe, da bi bolj spretno in vztrajno krčili pot proizvodom našega kmetijstva tako na Zahod kot na Vzhod. Nedvomno bo letos »boj za izvoz« najtežji prav na tem področju, pa naj gre za izvoz živine, mesa in mesnih izdelkov v deleže zahodne Evrope, ali pa tobaka in drugega v vzhodnoevropske dežele.

Kmetijska gospodarstva, zadruge in njihovi kooperanti prav tako obveščajo, da s praznimi blagajnami in s pičlimi skladi sploh ne morejo misliti na modernizacijo in napredek proizvodnje. Poslovnim bankam, ki so po mnenju kmetovalcev »zaprle pipe«, so poslane zahteve, da spremenijo svoje mnenje o kreditiranju kmetijstva.

Marsikatero teh težav je mogoče rešiti, kar kaže tudi vrsta odlokov in ukrepov zveznega izvršnega sveta za boljše pogoje gospodarjenja v kmetijstvu. Nastaja pa vprašanje, ali ti ukrepi lahko odgovorijo na preprosto vprašanje kmetov in drugih kmetijskih proizvajalcev:

- **»Kaj naj sejemo, kakšno**
- **vrsto živine naj gojimo?«**
- **Na to vprašanje še ni od-**
- **odgovora, vsaj doslej ne.**

Zadnja ura

Kot vse kaže, je rešitev teh težav v tem, da se vsaj za dobo nekaj let odgovori na to vprašanje kmetom in kolektivom kmetijskih posestev in zadrug. Torej je treba začeti s prvo črko reforme: preučiti in zvedeti, koliko in kakšnih poljedeljskih proizvodov lahko sprejme domače tržišče in koliko se jih lahko proda v tujino.

To seveda terja delo, ki je zapleteno in odgovorno, je pa zadnji čas, da se ga kdo loti. Člani odbora za kmetijstvo gospodarskega sveta zvezne skupščine so pripravljeni z vsemi močmi podpreti tako delo, obenem pa so dali tudi nekaj pobud zveznemu izvršnemu svetu in zvezni gospodarski zbornici. Ni dvoma, da bodo tudi kmetijski proizvajalci pomagali uresničiti to prizadevanje, saj je v njihovo lastno korist.

S. MIJALKOVIĆ

Zlata vrtnica iz Maribora!

Mariborsko hortikulturno društvo razpiše vsako leto posebno tekmovanje za olepšanje mesta. S tem spodbuja meščane Maribora, organizacije in podjetja, da kar najlepše okrasijo okna, balkone in pročelja stavb s cvetjem. Tisti, ki naredijo največ za lepo zunanjo podobo mesta, dobe od društva kot posebno priznanje zlate vrtnice. Lani so koristno tekmovanje močno podprle tudi krajevne skupnosti.

KAJ MENJATI V ZAKONU O DELOVNIH ODNOSIH?

Poslej denarne disciplinske kazni?

Kaj je strokovna in kaj delovna sposobnost? — Odgovorni ljudje v podjetjih: »Opomini in ukori niso dovolj, disciplinska odgovornost naj pozna tudi denarne kazni! — Delavci so proti, toda roko na srce: ali opomini in ukori res dosežejo vedno svoj namen?

Delavec, ki je postal invalid zaradi poškodbe na delu ali zaradi poklicne obolelosti, v nobenem primeru ne more biti odpuščen. Tako je natanko določeno v predlogu za spremembe in dopolnitve temeljnega zakona o delovnih odnosih. Celo v primeru, da za invalida dela ni ustreznega delovnega mesta, ne more prenehati njegov delovni odnos in se mu mora vsaj priskrbeti delo v drugi delovni organizaciji.

V načrtu spremembe in dopolnitev tega zakona je tudi predlagano, da delavcu lahko preneha delovni odnos proti njegovi volji, če je ob sprejemu na delo dal netočne podatke, ki se nanašajo na najvažnejše pogoje sprejema v službo. Nekateri pripominjajo, da bi ta dopolnitev bila še boljša, če bi upoštevala tudi odgovornost strokovnih služb, ki so dolžne ob sprejemu delavca prispevati in preveriti vse podatke, važne za odločanje glede delovnega odnosa.

Med razpravami o načrtu so bili tudi predlogi, da se v temeljni zakon o delovnih odnosih vnesejo še nekatere druge spremembe, ki jih še ni v načrtu. Tako je na primer predlagano, da bi se vpeljale denarne kazni, češ da opomini in ukori niso dovolj, da bi se zagotovila potrebna delovna disciplina. Ali bo ta predlog sprejet, ni znano. Zagovarjajo ga predvsem odgovorni ljudje v delovnih organizacijah, delavci pa denarni kazni nasprotujejo.

Prav tako nekateri menijo, da mora zakon natančneje določiti, kaj je strokovna usposobljenost in delovna sposobnost. V normativih aktih delovnih organizacij se ta dva pojma zelo različno tolmačita. Saj se marsikdaj zgodi, da organi samoupravljanja na osnovi obstoječe kvalifikacijske strukture za posamezna delovna mesta samo formalno zahtevajo višjo ali visoko strokovno usposobljenost, ker z drugimi akti »podelijo« fakultetske diplome tistim zaposlenim, ki imajo daljšo delovno dobo.

Kam z neizvoljenimi direktorji?

Precej različna so mnenja o tem, ali je treba direktorju in drugim vodilnim osebam, ki niso bile ponovno izvoljene, kakor tudi funkcionarjem, ko jim poteče mandat, zagotoviti razporeditev na drugo delovno mesto, odnosno vrnitev na delo v drugo delovno organizacijo.

Načrt sprememb in dopolnitev temeljnega zakona o delovnih odnosih na to vprašanje ne daje določenega odgovora, ampak samo navaja zahtevo, da se ta jamstva dajo le tedaj, če je delovno mesto na razpolago, in ugotavlja, da je to odprto vprašanje. Vsekakor bo ta predlog oziroma mnenje o tem prelogu še resno obravnavano, saj bi bile posledice nedosledne rešitve lahko zelo resne.

S. V.

Naš aluminij bo šel na svetovni trg

Industrija aluminija v Titogradu, Mostarju in Šibeniku bo proizvajala letno 400.000 ton glinice in 100.000 ton aluminija — Dve novi elektrarni bosta dajali nalašč za to industrijo po 2 milijardi kwh električne energije na leto

V zvezni skupščini je bil nedavno izglasovan odlok o jamstvu zveze za inozemske kredite, namenjene zgraditvi aluminijske industrije v Titogradu, Mostarju in Šibeniku. Najrazličnejše analize, od tistih, ki so jih izdelale banke, do tistih, ki so jih posredovali geološki zavodi kažejo, da bo kombinat v Titogradu in objekti, ki se gradijo v okvirju združenja Jugal, rentabilen in se bo lahko vključil v svetovni trg.

Skoraj ni treba dvomiti, da nova jugoslovanska aluminijska industrija ne bi imela uspeha. Ta industrija že 30 let doživlja na vsem svetu stalno rast. V zadnjih desetih letih se je svetovna proizvodnja aluminija podvojila. Leta 1966 je bila svetovna proizvodnja aluminija 7,2 milijona ton. Po oceni strokovnjakov OZN bo proizvodnja aluminija na svetu dosegla leta 1980 24 milijonov ton.

Ugodni pogoji

Na proizvodnjo aluminija se usmerjajo celo take dežele, ki nimajo velikih zalog boksita, ne ugodnih pogojev za razvoj električne energije. Jugoslavija ima zelo bogato surovinsko bazo in izredne pogoje za pridobivanje cenene električne energije. Od 18 evropskih dežel, ki prodajajo aliminij, jih ima samo 5 pomembne zaloge boksita: Jugoslavija, Sovjetska zveza, Francija, Grčija in Madžarska.

Titografski kombinat naj bi v prvem razdobju proizvajal 200.000 ton glinice in 50.000 ton aluminija na leto. Prav tolikšna bo proizvodnja v objektih JUGALA. Za potrebe teh objektov se gradijo dve hidroelektrarni, vsaka z milijardo KWH električne energije letno.

Za zgraditev novih kapacitet bo vloženih 230 milijonov dolarjev in skoraj 3 milijarde novih dinarjev. Tehnologija v teh objektih bo v skladu z najmodernejšimi dosežki svetovne znanosti in tehnike.

B. L.

Kmetijski nasveti

Čistoča pri molži

Zdaj je že tako, da zaradi večje ponudbe ni več vsako mleko dobro za prodajo. Mlekarne zahtevajo kvalitetno mleko, čim manj nesnage, čim manj škodljivih drobnoživk in čim manjšo kislost. Toda kako ravnati pri molži, da ne bo trpela kakovost mleka?

■ **Mleko je edino hranilo, ki zadovolji vse potrebe mladega organizma; toda hkrati je tudi eno najbolj pokvarljivih.** Pod drobnogledom opazimo v njem ogromno množico različnih drobnoživk, med njimi tudi tiste, ki v poletnih mesecih kisajo mleko. Imenujemo jih mlečnokislinske bakterije; v mleku se nahajajo, četudi še tako skrbno ravnamo pri molži.

Če se mleko pri kuhanju sesiri, imenujemo to sladko sirjenje, ki ga povzročajo klice iz okolice, če molzač pri delu ni bil dovolj skrben. Podoben vzrok ima tudi napihovanje sirov, ki ga povzročajo maslenokislinske bakterije.

■ **Neumito vime krave je pogosten vir okužbe, zato je treba vime pred molžo umiti s toplo vodo in obrisati s čisto krpo.** Še bolje je uporabljati natrijev hipoklorit, ki je blago razkuževalno sredstvo. Velikokrat nastanejo okužbe tudi zaradi slabo očiščene in malomarno vzdrževane posode.

Najhujši vir okužbe je mleko, ki se nahaja v sesnih kanalih vimena. Skozi odprtinice prihajajo do njega kužne klice iz gnoja in ga okužijo. Obvezno je zato prve curke mleka prestreči v posebno posodo in zavreči. Skrbeti je treba tudi za čistočo hleva in za zdravo krmo.

■ **Po molži je treba večjo nesnago odstraniti s precejanjem skozi kovinsko sito,** množenje drobnoživk pa zaustavimo tako, da mleko takoj ohladimo, da ima čim manjšo kislinsko stopnjo. To naredimo tako, da vrče z mlekom postavimo pod tekočo vodo.

Pri molži se velja potruditi, saj je znano, kako hitro znajo mlečni kontrolorji zavrniti mleko, za katerega z različnimi metodami ugotovijo, da ne ustreza za ljudsko prehrano.

Inž. M. L.

Raduha je dovolj močna...

Ko sem pred srečanjem proučeval njegovo življenje in glasbeno ustvarjalnost, sem nekje zasledil približno naslednje besede: njegova glasba je sveža, vedra in povezana s slovensko naravo. Če za koga, potem te misli držijo zlasti za Blaža Arniča, profesorja za kompozicijo na akademiji za glasbo v Ljubljani, sicer pa zgornjesavinjskega rojaka, doma blizu Luč, kjer se je rodil 31. januarja 1901.

Da, Blaž Arnič je močno navezan na slovensko zemljo, na mogočno Raduho ter pašnike in travnike pod njo. Tu je našel sam sebe, tu je vzljubil glasbo in se ji posvetil. Pa čeprav se že dolgo vrsto let vrača v te kraje samo od časa do časa, je ostal zvest svoji rodni grudi tudi v govorici. Njegov jezik je še vedno zgornjesavinjski; v njem ni naglasa okolja, v katerem živi že dolga leta. Tudi v tem kot v svojih delih ni nikoli zatajil mogočne Raduhe, ki je zanj več kot gora, v katero je večkrat zašel. Raduhi in svojim rojakom je ostal zvest; na vse to je ponosen, saj mu je prav to okolje dalo nič koliko pobud za glasbeno ustvarjanje.

Arnič je večji del svojega glasbenega ustvarjanja posvetil simfoniji. To so dela, ki nosijo konkretna imena in se nanašajo na določene teme. Izredno pomembne so tudi njegove simfonične pesmi; zadnja leta pa je nekaj del posvetil ljudski revoluciji.

Arnič je glasnik našega človeka, naše zemlje in naše revolucije.

Bila je sobota popoldne. Srečala sva se v stanovanju njegovega sorodnika. Pomenek je hitro stekel. Bil je živahen, in le tedaj, ko sva se v mislih in besedi spomnila Vere Stermecki, novinarke in skladateljeve rojakinje, ki je prezgodaj legla v grob, naju je stisnilo pri srcu.

— Tovariš profesor, povejte nam, prosim, kdaj ste vzljubili glasbo tako močno, da ste ji posvetili svoje življenje?

— Kdaj se je to začelo, ne morem povedati. Zdi se mi, da se je glasba rodila z menoj. Ko sem se rodil, se je z menoj vred in v meni rodila tudi glasba. Prevzela me je že v mladih letih, ko sem bil pastir. Tedaj sem si iz vrbovih palic izrezoval piščali. Ko sem nanje piskal, sem prisluhnil tonom in melodijam. Toda to me ni zadovoljilo. Ker pa je bilo pri moji rojstni hiši tudi zbirališče fantov in deklet, seveda tudi harmonike, kitare in trobente niso manjkale. Vse to me je mikalo. V roke pa sem jih vzel tedaj, ko ni bilo nikogar pri hiši. Bilo me je sram. Nisem hotel, da bi vedeli, da poskušam igrati. Pa sem odšel v gozd in se učil. Takrat sem bil sam, čisto sam, in bil sem srečen...

— Ko sem prebiral vaš življenjepis, sem zasledil, da ste študiral tudi na Dunaju pa v Varšavi in Parizu...

Domovina je kakor zdravje...

— Na študij, ki sem ga nadaljeval na Dunaju imam težke spomine, — je vpadel v besedo profesor in nadaljeval: »V tujino sem šel brez sredstev. Šele pozneje sem dobil podporo, vendar je zadoščalo komaj za skromno življenje. Tik pred drugo diplomo, prvo sem opravil v Ljubljani, sem začel zdravstveno hirati. Bolelo me je v prsih in od časa do časa sem kašljal celo kri. Pa sem se zatekel k zdravniku, rojaku iz Gornjega grada, ki je delal na Dunaju, in reči moram, da se je močno zavzel zame. Ko sem okreval, mi je svetoval, naj grem domov, kjer bom v domačem okolju, v gorah in svežem zraku našel največ zdravja in moči. Ubogal sem ga in se tako rešil najhujšega.

— Po vojni živite v Ljubljani, vem pa, da se radi vračate v svoj rojstni kraj. Bi mi hoteli povedati, zakaj?

— Že mlad sem ljubil naravo. Z njo sem tudi živel. In tako je še zdaj. Četudi se staram, mi je domača zemlja čedalje bolj draga in ljuba. Zato mi je rodna gruda od vsega začetka tudi vir mojega ustvarjanja. O tem govorijo moja dela, ki se po vsebini naslanjajo na rodno zemljo.

— In ker sva vsaj v mislih v Zgornji Savinjski dolini, pojdiva za hip, prav tako v mislih, na obisk k Veri Stermecki. Zdaj je pokojna. Povejte nam kaj o njej.

Spomin na Vero

Beseda je zastala. Čez živahen in veder obraz je legla senca. Oglasila se je bolečina, zaživeli so spomini...

— Vere se rad spominjam, je začel počasi pripovedovati tovariš Arnič. Moram reči, da jo pogrešam. Vera je bila močno povezana z mojo ustvarjalnostjo. Ko je nekoč pisala intervju, je izrekla nekaj besed, za katere še danes ne vem, odkod jih je vzela. Ugotovila in vprašala je hkrati: Kaj se ni morda Beethoven preselil v naše gore, na Raduho? Bilo je to v zvezi s kantato Z vlakom, bilo je v zvezi z violinskim koncertom, ki ga je poslušala, in bilo je v zvezi s simfonijo Vojna in mir.

Vera je bila moja oboževalka tudi zaradi globoke ustvarjalnosti, saj je tudi sama čutila, da bi govorila in pisala o tistem, kar je spoznala v glasbi.

Pogovarjala sva se tudi o tem, da bi pisala moj življenjepis. Prepričan sem, da bi po zaslugi njenega daru za pripovedovanje nastalo veliko delo.

Spominjam se, kako me je nekoč sredi poletja obiskala in me pripravila, da sva odšla na izlet na Raduho. To je bila zanjo težka in utrudljiva pot. Pa se je dobro držala in prišla sva na vrh gore. Pot se je končala tako, da naju je zajela noč. Vračala sva se počasi, kajti bila je močno utrujena. Potem sem jo naložil na smrekove veje in jo vlekel po neki drči. To je bilo smeha! Ugotovila sva, da te poti ne bova nikoli pozabila. Žal je bila to najina zadnja skupna pot, najino zadnje srečanje.

Blaž Arnič za svojo »delovno mizo« — klavirjem

Tu sem dobil moč!

Spet je utihnil in se globoko zamislil. Sredi te zamaknjenosti sem ga zmotil z naslednjim vprašanjem:

— Če dovolite, pojdiva sedaj na vaše glasbeno področje. Navdih za delo v glavnem dobivate v domačem okolju, na naši zemlji in med svojimi ljudmi. Sicer pa so glasbeni teoretiki zapisali, da ste vsaj na začetku delali pod Brucknerjevim vplivom in vplivom ruske petorice. Kaj pravite o tem?

— Naj bo teoretikom odpuščeno, se je skoraj razhudil tovariš Arnič in dejal: Pri nas smo navajeni, da se mora človek, ki ustvarja, vedno nekam nasloniti. Jaz pa nisem čutil nobene potrebe, da bi se nanje naslanjal, ko sem začel pisati. Tedaj ruske petorice nisem poznal in nisem vedel, kdo so in kaj hočejo.

Res pa je, da me je prevzel simfonični jezik in da so me osvojili Beethoven, Bach, klasiki in pozneje romantiki. Toda jaz sem bil pri pisanju samostojen. Naslonil sem se na Raduho in v njej čutil toliko moči, da drugih nisem potreboval niti jih iskal. Naslonil sem se na domačo zemljo. To je bil moj jezik, tu sem čutil hrepenenje, tu sem dobil moč in sposobnost, da povem po svoje isto, kar sem občutil.

— Vaš opus obsega med drugim osem simfonij. Povejte nam kaj o peti, ki nosi naslov Vojna in mir?

O simfoniji »Vojna in mir«

— Vojno in mir sem pisal dvakrat. Ko sem jo pisal v prvi varianti na začetku okupacije, doma, smo bili optimistično razpoloženi glede konca vojne vihre. Zato je v vsebini prevladovala romantika, skoraj bi rekel lirika. Ko pa sem se po osvoboditvi vrnil iz koncentracijskega taborišča v Dachauu, kjer sem z drugimi vred doživljal strahotne dogodke, sem prvi koncept zavrgel in skušal dati novemu delu tisti utrip, ki smo ga doživljali v taboriščih in kakor ga je slovenski narod doživljal doma, v gozdovih, v pregnanstvu. Ko pa sem pisal prvo varianto, nisem poznal vseh vojnih grozodejstev niti nisem mislil, da je kaj takega sploh mogoče. Zato sem se tega dela lotil še enkrat in mu skušal glasbene dati tisto vsebino, ki smo jo vsi skupaj doživljali v času borbe za svobodo. Seveda pa je to dobo občutil vsak po svoje in sleherni človek bi lahko o njej pripovedoval svoje doživljaje, katastrofe.

Ta simfonija ima štiri dele. Prvi je »izbruh«, ki ponazarja katastrofo, požig. Drugi, »Spomni se,« nas opozarja na padle borce in talce. Tu se spominjam osvoboditve v Dachauu, ko so nas iz tega suženjskega obroča prepeljali med ljudi in smo se od veselja valjali po travi kot otroci. Za četrti stavek mi je tekst napisal Jože Tiran; prikazuje pa svobodo, mir in sproščenost.

In še o Vorancu

— Zelo znana je šesta simfonija, ki je pravzaprav vaš avtobiografski zapis. Mar ne?

— Da, v šesti simfoniji je nekaj moje biografije. Značilno je, kako je nastala. Ko sem pisal to simfonijo, sem pred pošto v Ljubljani srečal Lovra Kuharja-Prežiha. Bil je moj velik prijatelj. Pa me je vprašal, kaj pišem. Odgovoril sem mu, da šesto simfonijo, v kateri skušam prikazati svoje življenje. »Pojdi no,« je rekel, »si potem tudi samorastnik.« Zaradi teh besed sem dal tej simfoniji ime Samorastnik. V njej sem skušal ponazoriti svojo življenjsko pot, v drugem stavku pa spomin na Prežiha, na zadnje srečanje z njim. Tako je bilo.

Nekoč je prišel k meni. Toda ker zaradi bolezni ni mogel po stopnicah v moje stanovanje, me je poklical. Tako sva se srečala na cesti in se objela. To je bilo trpko srečanje. Pogovarjala sva se brez besed. Čustva so nama enako vrela in v njih so bili znaki grenkih solz. To je bilo najino zadnje srečanje. In prav v spomin na to sem dal drugemu stavku naslov Spomin na Prežiha.

Na domači grudi

— Kaj bi nam lahko povedali o osmi simfoniji, ki ste ji dali naslov Na domači grudi?

— Osma simfonija se po vsebini naslanja na domačo grudo. Za vzor mi je bil Groharjev Sejalec. Nekoč sem to sliko gledal v galeriji in takrat sem se spomnil svojega očeta, ki je prav tako z jerbasom v roki korakal po njivi in sejal. Ta Sejalec mi je dal navdih, da sem ga karakteriziral v drugem stavku. Osma simfonija je tesno povezana z domačo grudo. Četrti stavek ima himnični spev. To je spev naši rodni zemlji, to je spev samozavesti, ljubezni do domače grude.

— V svoja dela ste uvrstili tudi znane skladbe, ki se nanašajo na ljudsko revolucijo.

— Tu bi rad opozoril predvsem na kantato na Kajuhov tekst Moja pesem ni le moja pesem. Kantata je bila prvič izvajana na slavnostni akademiji, ki jo je pripravil sekretariat za notranje zadeve v Ljubljani v počastitev dvajsete obletnice osvoboditve. Ta kantata je zajela Kajuha v tisti okvir, kamor sodi. Menim, da si Kajuh to zasluži in njegove pesmi bi morali bolj obnavljati in jih prav zaradi njihove vsebine in umetniške vrednosti v večji meri posredovati naši mladi generaciji.

— Ali snujete zdaj kaj novega?

— Imam še veliko v načrtu, seveda pa je o tem teško govoriti. Saj veste, lahko pride kaj vmes in potem se vse skupaj zaplete. Če bom zdrav, bom napisal še nekaj del...

Naj za konec tega srečanja z Blažem Arničem zapišem samo še to: da bi bil zdrav in še veliko napisal, da bi bil tudi v prihodnje v svojih delih tako zvest domači zemlji, kot ji je bil doslej. Raduha je v resnici mogočna in velika so Arničeva dela, ki se naslanjajo na ta prelepi kotiček naše zemlje.

MILAN BOŽIČ

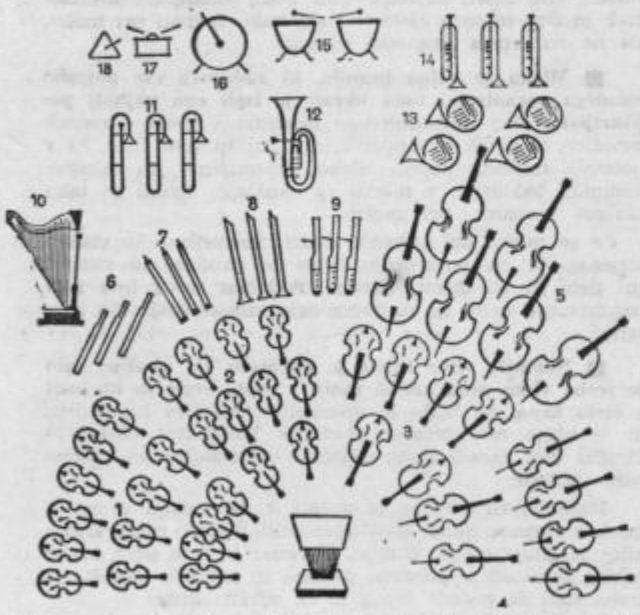

Komponiranje simfonije ni preprosta stvar, saj je treba napisati note kar za 18 instrumentov, ki se morajo seveda lepo ujemati. Kateri instrumenti sestavljajo simfonični orkester, si lahko ogledate na zgornjem razporedu instrumentov v takem orkestru: 1) prve violine, 2) druge violine, 3) viole, 4) violončela, 5) kontrabasi, 6) flavte, 7) oboe, 8) klarineti, 9) fagoti, 10) harfa, 11) tromboni, 12) tuba, 13) rogovi, 14) trobente, 15) timpani, 16) veliki boben, 17) mali boben in 18) triangel.

Celjska koča je že od nekdaj priljubljena postojanka. Ljudje jo radi obiskujejo. Eni prihajajo peš preko Pečovnika, Vipote, Hudičevega grabna pa tudi Svetine, drugi, in teh je več, se pripeljejo z železnim konjičkom. Hvaležna je ugotovitev, da se je novi kolektiv odločil tudi za stalne prireditve. Tako bo v soboto in nedeljo pri Celjski koči piknik članov avto moto društva Slander. — Žičnica zdaj miruje, toda postojanka navzlic temu živi polno življenje. (Foto: M. Božič)

Psiho-sociološki vidik reelekcije v gospodarstvu

Celjski industrijski bazen je na vrhu aktivnosti v izvajanju reelekcije delavcev na vodilnih delovnih mestih. Ker je splošno znano, da je prva reelekcija neuspela — saj je bilo novih direktorjev imenovanih v republiki samo 20 odstotkov, pričakujemo od sedanje mnogo boljše uspehe. V okvir priprav in družbenih pogojev, katere nudimo za čim boljšo izvedbo, sodi tudi ta prispevek.

Ne malo raziskav, izvedenih v Sloveniji kaže, da vidijo delavci ključ za napredek svojih delovnih organizacij v zaposlovanju novih, dobrih strokovnjakov in v povečanju strokovnosti in odgovornosti vodilnih ljudi. Tem radikalnih spremembam v kadrovski strukturi smo delno zadostili v prvi reelekciji in se je procent (delež direktorjev) z višjo ali visoko izobrazbo povečal za 9 odstotkov. Med vzroke premajhnega porasta strokovnejših kadrov na vodilnih mestih so najbolj vplivali prirejeni razpisni pogoji za »starega« direktorja. Iz prakse vemo, da so razpisne komisije v delovnih organizacijaz mnogokrat upoštevale tudi priznano izobrazbo, ki pa pravilno nima skoraj nobene zveze z dejansko. Zaradi tega se ni čuditi, da so v nekaterih organizacijah morali dopolnjevati statute in postavljati optimalnejše razpisne pogoje.

Nov gospodarski položaj podjetij in vedno modernejša tehnologija in večja strokovnost kadra vloge in delovnega področja direktorjev ne zožuje, ampak nasprotno, od njih se zahteva vedno več. Tu se postavlja dvoje vprašanj:

1. Kako lahko klasificiramo in definiramo kriterije za imenovanje novih direktorjev.

2. Na osnovi kakšnih kriterijev je možno oceniti, ali je delo dosedanjega direktorja bilo uspešno ali ne.

Kriterije, od katerih zavisi delovna uspešnost direktorjev, lahko razdelimo v sledeče kategorije: strokovne (formalne in neformalne) ter moralne in psiho-sociološke.

A. Strokovni kriteriji

1. Izobrazba: Formalno je glavna komponenta strokovnih kriterijev izobrazba. Izobrazba sicer daje posamezniku določen status in je ne gre podcenjevati, vendar sama po sebi ne determinira stopnje delovne uspešnosti. Direktor ni samo strokovnjak, ampak predvsem organizator. Ravno s tem pa se pri definiranju strokovnih kriterijev začenjajo težave. Za velike delovne organizacije bi morala biti obvezna visoka izobrazba, za manjše pa vsaj srednja. Predpostavljamo lahko, da bo človek s fakultetno izobrazbo imel znatno večjo verjetnost, da zahtevane naloge izvršuje uspešno, kot pa človek z nižjo.

2. Delovna praksa: Eden izmed bistvenih faktorjev, ki daje formalni izobrazbi dodatno vrednost je čas, v katerem je nekdo opravljal določeno delo. Smatramo, da je določena delovna praksa na odgovornem delovnem mestu nujen pogoj za uspešnost direktorjev. Prav tako pa smatramo, da praksa ne more niti približno nadomestiti izobrazbe.

3. Organizacijske sposobnosti: Vloga direktorjev se in se bo vedno bolj izražala v integriranju posameznih dejavnosti v delovni organizaciji v celoto. Ta integracijska funkcija bo privedla do tega, da bodo klasični direktorji postali nosilci novih organizacijskih oblik proizvodnje.

4. Poslovno uspešnost gospodarske organizacije in s tem tudi direktorja pa merimo po spodnjih vidikih.

a) obseg proizvodnje
b) kvaliteta proizvodnje
c) produktivnost dela
č) intenzivnost dela
d) ekonomičnost
e) rentabilnost
f) devizna bilanca podjetja (uvoz, izvoz).

B. Moralni in psihosociološki kriteriji

Zahtevana strokovnost direktorjev in toliko specializirana strokovnost, kot bolj organizacijska sposobnost z ekonomskimi, psihosociološkimi in političnimi elementi. Zaradi tega moramo vedeti, da vrednotenje strokovnih kvalitet brez istočasnega vrednotenja njegovih moralnih in drugih osebnostnih kvalitet vodi k enostranski in neobjektivni oceni.

1. Poizkusili bomo podrobneje opisati moralne in psihološke kriterije: Nadvse je važno, kakšno je pojmovanje odnosa med gospodarskim sistemom in samoupravljanjem. Če nekdo ne razume samoupravljanje kot družbeno politično nujnost, ampak tudi kot organizacijski princip, ki je imanenten gospodarskemu sistemu in moderni organizaciji, verjetno ne bo uspešno vodil delovne organizacije.

2. Osebnostne lastnosti: Poleg že navedenih kriterijev so za uspešno opravljanje poslov organizatorja potrebne še številne druge lastnosti: pravičnost, demokratične metode vodenja, razumevanje ljudi, delovni elan, doslednost, resnost, fizična vzdržljivost, sposobnost hitrega vzpostavljanje kontaktov z ljudmi, obvladanje tehnike vodenja sestankov, inteligentnost in še posebno sposobnost, o kateri smo že govorili v okviru organizacijskih sposobnosti, to je celovitost — dolgoročnost njegovih načrtov.

FRANC BERGINC

ZAPISI IZ SKUPŠČINSKE DVORANE

Začetki skupnih sej obeh zborov celjske občinske skupščine so zmeraj izredno živahni in zanimivi. To pa ni naključje, saj v tem delu zasedanj odborniki govorijo o drobnih lokalnih zadevah, želijo imeti na zastavljena vprašanja odgovore in podobno. Tako je bilo tudi na deseti seji, ko je odbornik Ludvik Krajec med drugim opozoril na težko stanje družbenih organizacij zaradi povišane stopnje prispevkov za razna honorarna in podobna dela. Tu seveda ni pomoči, saj je bil ukrep zakonodajalca več kot na dlani; z njim je namreč hotel doseči zmanjšanje števila nezaposlenih in povečati interes kolektivov in drugih, da se rajši kot za honorarce odločijo za stalne delavce.

Precej vprašanj je bilo na račun slabega celjskega zraka; zlasti pa so se nanašala na to, kakšno bo Celje potem, ko bo zgrajena nova kemična tovarna. Ali sploh kdo ve, kakšen bo celjski zrak po izgradnji tovarne za proizvodnjo titanovega belila? Odgovor je bil zadovoljiv, pa tudi ne. Dejstvo je namreč, da so v teku raziskave o onesnaženju celjskega zraka in da bo zlasti za prihodnje obdobje napravljeno vse, da bi se stanje ne poslabšalo.

Tudi celjske ulice so bile znova na tapeti, tiste, ki jih venomer razkopavajo in podobno. Zakaj tako, je bilo vprašanje. Očitno je, da je premalo koordiniranega dela in da pride do ponovnih razkopavanj prav zaradi slabega sodelovanja. Zato so odborniki menili, da naj bo strokovna služba pri občini tista, ki naj koordinira delo raznih izvajalcev in naj ne dovoli, da bi ena cesta doživela v razmeroma kratkem času več razkopavanj.

Po dolgih zapletljajih in neuspešnih prizadevanjih, da bi sodeloval pri financiranju tudi republiški cestni sklad, bo popravilo Ulice XIV. divizije v Celju bremenilo občinska sredstva. Kot pravijo, bodo z delj začeli v kratkem. To je vsekakor razveseljiva vest. Seveda pa je ugotovitev, da se je republiški sklad odrekel sofinanciranja, sprožila vprašanje, če ta ustanova enako ravna tudi tedaj, ko gre za popravilo ljubljanskih ulic. Odgovora na to ni vedel nihče.

Vtem ko se je odbornik Rado Jenko zavzel za ureditev večjega pokritega prostora v Celju, je tovariš Dimec menil, da bi morali zazidalni okoliš odpreti tudi ob cesti, ki pelje v Šmartno v Rožni dolini.

M. B.

Brez strehe in perspektive

Nekdaj so imeli v Kompolah zelo prizadevno prosvetno društvo. Ni minilo leto, da ne bi bila njihova dramska družina postavila na oder vsaj dveh uprizoritev. Dobro pa so delale še folklorna skupina, narodno-zabavni ansambel, tamburaši in druge oblike društvene dejavnosti. Zdaj pa je o kompolskih amaterjih bolj malo slišati. Ko smo se zadnjič pod cvetočim drevsom ob nedograjenem prosvetnem domu pogovarjali z dvema stebroma nekdaj delavnega društva — tovarišico Pevcinovo in tovarišem Knezom — sta nam takole pripovedovala o vzrokih kulturnega mrtvila v tej vasi, ki je bila včasih tako živahna:

»Ker smo imeli dobro prosvetno društvo, smo že pred desetimi leti začeli misliti na svoj prosvetni dom. Od ideje do uresničitve pa je dolga pot; tako smo tudi mi pred štirimi leti nehali polagati opeko na temelje, ki bi naj služili prosvetnemu domu. Zdaj napol dograjena zgradba že štiri leta kljubuje vremenu in niti toliko denarja nimamo, da bi jo pokrili. In vendar v njej ni malo sredstev. Okrog 6000 prostovoljnih delovnih ur smo občani vtepli v ta naš prosvetni dom, pa veliko prispevkov v lesu in denarju. Tudi družbenih sredstev je nekaj. Računamo, da bi potrebovali vsaj tri milijone, da bi zgradbo pokrili. Toda kdo jih bo dal? Krajevna skupnost in občina nimata denarja, železarna pa tudi ni izpolnila pred leti dane obljube ...«

Z neuresničenim načrtom o lastnem prosvetnem domu je na Kompolah potihnilo tudi kulturno življenje. Ljudje so se razočarani umaknili vase. Ko je prosvetno društvo uvidelo, da z domom menda le ne bo nič, so poslopje poskušali prodati na javni licitaciji. Toda — interesentov ni bilo. Tako zdaj stoji sredi položnega travnika ob sveže zoranih njivah nedograjena stavba, ki bi jo kvečjemu lahko preuredili še v kakšno trgovino. Pa tudi za trgovce baje ni zanimiva, saj se bojijo, da bi bilo v vasi, ki od Štor pravzaprav ni hudo oddaljena, premalo izkupička. V Kompolah pa mislijo drugače. No, naj bo kakorkoli, škoda je zgradbe, škoda žuljev, da zdaj vse tako žalostno propada. S pomočjo krajevne skupnosti, občinske skupščine in morda železarne bi stavbo gotovo lahko koristno uporabili. Tako pa so goli zidovi eden redkih spomenikov prizadevnosti in iniciative, ki je sicer imela smisel, toda ne tudi možnosti.

I. B.

»Res škoda, da je z neuresničeno obljubo o lastnem prosvetnem domu zaspalo tudi društvo. Zanimanje ljudi za kulturne prireditve je namreč še vedno veliko,« pravita tovarišica Pevcinova in tovariš Knez.

Adela Rauterjeva

Imam smolo, da tako pogosto naletim na ljudi, ki se močno otepajo povedati kaj o sebi, a vendar veliko bolj kot marsikdo zaslužijo, da bi o njih venomer pripovedovali.

Da je upraviteljica šole v Lesičnem pri Kozjem letos jubilantka, tega še sama ni vedela. Ob priložnosti, ko nisem imel v rokah ne beležnice, ne svinčnika in ko sva se pogovarjala o učiteljskem stanu, jo je nekoliko zanelo:

»Spominjam se, ko da bi bilo danes. Z očetom sva se s kolesi pripeljala iz Šentjurja. Bilo je leta 1938, takrat ko sem končala študij na ljubljanskem učiteljišču in mi je bila odrejena učiteljska šola tam zgoraj na Pilštanju. Ko je oče odhajal, sem se deklič, kakršen sem bila, razjokala na mile solze. Oh, kako težko sem se privadila ...«

Adela Rauterjeva je bržkone iz tistega testa, bolj ko je nekaj hudo in trdo, globlje in čvrsteje poženo korenine. Ko so jo leta 1941 Nemci med prvimi na Kozjanskem zgrabili in odvlekli v taborišče, se je mlada učiteljica poslavljala od Pilštajna, Lesičnega, Zagorja in tistih krajev naokoli, s prav tako bolečino, kot bi bila rojena na teh z bogastvi skopih a trpljenjem bogatih kozjanskih tleh.

»Iz taborišča sem se najprej vrnila v Ljubljano. Ponudili so mi upraviteljsko službo na osnovni šoli v slovenski prestolnici. Sprejela sem, vendar sem šla še poprej v Pilštanj pogledat, če je kaj malega ostalo od tistega, kar sem morala tam pustiti. Nič ni ostalo, le pogorišča, v črnino odete matere mojih učencev in učenk. Oči so nemo spraševale: Nas misliš zapustiti, zdaj ko bo treba začeti znova, ko bodo desetletni otroci morali v prvi razred?«

In Adela Rauterjeva je ostala. Od dela, ki se je nagrmadilo, niti pomisliti ni več utegnila na mestni vrvež, ki se mu je z Ljubljano odpovedala.

Od tu naprej ni ničesar več, kar bi bil zvedel iz njenih ust. Ko sem se namreč spet oglasil, da bi se pomenila, a tokrat s pisalom in beležnico v rokah, se je zaprla vase:

»Bodite pametni in pustite to. To vendar ni nič važno. Prosim vas nikar pisati o meni ...«

Če se je trme navzela iz zemlje, ki dehti med Savinjo, Savo in Sotlo, potem sem tudi sam te sorte. V redu, grem pa drugam povprašat, sem si dejal, ko sem izrabil vse svoje metode prepričevanja.

Povedali so mi, da je Adela Rauterjeva človek, brez katerega si marsičesa v teh krajih ne bi mogli zamišljati, če drugega ne, je vsaj nova moderna šola predvsem zasluga njene vztrajnosti. Saj bi bila nova šola, toda kdaj, kolikšna, kakšna ...

Povedali so mi, da je Adela Rauterjeva živa kronika Lesičjega z vso okolico. Vse pozna; svoje otroke v šoli, njihove starše in svoje nekdanje učence in še njih starše povrhu. Če pride kdo z občine in koga išče po prostranih bregeh, kjer soseda soseda ne dokliče, se najprej oglasi v šoli. Če je treba organizirati prireditev, tu je Adela, če volitve, volilno propagando in volišče, pomenimo se z Adelo. Najdete jo pri borcih, v krajevni skupnosti in v SZDL. Tudi gasilci ne morejo brez nje, za blagajnika jim je.

Vem, da bo hudo jezna, ker sem naštel samo nekaj potez na tem nepogrešljivem obrazu v Lesičnem. Poskusil se bom opravičiti in to pri priči.

Nekaj dni po neuspelem intervjuju z Adelo Rauterjevo, me je na cesti ustavilo z dvignjenim palcem mlado dekle. Ko sva se peljala proti Celju, iz katere smeri ni važno, mi je pripovedovala, kako dolgočasno ji je na šoli, ki je vrh vsega še ob cesti drugega razreda. Ko je zvedela, da sem od časnika, me je naravnost ob spremljavi koketnih pogledov z očmi poprosila:

— Ko bodo ob koncu šolskega leta razpisovali prosta učiteljska mesta, bi mi sporočili, če bo kaj boljšega, še preden bo razpis objavljen. Ne morem se navaditi na kraj, kjer se nič ne zgodi ...

Nisem odgovoril. Razmišljal sem. Razmišljal o tem, ali imam za sopotnico bodočo Adelo Rauterjevo, ali njeno nasprotje, ali pa vsaj vsakega pol. Vsaj vsakega pol.

JURE KRAŠOVEC

OBRAZI

PESTRE OBLIKE VARČEVANJA V CELJSKI KREDITNI BANKI

Varčevanje v korist sebi in drugim

Zadnjega marca je bilo v Kreditni banki Celje naloženih za 14 milijard dinarjev hranilnih vlog. To je gotovo znesek, ki govori, da prizadevanja za povečanje hranilnih vlog niso bila zaman in da se zaupanje ljudi v varno naložbo denarja v bankah iz dneva v dan povečuje. Ker pa je tako spravljen denar koristen tudi za širšo družbeno skupnost, saj ga banke vračajo nazaj v gospodarstvo in ljudem v obliki posojil, smo zaprosili za razgovor Petra Simonitija vodjo celjske mestne hranilnice.

»Kakšne oblike varčevanja omogoča kreditna banka?«

»Navadno varčevanje s hranilno knjižico gotovo poznate. Te vloge banka obrestuje s šest odstotno obrestno mero. Zadnji čas pa so se zelo razmahnile vezane vloge, kajti tudi obresti so pri takem načinu varčevanja precej višje. Vloge, ki jih varčevalci vežejo nad leto dni, obrestujemo po sedem, nad dve leti pa po 8 odstotkov. Posebnost pa so gotovo naša namenska varčevanja. Najprej bi omenil kmetijsko varčevanje, ki je zelo zanimivo za kmetijske proizvajalce. Če namreč varčevalec vloži najmanj 2.500 novih dinarjev za 13 mesecev, mu za nakup, gradnjo, dograditev ali obnovo gospodarskih objektov, pa za nakup kmetijske mehanizacije, ureditev nasadov, hmeljnikov, vinogradov, jagodičevja, za nakup plemenske živine in melioracije, banka odobri 75 odstotkov posojila. Če sta privarčevana vsota in varčevalna doba višji oziroma daljši, se seveda povečuje tudi višina odobrenega posojila. Potem pa sta tu še stanovanjsko namensko varčevanje in obrtniško varčevanje, ki je najmlajše in najmanj znano.«

»Slišali smo tudi za varčevanje pri poštah. Kako pa je to urejeno?«

»Varčevanje pri poštah ima nekatere posebnosti. Tako lahko varčevalec dviguje denar v vseh slovenskih poštah in bankah ter v vseh bankah na Hrvatskem. Na območju celjske kreditne banke je 111 pošt in zanimanje za ta način varčevanja je precejšnje, saj naša banka vloge tudi višje obrestuje kot na primer poštna hranilnica, ki organizira podobno varčevanje. Moramo reči, da so se naši poštarji zelo potrudili, da bi povečali število vlagateljev, saj je to za nas vse še kako zanimivo!«

In res je zanimivo, kajti pri tej obliki varčevanja ostaja denar na ožjem območju. Zanimivo je namreč, da so podatki pokazali, da je pri poštni hranilnici v Beogradu, kjer se zbira denar iz običajnega poštnega varčevanja, naloženih približno 40 milijard starih dinarjev slovenskega denarja.

»Vsako leto pripravite za svoje varčevalce tudi nekaj nagradnih žrebanj. Ali morda pripravljate za letos kakšno posebnost?«

»No, za mlade varčevalce, za katere organiziramo posebno mladinsko varčevanje, žrebamo nagrajence štirikrat letno. Za lastnike vezanih vlog pa bomo letos priredili v Velenju večjo zabavno prireditev, kjer bomo javno izžrebali dobitnike nekaterih lepih nagrad.«

Kreditna banka Celje z osrednjo enoto Celje ter podružnicami Celjsko mestno hranilnico — le-ta ima najdaljšo hranilniško tradicijo, saj obstoja že več kot 100 let — Velenje, Slov. Gradec, Slovenska Bistrica in ekspoziturami v Žalcu, Mozirju, Šoštanju, Dravogradu, Ravnah na Koroškem, Prevaljah, Mežici, Radljah ob Dravi, Slovenskih Konjicah, Rogaški Slatini, Šmarju pri Jelšah, Sevnici, Brežicah, Laškem, Šentjurju pri Celju in z vsemi poštami na tem območju, torej omogoča varno in koristno naložbo denarja. K še večjemu varčevanju pa naj pripomore tudi zavest, da s tem ne koristimo samo sebi, temveč tudi širši družbeni skupnosti.

Nekaj pomislekov o „Hori legalis“

Pred nedavnim smo precej razpravljali o uvedbi »hore legalis« v Mariboru. Bilo je mnogo različnih mišljenj o uvedbi tega ukrepa mariborske skupščine. V mislih smo imeli večinoma šestnajstletnike ipd. mladoletnike, nismo pa razpravljali o mlajših osnovnošolskih otrocih, za katere bi bilo samo po sebi umevno, da so zvečer doma. Žal, pa je tudi v našem mestu opaziti otroke, ki tudi po osmi uri ostajajo brez nadzorstva staršev na ulicah. Tako njihovo pohajanje bi morda še mirno prenašali, če ne bi mimogrede naletel na nekatere neprijetnosti. Tedaj mnogi opazimo napake, a koliko lahko v takem primeru ukrepamo, si nismo edini. Največkrat iščemo odgovor pri starših, a ti store za izboljšanje bolj malo, skupnost pa, ki bi bila v takem primeru najbolj odgovorna za ravnanje mladoletnikov, ostane pa večini le godrnjač v množici opazovalcev.

V nedeljo zvečer sem sedela na vrtu koprske restavracije, kamor so me privabile prijetne melodije. Žal, pa so mojo pozornost kmalu pritegnili otroci, ki so še okrog pol devete ure zvečer posedali in postajali ob vrtni ograji in se celo spuščali v manjše prepirčke z obiskovalci restavracije, ki so jim bili najbližji. Da bi bilo vse še popolnejše, niso smele manjkati niti cigarete v ustih 8 do 12 letnih dečkov. Razumem, da je tudi te otroke privabila glasba, ne razumem pa, kako si dovoljujejo ti mladi nadobudneži besedno obračunavati s starejšimi ljudmi. Ko jih je starejši mož prosil, naj bi prenehali, so začeli z nesramnimi izrazi na ustih plezati vrh ograje. Mož, ki je bil nad njihovim vedenjem ogorčen, je zlil proti otrokom nekaj kapljic iz pivove steklenice, da bi jih pregnal. Otroci pa so pričeli s pravim manevrom nanj. Zbrali so precej papirnih kroglic in škatel ter jih preko ograje metati v moža in na mizo. Sosednji gost, ki je bil najbolj nezadovoljen zaradi ogroženega miru in počitka,, ki ga je želel užitj ob glasbi, je mimogrede dal otrokom nekaj vzgojnih napotkov, a ti so mu zagrozili s svojimi starši.

Tudi meni je bilo tega prerekanja dovolj, zato sem spraševala otroke, kdo jim dovoljuje, da ostajajo še v tem času zunaj, zato naj kar čimprej privedejo svoje starše, da se z njimi kaj več pogovorimo. Cutili so, da se zdaj ne bodo kar tako izvlekli, zato so počasi, drug za drugim, zapustili ograjo in odšli proti domovom.

Primer je mogoče malenkosten, a vprašanja, ki so se mi ob tem porajala, niso popolnoma odveč.

Kdo je poleg staršev še dolžan skrbeti za to, da otroci po 8. uri ne bodo ostajali zunaj? Kdo naj v takem primeru predstavlja družbo? Vsi prav gotovo ne bi prišli do enotnega zaključka, saj so mišljenja posameznikov tako zelo različna. Kam usmeriti otrokovo energijo v času, ko so starši zdoma in ne vedo za početje svojih otrok? S kakšno pravico naj se obiskovalci ukvarjajo z vzgojnimi problemi v času, ki so ga želeli preživeti v miru, saj imajo svojih vsakodnevnih problemov dovolj? Kdo tudi dovoljuje mladim prodajalcem časopisov, da tudi v poznih urah prodajajo po lokalih? Ali niso tudi otroci potrebni nočnega počitka?

Mislim, da ne bi bilo odveč, če bi na ta vprašanja skušali odgovoriti ne samo starši prizadetih otrok, ampak vsa naša družba, ki je odgovorna za vzgojo?

J. K.

Minuli teden so končali dela pri asfaltiranju ceste na celjsko pokopališče. Upoštevaje nevšečnosti, ki so nastajale posebno ob slabem vremenu, je to nedvomno pomembna pridobitev. Na sliki: »finišer« pred mrliško vežo. Foto (B. S.)

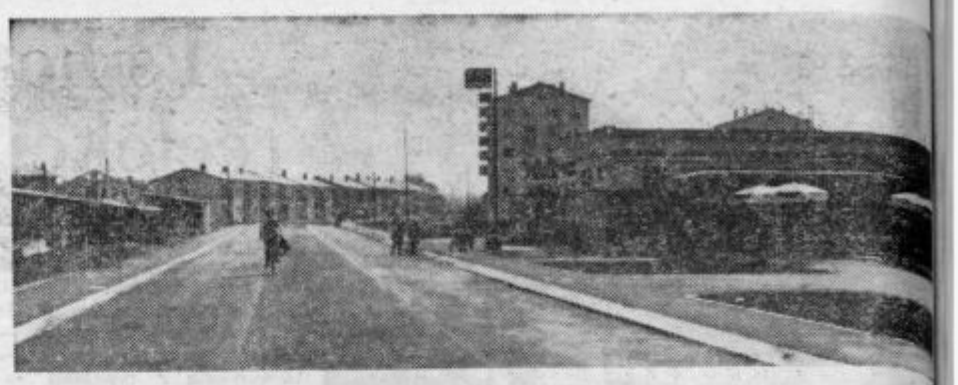

V novem naselju na Hudinji zaključujejo asfaltiranje osrednje prometne žile naselja — Ulico frankolovskih žrtev. Cesto je zgradilo velenjsko gradbeno podjetje »Vegrad«, ki je s tem objektom prvikrat v Celju pokazalo, da zmore tudi tako zahtevne objekte nizke gradnje. Cesta na Hudinji je široka 9 metrov, na vsaki strani pa je še po 2 metra hodnika za pešce. Asfaltirali so tudi celotno okolico s parkirnim prostorom pri Merx marketu. (Foto: F. Krivec)

Priznanje in obveznost

V LOGARSKI DOLINI BO OSREDNJA PROSLAVA 75-LETNICE SLOVENSKE PLANINSKE ORGANIZACIJE

Letos proslavlja slovenska planinska organizacija svojo 75-letnico. To je jubilej, ki je vezan na slovensko narodnostno gibanje, na izreden razmah in izredne uspehe slovenske planinske organizacije. Ta jubilej je tokrat povezan z enako obletnico savinjske podružnice slovenskega planinskega društva, in glede na to, da bomo ta častitljivi praznik počastili pri nas, v Logarski dolini, se bomo spomnili še 60-letnice slovenske koče na Okrešlju.

Jože Deberšek

Slovensko planinsko društvo je bilo ustanovljeno 27. februarja 1893. leta v Ljubljani. V prvem letu obstoja je dobilo dve podružnici, najprej v Kamniku, zatem pa 20. avgusta še savinjsko s sedežem v Mozirju. Ustanovil jo je učitelj v Gornjem gradu, Franc Kocbek. In ker smo že pri obletnicah — koča na Okrešlju je bila odprta 2. avgusta 1908. leta.

To so jubileji, ki se jih spominjamo zlasti letos, počastili pa jih bomo z velikim planinskim taborom v Logarski dolini, 3. in 4. avgusta.

Določitev Logarske doline za proslavo slovenskega planinstva pomeni izredno priznanje vsem celjskim in zlasti še mozirskim planincem in drugim ljudem. Priprave za organizacijo proslave so v polnem teku. Te dni je bil tudi prvi sestanek članov odbora za proslavo, na katerem so sprejeli delovni načrt v celoti in po različnih področjih. Na čelu odbora za proslavo 75-letnice slovenskega planinskega društva in hkrati s tem za proslavo enake obletnice savinjske podružnice in 70-letnice slovenske koče na Okrešlju, je predsednik občinske skupščine v Mozirju, Jože Deberšek. Za podpredsednike so izbrali Dušana Gradišnika, predsednika celjskega planinskega društva, Rado Jenka, predsednika Celjske turistične zveze ter Jožeta Berceta, polkovnika JLA. Poleg tega so na prvi seji izvolili še vodje posameznih sekcij.

Prvo sejo članov odbora za to proslavo smo izkoristili za razgovor s predsednikom, Jožetom Deberškom. Na vprašanje, kaj pomeni ta proslava za Savinjsko dolino in mozirsko občino, je dejal:

— Po mojem pomeni ta proslava veliko priznanje planinstvu Gornje Savinjske doline in planinstvu celjske regije, prav tako priznanje in veliko obveznost Gornji Savinjski dolini, da z vso toplino sprejme goste in jim tudi zadovolji. Smotram, da mora dobiti ta proslava širši značaj, da bi ponesla slovo in lepote Gornje Savinjske doline v širši svet.

— Ali bo dolina pripravljena do začetka avgusta na proslavo in sprejem gostov?

— Prepričan sem da bo in da bo do tega časa urejen vsaj tisti del ceste, za katerega so pogodbe že podpisane, to je do Luč ter za del ceste v Logarski dolini, ki bo prav tako asfaltirana. Razen tega menim, da se bomo v kratkem dogovorili tudi za asfaltiranje spodnjega dela ceste v Logarski dolini.

— Kakšen pa je okvirni program proslave?

— Glavna bo v nedeljo, 4. avgusta, sicer pa bodo gosti prišli že prej, predvsem pa v soboto, 3. avgusta. Tu bo urejen prostor za campiranje ter za vse ostalo, kar sodi k taki slovesnosti.

M. BOŽIČ

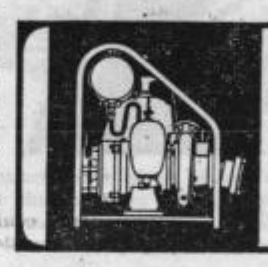

MOTORNA ČRPALKA MP-300/20

24 MESECEV GARANCIJE

•TOMOS• KOPER

Bog v hiši

ali: kako se maščuješ svojim sosedom

— Niste bili na letnem zboru stanovalcev vašega stanovanjskega bloka? Škoda. Zamudili ste priložnost, da bi vas predlagali za predsednika in ko bi sprejeli, bi si lahko naredili strateški načrt, kako spraviti na kolena svoje cenjene sosede. To je preprosta stvar, tako kot je to rešil možak, ki je zbolel za steklino in si precej naredil spisek ljudi, ki jih je kanil ugrizniti. Res. Zamudili ste redko priložnost . . .

Tistim, ki te priložnosti niste zamudili, pa se v svoji funkciji ne znajdete prav, posredujemo nekaj izvrstnih nasvetov.

■ *Prvič. Poskrbite za dobro vidno, s steklom zaščiteno oglasno desko. Ni časnika na svetu, ki bi vam bil pripravljen objaviti bolj diktatorske razglase in odredbe.*

■ *Če nimate avta pritisnite tiste, ki jih imajo, da okoli hiše ni dovoljeno parkiranje, ker so v mestu urejena parkirišča, kjer za majhno odškodnino avto tudi očuvajo.*

■ *Pralni red vsak mesec spreminjajte in uredite tako, da bodo tisti, ki vam gredo na živce, na vrsti vedno ob sobotah in nedeljah. Če le gre, jim pred tem zamašite dimnik, če je v pralnici kotel ali pa pokvarite električni vod, če je notri pralni stroj. Popravilo gre tako iz blagajne hišnega sveta.*

■ *Če ste opazili, da je bilo čez dan kaj narobe, da je otrok kakšne stranke počečkal zid ali kaj podobnega, nikarite, ne ukrepajte takoj. Ohladite si živce, popijte nekaj čašic krepke pijače za zbranost in navalite na vrata prizadete stranke o polnoči, po možnosti tudi kasneje.*

■ *Dokler vam gredo razmere s pitno vodo tako na roke se ob primernem času oskrbite z vodo, potem pa glavni vod zaprite, seveda morate glavni ventil imeti pod ključem in ključe v žepu. Potem obiskujte stranke in se naslajajte nad njihovo srečo v umazaniji, ob suhi hrani in neuporabnih kopalnicah in straniščih.*

■ *Če imate avto, parkirajte tako, da zasedete prostor vsaj trem drugim. Pozimi si zagotovite prostor, kjer se pločnik čisti, poleti v debeli senčici.*

■ *Ker najbrž niste brez otrok, si privoščite svoj stil vzgoje. Svojega otroka za vsako malenkost natreskajte, da bo ves zaripel in plav, potem pa zahtevajte enakovredne vzgojne ukrepe tudi od drugih.*

■ *Zapomnite si, da vsi v hiši ne vedo za nedotakljivost stanovanja in da se lahko zrinete tudi mimo tistega, ki vam je odprl vrata v stanovanje, da lahko ob najbolj neprimernem času pregledujete okna v spalnicah, da lahko odprete hladilnik, vtaknete nos v shrambo, skratka izvršite inventuro vsega hišnega in obenem vsega nehišnega. Ob pogledu na stvari, ki jih vaši sosedje imajo, vi pa ne, lahko kujete nove načrte za akcije, s katerimi boste le dokazovali, kdo je b o g v h i š i!*

-ček

SOSED SOSEDU . . .

Za ljubitelje narave

Pustimo mlade srnice v naravi

V teh pomladnih dneh vedno ljudi odhaja v naravo, da se tu sprostijo in navžijejo sonca in svežega zraka. Prav v tem času najdemo na takih izletih skozi gozdove in prek polj mlado divjad, na videz osamljeno, zapuščeno, kar pa ni res. Zlasti za otroke pomeni srečanje z drobnimi nebogljenčki nepopisno doživetje.

Nemalokrat se zgodi, da otroci najdejo sredi polja ali v kakem grmu na robu gozda osamljeno srnico. Nič čudnega, če se v hipu porodi usmiljenje in nezadržna volja pomagati ubogi živalici. Starejši naj bi v takih primerih poučili otroke, da uboga živalica ni tako uboga kot si mislijo. Srna namreč skrije mladiče in jih le od časa do časa prihaja dojit. Popolnoma nakak bi namreč storili, če bi mladička odnesli domov. V domačem okolju se žival pomehkuži, tako da potlej v naravi ni v celoti kos krutosti življenja. Najbolje je mlade živali pustiti na miru in jih ne prijemati, kajti duh po človeku njihove starše zbega, tako da mladiče celo zavržejo (velja za nekater zvrsti). V opazovanje in uživanje narave sodi tudi pravilen odnos do živalskega sveta.

Tudi gnezda zajčkov, fazanov, jerebic in druge perjadi je najbolje pustiti pri miru, da se zarod normalno razvija. Od nekdaj je bila narava edini selektor in zato naj tako ostane v naravi tudi vnaprej.

V tej rubriki bomo dvakrat v mesecu objavili med drugim tudi odgovore na vprašanja bralcev. Vprašanja se lahko nanašajo na vsa področja, ki jih obravnava ta rubrika. Odgovore nanje bodo pripravili strokovni sodelavci. Na kuverto z vprašanjem napišite šifro »Za ljubitelje narave.«

Zaradi suše in vročine so letošnjo pomlad tulipani v večini primerov cveteli le kratko dobo. Cvetje se je kaj hitro usulo.

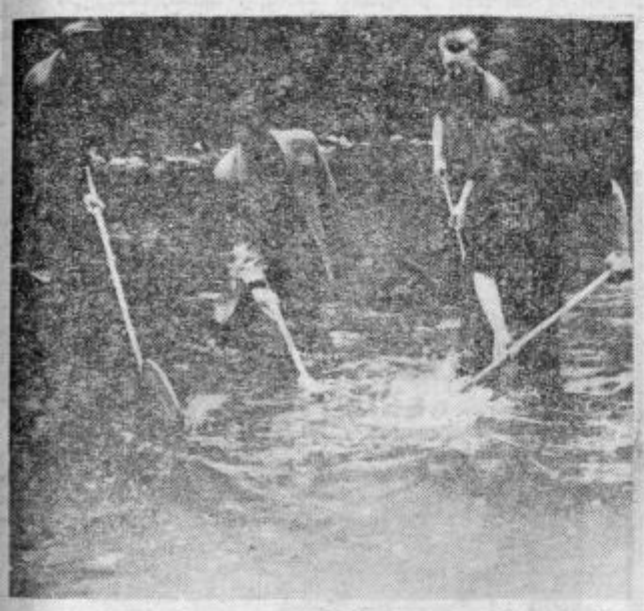

Člani ribiške družine Celje pri odlovu drstnih podusti v rečici Gračnici. Nalovljene podusti so nato spustili na več mestih v Savinjo, da se tudi tu zarod namnoži.

Velikih petelinov je vse manj

Sedaj je čas lova na velikega in malega petelina in na ptice roparice. Petelin se zadržuje na območju celjske lovske zveze v krajih Zgornje Savinjske doline in na vitanjskem delu Pohorja. Lovci in gozdarji opažajo, da število velikih petelinov iz leta v leto močno upada. Vzrokov za to še ne vedo. Inštitut za gozdarstvo bo skušal ugotoviti ali morda ne gre tudi za kakšno bolezen. Mali petelini — ruševci so se zelo razmnožili.

Medved pod Olševo

Zadnje tedne se je pojavil v Zgornji Savinjski dolini (na območju Solčave, Radulhe in pod Olševo) medved-samec, ki se je priklatil iz kočevskega rezervata. Če se kosmatinec v določenem času ne bo umaknil v zaščiteno območje in bi povzročal preveliko škodo, bo njegov kožuh ostal v Zgornji Savinjski dolini.

F. Korber ima blizu 300 vrst kaktej

Obiskovalci lanske vrtnarske razstave v Celju se bodo še spominjali ličnega paviljončka, v katerem je Franc Korber, predsednik celjskega hortikulturnega društva, prvikrat pokazal širšemu občinstvu lepe primerke kaktej iz svoje bogate zbirke. Trenutno ima tovariš Korber blizu 300 različnih vrst kaktej, ki so mu poleg društvenega dela in sadjarstva osrednji hobi. Številne kakteje, ki jih je uvrstil v svojo zbirko v več letih, vsako leto tudi razkošno cvetijo. Njegova zbirka sodi nedvomno med najbogatejšo v Celju in bližnji okolici. K.

Dražji ribolov

Ribiška družina Ljubno je letos podražila enodnevne ribolovne karte. Lani je veljala karta za domačega gosta 2000 S din, letos pa velja 3000 S din, vtem ko so za tuje državljane — ribiče enodnevne karte letos po 6250 S din (lani 3750 S din). Zaradi tako nizkih cen v preteklem letu so imeli v Zgornji Savinjski dolini izreden naval. Kljub višjim cenam je tudi v tem letu obisk turistov — ribičev kar lep.

Cvetlice na balkonu

Najbolj izkušeni vrtnarji menijo, da je s 15. majem mimo nevarnost slane, ki bi utegnila čez noč pomoriti mlade biljke. Gojitelji cvetja na oknih in balkonih lahko cvetlice brez skrbi postavijo na prosto. Čez noč jih ni treba spravljati v zaprt prostor. Ker je v tem obdobju precej suh zrak, je priporočljivo izdatnejše zalivanje, seveda s postano vodo.

Celjani obiščejo vrtnarijo Lada

Odbor hortikulturnega društva je na nedavni seji sklenil, da bo društvo pripravilo v maju strokovni ogled znane vrtnarije »LADA« v Šempetru pri Novi Gorici. Ob tej priliki si bodo člani ogledali tudi javne nasade in parke v Novi Gorici.

Nasveti

ŠPANSKI BEZEG na splošno ni več tako razširjen kot nekoč, vendar s tem ni rečeno, da ga ljudje manj cenijo. Vrtov je manj in ze zato tudi španskega bezga manj, vtem ko ga za javne nasade ne gojijo več. Da bo španski bezeg naslednjo pomlad spet razkošno cvetel, je potrebno posušeno cvetje sedaj porezati. Na ta način preprečimo formiranje semena, ki rastlino preveč izčrpa.

•

PORTULAK sadimo na prosto v maju. Najbolj uspeva v lahki in hranljivi zemlji, v zavetju ter na sončni legi. Težka in sveže pognojena zemlja za rast in cvetenje portulaka ni primerna.

•

KAKTEJ ni priporočljivo zalivati z raztopino umetnih gnojil, če nimamo posebnega recepta za to. V tujini je moč dobiti za kakteje posebej pripravljene mešanice gnojil z ustreznim navodilom za uporabo. Tako gnojilo ne stane veliko. Če ne greste sami na pot, prosite znanca ali prijatelja, da vam ga prinese z onstran meje.

MALA ANKETA

Vode, vode, vode...

Biti v dvajsetem stoletju brez vode — to za ljudi, ki so bili desetletja vajeni, da so jo lahko iz vodovodnih pip natočili kolikor in kadar so jo hoteli, gotovo ni preprosta zadeva. Občani Aljaževega hriba, Selc, Zavodne, Mirne poti in okoliškega predela to okušajo že nekaj let. Vendar ni bilo še nikdar tako hudo, kot v zadnjih mesecih, ko priteče ponekod voda tam okrog dvanajste ure ponoči in je v ceveh do dveh zjutraj. Temu dejstvu so morali ti ljudje prilagoditi ves svoj običajni tok življenja. Perejo ponoči, umivajo se ponoči, jezijo pa se vseh 24 ur. In tudi sprli so se že. Zakaj, voda je trenutno najbolj občutljiva točka slehernega občana tega območja.

Pa smo se oglasili pri petih družinah. Vprašali smo jih, kako so si uredili svoje »vodovodne« razmere. Vprašali smo jih zato, da bi jim dali še eno priložnost, da na glas povedo svoje težave in da bi s tem spet nekoliko spodbudili tiste, ki bi mogli občanom tega območja pomagati tudi z dejanji, ne samo z obljubami.

Otilija Kršmane, Hribarjeva ulica: »Človek razume, da je suša, vendar bi bili na to morali misliti že prej, ne šele zdaj, ko so cela območja mesta brez vode. Tudi tega ne razumem, zakaj ne bi celjska industrija le uredila lastnega vodovoda za svoje potrebe, če menda ravno zaradi nje priteče v mestni vodovod premalo vode. Ali pa naj vodo podražijo, če bo to kaj pomagalo. Tako res ne gre več naprej!«

Marija Kranjc, Zvezna cesta: »Kot gospodinjska pomočnica še posebej dobro občutim pomanjkanje vode. Hudo je zlasti tam, kjer so v družinah majhni otroci. Mi na primer vodo, ki jo ponoči nastrežemo, v pralni stroj vlivamo, čeprav ga s tem kvarimo. Sploh pa ljudje tod okrog zelo malo spijo, saj vsi čakajo samo na trenutek, ko bo ponoči iz vodovodnih pip le priteklo nekaj vode. Res bi bil že čas, da bi kdo kaj ukrenil.«

Anton Udovč, Selce: »Prebivalci Selc smo končno dobili vodo iz »žegnanega studenca«, za kar smo se tako dolgo borili. Je pa ta presneti vodovod povzročil toliko prepira in jeze, da je neverjetno. Prvih nekaj dni je namreč novo zajetje napajalo samo del Silc. Seveda drugim ni bilo po godu. Zdaj je brez vode samo še kakih pet hiš, ki so priključene na mestni vodovod. Pa je spet slaba volja. Razumljivo!«

Marija Čretnik, Selce: »Nomi smo že med tistimi, ki še nimamo vode. Če so jo lahko dale vsem Selcam, bi jo gotovo lahko tudi nam. Ni čudno, da smo slabe volje. Pred leti smo plačali krajevni samoprispevek, da bi z njim uredili vodovod. Zdaj pa vode kljub temu nimamo. Še več: plačevali smo vsi, vodo pa imajo samo nekateri. Plinarna-vodovod pa samo obljublja, tako da človek niti na zboru volivcev ne dobi odkritega odgovora.«

Aleksander Videčnik, Plečnikova ulica: »Predstavniki podjetja Plinarna-vodovod so obljubili, da bodo s črpalko, nameščeno pri Skalni kleti, problem vode na tem območju rešili že do 1. maja. Toda ostalo je pri obljubi. Pomanjkanje vode človek sicer razume, manj razumljivo pa je, da nekateri ljudje kljub prepovedi še vedno škropijo vrtove in perejo avtomobile s pomočjo vodovoda. Kaj dela kontrola?«

To, da si bodo nekateri ljudje umislili vodnjake, gotovo ne bo rešilo problema zdrave pitne vode. Nasprotno, zaostrilo ga bo, saj v večini primerov tista ne bo pitna. Plinarna-vodovod in občinska skupščina pa bi skupaj gotovo mogli ukreniti kaj več kot sta doslej.

I. B.

NA KRATKO

Komorni zbor v Laškem

Na povabilo kolektiva laške pivovarne bo v soboto, 18. t. m. nastopil v Laškem moški komorni zbor.

Povabilo kolektiva pivovarne je odraz pripravljenosti organov tega uglednega podjetja, da podpre prizadevanja kulturno-umetniške organizacije, hkrati pa da poživi kulturno življenje v svojem kraju.

Komorni moški zbor, ki je pred odhodom na mednarodni pevski festival Zvezne republike Nemčije v Stuttgartu in se hkrati pripravlja na mednarodno tekmovanje v Arezzu, bo nastopil v Laškem z mešanim programom svojih najboljših pesmi.

G. G.

Celjski odlok o hišnem redu

Potem, ko bosta o predlogu razpravljala še svet za notranje in splošne zadeve ter svet za narodno obrambo, bo svet za urbanizem, gradbene, stanovanjske in komunalne zadeve predložil skupščini v razpravo in potrditev odlok o hišnem redu.

Novi odlok naj bi vskladil stanje na tem področju z novimi predpisi, seveda pa obravnava tudi zadeve, ki so značilne za življenje, zlasti pa za red v stanovanjskih hišah. Do sem vse prav, toda, kaj ukreniti, da bodo ta določila sprejeli in upoštevali tudi ljudje?!

Zazidalni načrt za Kompole

Po sklepu pristojnega sveta bo en mesec javno razgrnjen zazidalni načrt za Kompole. To je vsekakor pomemben sklep, razveseljiv pa za vse tiste, ki si želijo v tej vasici nad Storami postaviti in urediti svojo hišo, svoje stanovanje.

Most v Levcu

Glede na to, da je svet za urbanizem odobril 500.000 starih dinarjev, bo zdaj le zgrajen most čez Savinjo v Levcu. Gre za visoči most, ki bo dolg okoli 60 metrov. Zgradila ga bo enota JLA, ki je za ta problem prebivalcev Levca in Zgornjih Lise pokazala izredno razumevanje. Precejšen delež v materialu in podobnem pa bodo dali tudi prebivalci sami. Kot pravijo, bo zgrajen že prihodnji mesec. Tako bo ustreženo prebivalcem tega področja, hkrati pa tudi kopalcem, ki v poletnih mesecih radi prihajajo v ta predel Savinje.

Kovinotehna bo gradila

Svet za urbanizem je odobril kolektivu celjske Kovinotehne, da zgradi blizu hotela Celeia ob Mariborski cesti novo upravno poslopje. Gre za objekt, ki ga predvideva tudi načrt o ureditvi bodočega središča celjskega mesta. Spričo tega je svet zahteval, da Kovinotehna pri načrtovanju upošteva vse tlorise in višinske izmere.

Kovinotehna bo tu zgradila dvonadstropno hišo. Vtem ko bo v pritličju trgovina, bo v zgornjih nadstropjih sedež uprave podjetja.

Asfaltirana cesta Trnovlje — Ljubečna

Letos bo asfaltirana tudi cesta od Trnovelj do Ljubečne. Akcija bo uspela ne le po zaslugi prebivalcev obeh naselij, marveč tudi zaradi razumevanja sveta za urbanizem. Ugotovili so namreč, da je sedanja cesta različno široka. Ker so se nazadnje odločili, da bi jo naj modernizirali v vsej dolžini v enaki širini 4,5 metra, je seveda zmanjkalo okoli 9,5 milijona starih dinarjev. Ta sredstva bo zaenkrat kreditiral izvajalec del, prihodnje leto pa jih bo vrnil občinski sklad za ceste. Glede na tako odločitev, bodo večletna prizadevanja obeh krajevnih skupnosti uresničena in celjsko področje bo spet dobilo novo asfaltirano cesto.

Vreča starega denarja

Kot nam je sporočil Jurij Plevnik iz Sela so delavci pred kakimi štirinajstimi dnevi v Bučah pokrivali farovž, pri tem pa našli vrečo denarja iz 1935. leta. V njej so bili zavoji po 100 komadov dinarskih in 10 dinarskih novcev, celotna vsota, kot domnevajo prebivalci, pa je najmanj toliksna, da bi bili v tedanjem času lahko kupili deset parov volov. Domnevajo prav tako, da je tedanji župnik ta denar skril pred okupatorjem in ga torej ni dal zamenjati, kasneje, ko so ga izselili, pa je verjetno nanj pozabil. Čeprav je denar seveda brez plačilne vrednosti, ima vrednost kot srebro. Zato ne bi smeli dopustiti, da bi se morda z njim kdo osebno okoristil.

merx

Andrej Nahtigal odhaja iz Celja

Odhod v svoboden poklic

Dobri dve leti je bil član celjskega poklicnega gledališča. Takoj po končani igralski akademiji je dobil angažma v Celju. V tem kratkem času, kar je razveseljeval s svojim nastopom ljubitelje gledališke umetnosti, je odigral nekaj vlog prav uspešno. Kdor je podrobneje spremljal zadnje uprizoritve celjskega gledališča, si je gotovo zapomnil nekatere Nahtigalove kreacije: Duhovna v Rašomonu, Markiza pl. Forlimpopoli v Krčmarici in ne nazadnje Pravdača v Celj-

skih grofih, ki je bila njegova vsekakor doslej najbolj uspešno odigrana vloga.

Sedaj odhaja v svoboden poklic. Vrača se v Ljubljano, kjer bo poskušal nadaljevati z delom. V krajšem razgovoru smo poskušali izvedeti za vzroke, ki so mladega igralca privedli do te odločitve.

»Več vzrokov je za mojo odločitev. Prvi je predvsem ta, da nisem več mogel zdržati v takšni situaciji, kot je v SLG Celje (stanovanje, osebni dohodki itd.), drugič pa se bom lahko več ukvarjal s smučanjem, ki sem ga v zadnjem času skoraj popolnoma opustil, ker zanj enostavno ni bilo časa.«

Za svoje prvo delovno mesto ste si izbrali Celje. Zakaj?

»Prepričan sem, da je za igralca začetnika dobro, da v začetku nastopa v manjše mgledališču, kjer lahko več igra in tako dokaže, kaj zna. Zato sem tudi prišel v Celje. Vendar vsak mlad človek zdrži le nekaj časa v neurejeni situaciji, kasneje pa želi imeti urejene eksistenčne pogoje. Za kaj takega pa v Celju trenutno ni izgledov. Vračam se v Ljubljano.«

To se pravi, da se za zmeraj poslavljate od Celja?

»Ne. Pri celjskem smučarskem društvu bom še vedno vodil treninge mladih skakalcev in tudi sam bom nastopal za celjski klub. Tudi centralna Planiška skakalna šola me je naprosila, naj še naprej treniram mlade skakalce, da ne bi vse ponovno zaspalo. V Celju je veliko talentov in škoda bi bilo, če bi prenehali z delom. Po vsej verjetnosti pa bo že z novo smučarsko sezono v Mestnem parku zgrajena nova 70-metrska skakalnica, za katero je napravil načrte »oče« planiške velikanke ing. Lado Gorišek. Kakor hitro bo Občinska skupščina dala dovoljenje za povečanje dosedanje 4-metrske skakalnice, bomo pričeli z delom.«

Torej bomo Andreja Nahtigala še srečavali v Celju; tokrat v vlogi smučarskega trenerja. Igral pa bo drugje. Upajmo, da mu bomo kdaj kasneje tudi za nastop na celjskem odru še lahko zaploskali...

-bl

TALIJINI FRAGMENTI

(PO DRAMSKI REVIJI V VOJNIKU)

Fragment I

Ko poskušam govoriti o pravkar minuli medobčinski dramski reviji v Vojniku, moram najprej pojasniti nekatera osnovna stališča, ki so nujno potrebna za popolno razumevanje neke revije.

Mislim, da je najpomembnejše predvsem, da nekega amaterskega dela ne smemo ocenjevati samo skozi prizmo amaterizma. Prepričan sem, da je to popolnoma zgrešeno in da je atribut »amaterizem« samo neka oznaka, ki pri vsej stvari sploh ne sme biti primarna, kajti tudi amaterskim ustvarjalcem je treba jasno in glasno, obzirno in pošteno povedati in dokazati, kaj je dobro in kaj ni. Popolnoma nesmiseln se mi zdi stavek: »Amaterji so tako in tako že revni in ubogi, zakaj bi jih potem sedaj še trgali in kritizirali. Dobro je, da so vsaj nekaj naredili.« Taka trditev je napačna, kajti vsako opravljeno delo mora biti opravljeno pošteno in s popolno zavestjo, narediti nekaj uspelega in dobrega. Zato režiserji in ostali ustvarjalci predstav naj ne povesijo takoj žalostnih nosov, ko slišijo kritiko za opravljeno delo. Prepričan sem, da je še posebno pri amaterjih potrebno ogromno odkritih kritičnih besed, če hočemo, da nam bo amaterska dejavnost kvalitetno rastla in ne padala.

Fragment II

Največja napaka, ki se pojavlja pri amaterskih igralskih skupinah je ta, da v večini primerov izbirajo za uprizoritev zelo šibke dramske tekste, ki največkrat ne zaslužijo več uprizoritve. Šibkost in negativnost je tudi v tem, da se pri mnogih režiserjih čuti prepotenten odnos do uprizarjanja določenih del. Tako je v nekaterih primerih bilo videti, da režiserji niso uspeli zbrati dovolj igralcev za večji dramski tekst. Tako nujno pride zaradi zahtev režiserja, nezmožnosti igralcev in neustreznega teksta do negativnega rezultata. V takih primerih bi se moral bolj angažirati dramski odbor pri Občinskem svetu ZKPOS Celje in s strokovnim delom pomagati amaterskim skupinam pri njihovem delu. Verjetno takšno mentorsko delo vsaj v začetku ne bo prav nič slabilo in krnilo režiserjevo samostojno kreiranje predstave.

V večini primerov si amaterske dramske skupine izbirajo dramske tekste v knjižnici Občinskega sveta ZKPOS. Mnogi teh tekstov pa so prav šarlatansko prevedeni in slovnično popolnoma nezreli za uprizoritev. Žalostno je tudi to, da pri večini del sploh niso omenjeni prevajalci. Ker vemo, da skoraj vse dramske, amaterske skupine delajo brez **pravih** lektorjev, je nujno, da pride na koncu do prav mučnih rezultatov. Verjetno ni tako nesmiselna trditev, da bi prav amaterjem morali dati jezikovno čiste dramske tekste. Vsekakor so to nekatere konkretne naloge dramskega odbora, ki bi jih bilo potrebno čimprej uspešno rešiti.

Razveseljiva ugotovitev po letošnji medobčinski dramski reviji je, da so v skoraj vseh amaterskih skupinah nastopali mladi ljudje.

Fragment III

Predstave so si ogledali tudi gostje republiškega dramskega odbora pri ZKPOS. Vseh pet predstav si ni ogledal niti en član, medtem ko so ostalim predstavam prisostvovali različni ljudje. Ker bodo po vseh končanih medobčinskih dramskih revijah izbirali petnajst skupin, ki bodo kasneje nastopile na republiški reviji na Jesenicah, se pojavi samo eno vprašanje: KAKO BODO OCENJEVALI VOJNIŠKE PREDSTAVE, KO BODO VSAK PO SVOJE TOLMAČILI OGLEDANO PREDSTAVO. Vsakršne zaključke o takšnem postopanju republiškega dramskega odbora prepuščam bralcem v presojo. Verjetno bi moral tudi pri tej stvari v bodoče občinski dramski odbor več narediti. Vesel bi bil, da bi trditve o podcenjevanju dela nekaterih amaterskih dramskih skupin na širšem celjskem področju bile neresnične in neosnovane.

Fragment IV

Kljub nekaterim utemeljenim pomislekom je letošnja medobčinska dramska revija v Vojniku lepo uspela. Revija je ponovno pokazala, da podobne oblike srečanj niso preživele in da so praktično **edini** stimulans amaterskim ustvarjalcem. Podpiranje podobnih srečanj se mi zdi popolnoma pravilno. Končno tudi sestavek na Linhartovi znački, ki so jo kot priznanje za večletno udejstvovanje v gledališču prejeli vsi nastopajoči, pove dovolj: EDEN DRUGEMU OGENJ DAJMO!

Sužnjevati boginji Taliji je lepo. Še lepše pa je dajati ljudem tisto, kar potrebujejo poleg ostalih dobrin v življenju. Dajati jim umetnost; ogenj, ki oplemenituje.

Tudi letošnja vojniška revija je pokazala, da je to res.

Tone VRABL

TEHARSKO ŠOLO BODO OBNOVILI

ZA NADALJNJI OBSTOJ NI NIKAKRŠNIH POGOJEV

Problem teharske osnovne šole, ki je prisoten že delj časa in so njegovo rešitev iz nerazumljivih razlogov odlagali, je dobil na zadnji seji sveta za šolstvo celjske občinske skupščine svoj epilog. Svet je namreč sprejel sklep, da šolo z novim šolskim letom odpravijo, ker nima pogojev, da bi lahko še naprej obstajala. Spričo tega bodo v jeseni odprli dva oddelka v novi štorski šoli in tja prešolali učence iz Teharij.

Treba je seveda povedati, da se prebivalci s takšno rešitvijo sicer niso strinjali in ji je nasprotoval tudi šolski kolektiv. Po njihovem mnenju so razlogi, ki govorijo zoper takšno odločitev, v tem, da je šola stara že sto let; da se bo število učencev v prihodnjih letih povečalo; da bi s prešolanjem izpostavili učence prometni nevarnosti itd. V resnici je po mnenju sveta za šolstvo samo zadnji razlog tehten, vendar spričo tega, da bo treba urediti pač peš pot, še vedno nezadosten, da bi šola lahko obstajala še dalje. Bistveni razlogi, ki narekujejo odpravo, so predvsem v tem, da šola nima zadostnega števila učencev in da tudi prirastek v naslednjih letih ne bo bistveno večji od dosedanjega. Dosedanja stopnja je znašala namreč 8,1, kar je daleč pod republiškim povprečjem, poleg tega pa podatki tudi kažejo, da se več prebivalcev s tega območja izseljuje kakor se jih priseljuje. Storska šola, kamor bodo prešolali učence, je dejansko zelo blizu, saj gre za približno 1.800 metrov oddaljenosti, vrhu tega pa ima od vseh podružničnih šol najboljše pogoje — 1,3 izmenski pouk in razmeroma nizko zasedene oddelke. To seveda pomeni, da bodo imeli učenci tu neprimerno ugodnejše možnosti šolanja, medtem ko bi adaptacija teharske šole terjala velika sredstva.

Svet za šolstvo je v tej zvezi menil, da bo hkrati rešiti vprašanje prosvetnih delavcev in sicer tako, da bi bila rešitev sporazumna. dm

RAZŠIRJENA DEJAVNOST ŠOL

V CELJSKI OBČINI BI MORALI ODPRETI VEČ NOVIH ODDELKOV

Na seji sveta za šolstvo celjske občinske skupščine, ki sta ji prisostvovala tudi predsednica Olga Vrabičeva in podpredsednik Jože Marolt, so razpravljali o razširjeni dejavnosti šol in vzgojno varstvenih ustanov kakor o racionalizaciji šolske mreže.

Iz razprave je bilo videti, da bi morali na nekaterih šolah celjske občine v novem šolskem letu odpreti vsega skupaj 11 novih oddelkov, kar bi veljalo 57 milijonov S din. Ker tolikšnih sredstev seveda ne bo mogoče zagotoviti, se bo treba zadovoljiti s polovično rešitvijo. Gre namreč za to, da bi jeseni odprli dva oddelka v novi štorski šoli, varstveni oddelek na prvi osnovni šoli, poleg tega, da bi bilo nujno v provizoriju štorske šole odpreti prav tako dva oddelka posebne šole — ta okoliš ima precej kategoriziranih otrok — bi kazalo razširiti tudi vzgojno varstveno dejavnost z nekaj novimi oddelki. Na seji je prevladalo mnenje, da je treba prizadevanja uskladiti z dejanskimi možnostmi in urejati razmere po prioritetnem vrstnem redu.

V tem smislu bo treba pripraviti ustrezen program. V zvezi z otroškim varstvom pa so menili, da bi mogli sedanji položaj izboljšati tudi s tem, da bi starši plačevali vzgojnino po višini osebnih dohodkov in ne, kot doslej, vsi enako. Ukrep, ki ga lahko pričakujemo z novim šolskim letom, je toliko nujnejši, ker novi zakon o otroškem varstvu gmotnih problemov ne bo rešil, ustanove same pa za materialne izdatke ne dobivajo nikakršnih sredstev.

Spričo obsežnega dnevnega reda so morali sejo prekiniti, v nadaljevanju pa bodo razpravljali še o položaju administrativne šole, adaptaciji osnovnih šol v Črešnjicah in na Paškem Kozjaku kakor o izgradnji pete osnovne šole. dhr

PO RAZSTAVI V LIKOVNEM SALONU

Traudi Mahler, gostja iz Hamburga, je izrazit grafik. Vsako leto prihaja v Lošinj, kjer najde mnogo motivov za svoje delo. Študijska potovanja so jo vodila na Nizozemsko, v Francijo, Italijo in Grčijo. Udejstvuje se hkrati tudi kot likovni pedagog.

Mahlerjeva razstavlja pretežno lesoreze v črno beli tehniki in v barvah. V svoje kompozicije vključuje elemente kubizma, ki jih dekorativno vplete v intimno grafiko. Za nas je zaznavna njena severnjaška miselnost, ki jo sicer zataji, kadar oblikuje kraške motive ali jadranske marine. Kaže, da so obmorski motivi — pristanišča, ladje in drugo najizrazitejši akcent njene grafike. V krajinskih upodobitvah, na primer grških, je njena izrazitost manj prepričljiva. Grafika manjših formatov je tudi prikupnejša od večjih površin. Za Slovence, ki imamo v grafiki mojstre svetovnega slovesa, je srečanje s tujo umetnostjo spodbudno, saj lahko ob njej tehtamo našo individualno vrednost.

A. S.

TRC. PODJETJE

moda

CELJE

CENJENE STRANKE OBVEŠČAMO, DA SMO V BIVŠI POSLOVALNICI »SOLČAVA« UREDILI NOV MODERNI ODDELEK ZA VELIKO IZBIRO NAJNOVEJŠIH VZORCEV ZA OBLEKE, POSTELJNEGA PERILA, ZAVES, PREGRINJAL IN PREPROG.

Priporočamo se za cenjeni obisk

KOLEKTIV POSLOVALNICE

Volna

CELJE

Večer violinskih sonat

BRAVNIČAR — VIOLINA, LIPOVŠEK — KLAVIR

Še nam je v spominu klavirski večer Dubravke Tomšič Srebotnjakove, zdaj pa smo doživeli večer violinskih sonat. V uvodnem delu smo poslušali čudovito Beethovnovo sonato, tej je sledila Brahmsova in nato kompozicija našega Srebotnjaka. In ob koncu prvega dela še Ravelovo sonato, polno francoskega esprita, a tudi polno virtuozno tehničnih čeri. Srebotnjakova skladba je nekoliko krhka v zgradbi, ima pa mnogo zvočnih posebnosti. Bravničarju poje violina mojstrsko, le toni na E struni so zveneli malce rezko, kar pa je bila posledica akustike spričo slabo zasedene dvorane.

Obiskovalci so iskreno aplavdirali, tako da sta izvajalca dodala še skladbi Chopina in Prokofjeva. Slovenci imamo vrsto odličnih violinistov, med katere moramo vsesakor uvrstiti tudi Bravničarja. Prav tako je odličen spremljevalec izrednih kvalitet tudi Lipovšek. V igro solista se docela vživi, pri tem pa vselej izčrpa muzikalne vrednosti skladbe. V Beethovnovi sonati nas je njegov klavir dvignil v višave tega genija.

A. S.

S POLIC ŠTUDIJSKE KNJIŽNICE

Beritić L.: Dubrovačka artiljerija. Beograd 1960. S. 30008-2.

Kostić A.: Uticaj autobioterapije i drugih faktora na imunogenezu trbušnog tifusa. Beograd 1966. S. 30009.

Strokovni simpozij o novitetah o tekstilni tehnologiji. Ljubljana 1967. S. 30007.

Karakašević B.: Priručnik standardnih metoda za mikrobiološki rutinski rad. I-II. 3., prerad. i dop. izd. Beograd—Zagreb 1967. S. 29872.

Popović M. V.: Predmet sociologije. Beograd 1966. S. 29941.

Horney K.: Naši unutrašnji konflikti. Titograd 1966. S. 29936-3

Lazarević R.: Urvine. Beograd 1963. S. 24218-6.

Genes P., R. Coulon: Arhitektura administrativnih zgrada. Beograd 1962. S. 24218-4.

Springer Z.: Ovene skele. Beograd 1962. S. 24218-3.

Tufegdžić V.: Gips. Beograd 1965. S. 24218-15.

Sintetički materiali za podove. Beograd 1964. S. 24218-12.

Gašparović: V.: Nabavna politika. Zagreb 1965. S. II 3559-149.

ŠE ENA RAZSTAVA

Vrsti razstav, ki so jih v zadnjem času priredili v Celju, se je pridružila razstava grafičnih del Tince Stegovec v Likovnem salonu. Razstavo akademske slikarke, ki ima za seboj nekaj samostojnih razstav v Ljubljani, Zagrebu, Piranu, Soštanju in Grazu, so odprli prejšnji petek, odprta pa bo do 1. junija. Vsa razstavljena dela so tudi naprodaj.

Udeleženci posvetovanja o problemih kemizacije v kmetijstvu in zaščite rib, divjadi in čebel.

PROBLEMI, KI JIH NOSI S SEBOJ KEMIZACIJA KMETIJSTVA

Zaščitno sredstvo — smrt

Nenehno razvijajoča se agrotehnika odkriva vse večje število učinkovitih kemičnih sredstev, s katerimi zavarujemo posamezne agrokulture pred škodljivci. Toda stvar je pač taka, da imajo določene koristne stvari tudi svoje slabosti. Tako je tudi s kemičnimi sredstvi, ki se uporabljajo v kmetijstvu, pa so večinoma nevarni strupi. Nespametno, nevešče ali neodgovorno ravnanje s takimi kemikalijami, lahko povzroča hude posledice.

Na sestanku, ki je bil sklican prejšnji teden v Žalcu, so predstavniki ribiških, lovskih in čebelarskih družin skupaj s predstavniki Kmetijskega kombinata obravnavali problematiko, ki nastaja v zvezi z vse večjo uporabo strupenih in posameznih živalim nevarnih kemikalij. Občina Žalec spada med prve občine v Sloveniji po količini porabljenih kemičnih zaščitnih sredstev, zato ni čudno, da se ravno tu pojavljajo največji problemi. Kmetijski kombinat uporablja preko 250 najrazličnejših kemičnih zaščitnih sredstev ter drugih kemikalij, od katerih je večina strupov, ki so za posamezne vrste živali, smrtno nevarni. Navzoči so ugotovili, da prihaja čestokrat do hudih nesreč predvsem zaradi prenizke strokovne usposobljenosti oseb, ki imajo opraviti s strupenimi kemikalijami. Ni mogoče razumeti, da bi na primer šel traktorist nalivat vodo v škropilnico, v kateri ima koncentrat hudega strupa, če bi vedel, da lahko že majhna količina tega sredstva povzroči masovno uničenje rib. Predpisi o tem, kako je potrebno v takih primerih ravnati obstajajo, žal pa se, tako so ugotavljali udeleženci posvetovanja, v praksi le malo spoštuje. Prečrpavanje vode v cisterne je resda zamudno delo, vendar tako mora biti! Strupi nimajo v bližini voda kaj iskati, kajti pride lahko še do hujših nesreč, kot sta bili prejšnji teden, ko je kar v dveh potokih prišlo do masovnega uničenja rib.

Kemična sredstva so nevarna tudi divjadi. Lovci niso brez razloga opozarjali na to, da bi morali traktoristi imeti ob košnjah na traktorjih posebne strašilne naprave, da bi v travi počivajoča divjad lahko pravočasno zbežala. Niso bili redki primeri, ko je traktorska kosilnica porezala mladi srnici noge. V posebni nevarnosti so tudi fazani, ker bodo kmetijci menjali zaščitno sredstvo zoper koloradskega hrošča, ker dosedanje ni več učinkovito. Medtem ko star kemični preparat proti koloradskemu hrošču, fazanom ni bil nevaren, je novo sredstvo strup, ki lahko povzroči mnogotere nevšečnosti.

Mnoge hude težave imajo tudi čebelarji, kajti neredko se dogaja, da se čebele v času škropljenja zastrupljajo s strupenimi škropivi. Čebelarji na celjskem področju ugotavljajo, da razvoj čebeljih družin pada, ker so številni primeri, da s strupi okužene čebele delavke, okužijo tudi zarod v panjih. Za čebelarje predstavlja še posebno težavo nečistoča zraka, vendar vzroki za to obstajajo seveda drugod.

Na posvetovanju je bil navzoč tudi predsednik Okrožnega sodišča v Celju tov. Makarovič, ki je navzoče seznanil s predpisi, o ukrepih in sankcijah zoper tiste, ki bi se tako ali drugače prekršili zoper varstvo rib, čebel in divjadi.

BERNI

PRAZNOVANJE DNEVA MLADOSTI

Zvezna štafeta v Žalcu

V mesecu maju se širom naše domovine prirejajo najrazličnejše kulturno prosvetne in športne manifestacije, s katerimi mladina proslavlja svoj vsakoletni praznik — DAN MLADOSTI. Povprašali smo predsednika Občinskega komiteja v Žalcu, tov. VINKA MURA, da nam pove, kako bo žalska mladina proslavila ta praznik:

PREDSEDNIK OBČINSKEGA KOMITEJA ZMS — VINKO MUR

»Prav posebno obeležje bo dobilo letošnje praznovanje našega praznika zaradi tega, ker bo tekla skozi Žalec zvezna štafeta in bo pri nas tudi prenočila. Štafeto bomo sprejeli v soboto, 18. maja od celjske mladine in jo v nedeljo v Černavi predali velenjskim tovarišem. V občini bomo imeli še občinsko štafeto, ki bo krenila izpred spomenika na Creti ter dve lokalni, od katerih bo prva krenila izped spomenika na Gorici nad Vranskim, druga pa izpred spomenika talcem v Zabukovici. Po sprejemu štafete bo pred Skupščino krajši program, nato pa svečana akademija, na kateri bodo sodelovali tudi mladinci iz HRASTNIKA, TRBOVELJ, ZAGORJA, LAŠKEGA in ŽALCA. Medtem ko bo na okoliških hribih zagorelo 9 kresov, bomo imeli kres tudi na dvorišču Juteksa, kjer bodo celjski raketarji izstrelili tudi manjšo raketo.

Sprejem štafete mladosti pomeni začetek prireditev, ki bodo v občini trajale vse do dneva mladosti. V nedeljo bodo svečanosti ob odhodu štafete, nato pa se bodo vrstile prireditve preko celega tedna. Računamo, da bo samo pri štafeti aktivno sodelovalo preko 2.000 mladincev.«

V Žalcu torej zanimivih in lepih prireditev ne bo manjkalo. Upajmo, da bo skrbnim organizatorjem postreglo tudi vreme.

POSVET O ZDRAVSTVENEM VARSTVU

Tehtni predlogi

Na pobudo Občinske konference SZDL in Občinskega sindikalnega sveta je bil pred nedavnim v Žalcu posvet, na katerem se udeleženci pretresali »Predlog sistema za zagotovitev osnovnega zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja prebivalstva«. Po daljši in burni razpravi so sprejeli sklepe, iz katerih povzemamo nekatere najosnovnejše ugotovitve.

Poseben poudarek je bil dan temu, da je nujno ohraniti enotno zdravstveno zavarovanje in zdravstveno varstvo v Sloveniji. Iz sistema socialnega zavarovanja naj se po mnenju udeležencev, izločijo vse obremenitve, ki ne spadajo v socialno zavarovanje. V zadnjem obdobju smo bili priče mnogim problemom, ki so se porajali ob realizaciji zakona o organizaciji zdravstvene službe. Izoblikovalo se je mnenje, da naj bi, izhajajoč ravno iz izkušenj, imel republiški zdravstveni center kot strokovno operativna institucija vsa zakonska pooblastila za dokončno odločanje, predvsem takrat, kadar gre za reševanje vprašanj, za katerimi stoje bolj subjektivne kot objektivne ovire. Udeleženci posvetovanja so predlagali, da se ustanovi republiški kliniški center kot vrhunski zdravstveni zavod, ki se ne bi istovetil z ljubljanskimi bolnišnicami. Glede organizacije in sistema zdravstvenega zavarovanja je bilo sprejeto stališče, da naj zvezna zakonodaja uzakoni le cija zdravstvenega zavarovanja in zdravstvenega varstva, dočim naj bo organizacija zdravstvenga zavarovanja in zdravstvenega varstva prepuščena republiški zakonodaji in samoupravi zdravstvenega zavarovanja in zdravstvenega varstva. Težnje, da bi se služba v socialnem zavarovanju in v zdravstvenih zavodih pocenila in racionalizirala, je čestokrat omejena spričo dejstva, da se zakonodaja hitro spreminja, kar povzroča nenehno nove stroške, zato so smatrali udeleženci posveta, da se mora zakonodaja ustaliti, izločiti pa bi bilo potrebno vse tisto, kar se posameznim službam čestokrat brezpotrebno nalaga, da morajo opravljati.

Svoje ugotovitve so prisotni oblikovali v konkretnih sklepih, ki so jih posredovali ustreznim organom.

B.

Žičnica na Golte

Problem z jezikovnega vidika rešen

Prejšnji teden je celjski Radio priobčil prispevek Jožeta Zupančiča na temo, kako naj se imenuje novo rekreacijsko središče v Zgornji Savinjski dolini. Gre namreč za žičnico, ki jo bodo zgradili na Golte oziroma na Mozirske planine. Celjski Izletnik kot investitor je vsekakor storil prav, ko je skušal še pred izgradnjo razčistiti tudi sporno vprašanje imena bodočega centra. Znano je namreč, da sta se uveljavili dve imeni — Golte in Mozirske planine.

V tej zvezi se je, kot smo slišali v omenjenem prispevku, Izletnik obrnil na nekatere slovenske strokovnjake, ki so bili enotni v tem, da velja za bodoči center ohraniti staro ime Golte in da naziv Mozirske planine ne pride v poštev. Svoje kratke utemeljitve so opirali na jezikovni in geografski vidik. Če dodamo k temu še dejstvo, da ima naziv Golte prednost pred Mozirskimi planinami tudi kar zadeva izgovarjavo tako za domače kot posebej tuje turiste, je to dodaten razlog v prid edini pometni rešitvi problema. Sicer pa je utemeljitev povsem logična, če bi vprašanje obravnavali samo z geografskega vidika, v katerem pomenijo Mozirske planine celoten gorski masiv, medtem ko so Golte le tisti del, kjer bo dejansko žičnica. A tudi to, da bomo hkrati ohranili ali še bolje, obudili naziv, ki je bil tako rekoč že na pol v pozabi, ni povsem nepomembno, saj gre navsezadnje nemara tudi za spoštovanje naše kulturne tradicije.

dhr

Zadovoljni z delom

Na zadnji seji skupščine občine Mozirje so odbornike seznanili tudi z delom občinske uprave. Po razpravi, ki se je razvila po poročilu, je bilo moč ugotoviti, da so odborniki zadovoljni z delom občinske uprave in s pripravo materialov za skupščinska zasedanja.

-ez

NA KRATKO

Pionirski prapor

Gotoveljski šolarji in njihovi učitelji so se odločili, da bodo kupili pionirski prapor, katerega razvitje pripravljajo za 8. junij letos. Sklenili so, da ho pionirski odred njihove šole nosil ime TONČKA ANTLOGE, medtem ko bi se šola poimenovala po eni izmed prvih komunistinj tega področja LJUBI MIKUŠ. Poleg prapora nameravajo kupiti tudi tri kompletne pionirske uniforme, ki jih bodo potrebovali ob posameznih svečanostih.

Delovni program

Sekcija za samoupravo pri občinski konferenci Socialistične zveze delovnih ljudi občine Žalec je imela v torek sestanek na katerem so obravnavali in sprejeli program letošnjega dela. Analizirali so tudi nekatera vprašanja v zvezi z delovanjem poravnalnih svetov, nadalje komisij za socialno varstvo in preresetali dejavnost klubov.

Občinski praznik

Letošnje priprave za proslavo občinskega praznika, osrednja proslava bo v Šempetru, medtem ko je bila lani v Braslovčah, so v polnem teku. Minuli teden se je sestal na svoji redni seji koordinacijski odbor za organizacijo prireditev, ki bodo v okviru letošnjega praznovanja. Na seji, ki je bila v Šempetru, so člani koordinacijskega odbora sprejeli delovni program.

Obisk v Rusiji

Republiški sindikalni svet je organiziral delegacijo, ki je odšla na obisk v Sovjetsko zvezo. Poleg članov republiškega sveta, so v delegaciji tudi nekateri predsedniki občinskih sindikalnih svetov, tako je z delegacijo odpotoval tudi tov. VIDMAR, predsednik žalskih sindikatov. Delegacija bo poleg Moskve obiskala še Kijev in Leningrad. Obisk v Sovjetski zvezi bo trajal deset dni.

Borci za severno mejo

Na območju občine Žalec živi 42 borcev prostovoljcev za severno mejo od katerih pa je približno 20 takšnih, ki bi jim bila potrebna določena pomoč, oziroma bi po odloku o priznavalnini in posebni družbeni pomoči prišli v poštev za dodelitev pomoči. Za borce prostovoljce se štejejo le tisti, ki so sodelovali v bojih za osvoboditev severnih predelov Slovenije, oziroma za obrambo severne meje v času od 15. novembra 1918 pa do 15. februarja 1919. O odloku je minuli teden razpravljala Skupščina občine Žalec.

Kreditiranje šolstva

Iz sklada za kreditiranje šolanja pri Skupščini občine Žalec je v lanskem letu dobivalo sredstva 31 koristnikov, od tega na visokih šolah 12, na višjih 7 in na srednjih šolah 12 dijakov. Sedem izmed njih je lani šolanje končalo, od tega so se trije zaposlili v žalski občini. Na osnovi sklenjene pogodbe vsi v mesečnih obrokih odplačujejo najeta posojila. Posebej je potrebno opozoriti na dejstvo, da nikomur ni bil ukinjen kredit zaradi slabega študiranja.

Občinski skladi

Družbeni organi, ki so v lanskem letu upravljali s sredstvi posameznih skladov pri Skupščini občine Žalec, so dobro gospodarili z zaupanimi jim sredstvi. Kljub temu, da se sredstva v blagajne skladov niso stekla povsem po postavljenem planu, temveč so praviloma zastajala, so vsi skladi zaključili gospodarsko leto s pozitivnimi saldi. Večji dotok sredstev kakor je bilo planirano je bil samo pri skladu za požarno varnost, najmanjša poraba pa je bila pri skladu za uporabo mestnih zemljišč.

Izlet na Osankarico

V ponedeljek pred prvomajskimi prazniki so se pred osnovno šolo v Žalcu zbrali učenci iz vseh popolnih osemletnih šol žalske občine. Povabila jih je Občinska konferenca SZDL, da jih nagradi z izletom na Osankarico k spominskemu obeležju Pohorskega bataljona.

Že v marcu je Občinska konferenca SZDL za učence višjih razredov osnovnih šol razpisala naloge z naslovom: Naša občina ob obletnici OF slovenskega naroda. Posebna komisija je pregledala preko 60 nalog in se odločila, da podeli knjižne nagrade štirim najboljšim, vse, ki so naloge pisali, pa nagradi z izletom. Poleg učencev so se izleta udeležili učitelji slavisti ter predstavniki političnih organizacij iz Žalca. Prizorišče zadnje bitke junaškega Pohorskega bataljona je na vse udeležence izleta napravilo močan vtis. Sredi visokih smrek, ki so bile priče enemu največjih dejanj naše NOB, sredi veličastne gozdne tišine je ob spomeniku spregovoril predstavnik ZB in eden od organizatorjev osvobodilnega gibanja v Savinjski dolini, tovariš Anton Kotnik. Na kratko je orisal potek formiranja partizanskih enot na Štajerskem — Savinjske, Revirske in Pohorske čete, ki so se združile v I. štajerski bataljon, pa do številnih akcij Pohorskega bataljona v letu 1942. Za njim je o življenju v taborišču tega bataljona in dogodkih tistih let pripovedoval še eden od redkih članov te partizanske enote, ki so preživeli vojno vihro, tovariš Pusovnik iz Šoštanja. Veter, ki je šumel v vrhovih košatih smrek ter veselo ptičje petje pa sta bila kot pesem svobode, ki jo vsako svobodno pomlad znova poje narava v pohorskih gozdovih. Tej pesmi se je pridružila še kratka deklamacija o Pohorskem bataljonu, ki so jo sestavili nekdanji borci bataljona kot spomin na mrtve tovariše ter pesem Tam v gozdu ob tabornem ognju.

Potem so si učenci v domu na Osankarici ogledali še muzej, ki hrani maketo taborišča Pohorskega bataljona, fotografije borcev ter fotografije s prizori na bojišču po končani bitki, kakor so jih posneli Nemci, da bi se z njimi bahali in razkazovali svoje junaštvo nad štajerskimi »banditi«.

Po skupnem kosilu sta tov. Jože Jan, sekretar Občinske konference SZDL in tov. Anton Kotnik, predstavnik ZB, razdelila knjižne nagrade za najboljše naloge. Tovariš Jan je poudaril, da je bilo delo komisije pri izbiri težko, ker so bile vse naloge dobre, mnoge pa najboljše, posebno naloge učencev VIII. razreda. Končno se je odločila za štiri naloge in tako so prejeli nagrade: Verčnik Andrej iz 6. razreda osnovne šole v Žalcu, Slokan Vinko, učenec 7. raz. osnov. šole Braslovče, Šumak Danica iz 8. razreda v Preboldu in Rovšnik Zvonka, učenka 8. razreda iz Braslovč. Učitelji so naloge tudi prebrali in tako so se lahko vsi prepričali, da je zares vsaka po svoje zaslužila nagrado.

Na povratku so izletniki obiskali še grobove talcev na Frankolovem, nato pa se odpeljali domov v Savinjsko dolino.

Prav gotovo lahko tak izlet mnogo pripomore k podoživljanju dogodkov iz NOB, ki jih čas neusmiljeno odmika ter je zato novim generacijam pogosto težko dojeti njihovo pravo in resnično podobo.

NA KRATKO

Izleti v Trst najbolj popularni

Na velenjskem območju je med ljudmi še zmerom največ zanimanja za enodnevne izlete v Trst, kamor velja vožnja z avtobusom v obe smeri vsega 50 novih din. Izletnikov avtobus odpelje iz Velenja proti Trstu domala vsako soboto.

Črpalko bo treba razširiti

Bencinsko črpalko trgovskega podjetja Zarja Šoštanj, ki so jo tod pred leti zgradili večidel s prispevki delovnih organizacij in s prostovoljnim delom, je postala za današnje razmere nezadosti opremljena, saj ima samo tri napajalne naprave za gorivo. Tu bo potrebno urediti še več napajalnih naprav — črpalk ter naprave za zrak in vodo.

Aktiv komunistov

Prejšnji teden se je v Velenju sestal aktiv komunistov, zaposlenih v zdravstvu in socialnem zavarovanju in razpravljal o preoblematiki v zvezi s sanacijo zdravstva v občini. Stroški za zdravstveno varstvo in kratkoročne dajatve namreč tudi v tem letu naraščajo in je pričakovati enak deficit kot je na skladu nastal za preteklo leto. Podrobneje bomo o tem še poročali.

Zanimanje za sklepe

V prejšnji številki smo med drugim podčrtali, da so na II. seji občinske konference ZKS Velenje sprejela več konkretnih sklepov o bodočih nalogah komunistov na področju gospodarstva. Sklepi so zelo konkretni in obvezujejo članstvo na dosledno izvajanje le-teh, tako v bližnji bodočnosti kot za daljše obdobje. Sklepi namreč začrtujejo zelo jasno orientacijo in predstavljajo pomembno izhodišče za nadaljno orientacijo celotne politično-ekonomske sfere: Vse sklepe so objavili v lokalnem glasilu, tako da bodo z njimi seznanjeni tudi vsi občani. Med slednjimi je bilo že pred objavo veliko zanimanje za sklepe, kar očitno kaže, da gre v bistvu za zelo življenjsko problematiko v občini, na kateri so zainteresirani domala vsi občani.

Avgust Tanjšek — tajnik turističnega društva

Upravni odbor enega najaktivnejših turističnih društev na širšem celjskem območju se je konec tedna sestal in konstituiral. Za predsednika Turističnega društva Velenje je za naslednje obdobje izvoljen Avgust Tanjšek, tajnica društva pa je postala Vida Šme. Turistično društvo Velenje je doslej 7 let uspešno vodil Mitja Lap, direktor gostinskega podjetja »Paka« Velenje.

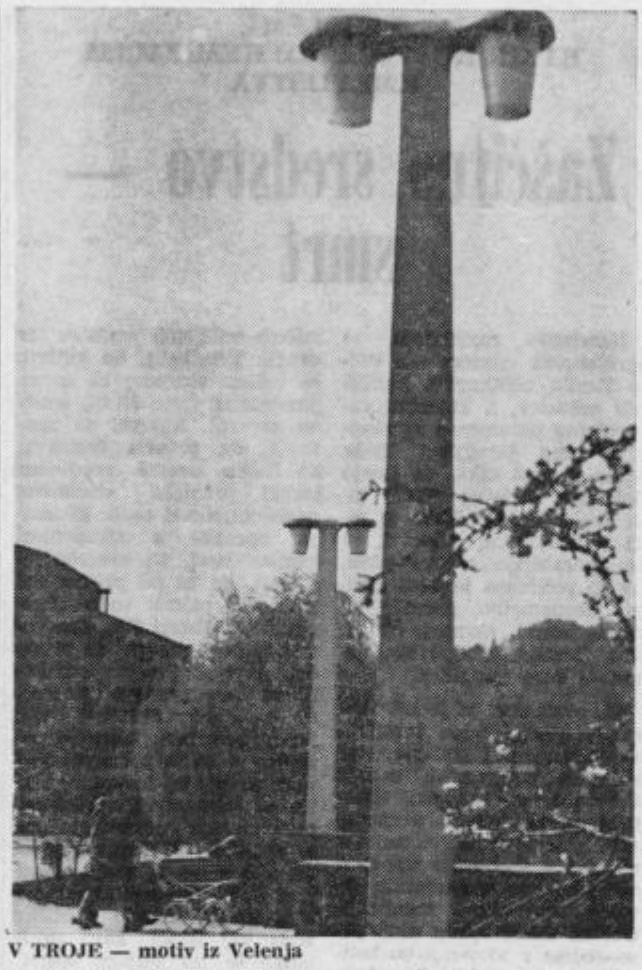

V TROJE — motiv iz Velenja

„Chrommental" v novih prostorih

Za kolektiv kovinskega podjetja »Chrommetal« v Velenju pomeni leto 1968 veliko prelomnico; mejnik zanje je prilagajanje novim razmeram tržišča z uvajanjem serijske proizvodnje določenih izdelkov in razširjena kooperacija, daleč najpomembnejši mejnik v razvoju podjetja pa je preselitev v nove proizvodne in upravne prostore, ki jih je podjetje »Vegrad« zgradilo za potrebe »Chrommetala« bl tovarne »Gorenje«.

Selitev vseh proizvodnih obratov, ki so bili doslej raztreseni na več mestih in v neustreznih delovnih prostorih z nikakršnimi nadaljnimi možnostmi razvoja, so opravili te dni. V nove proizvodne obrate niso preselili edinole galvanski obrat, ker čakajo na novo opremo. Celotna delovna površina novih prostorov znaša 2500 kvadratnih metrov ter omogoča organizacijo proizvodnje po sodobnih načelih, uvedbo tekočega proizvodnega traku ipd. Tudi glede delovnih pogojev zaposlenih se s preselitvijo marsikaj sprmeni na bolje in kar je najvažnejše — podjetju je v novih razmerah omogočen drugačen razvoj; smelejši korak v poslih, ki se jih doslej zaradi utesnjenosti in pomanjkljive opreme niso upali lotiti. Seveda tudi v novih proizvodnih razmerah takoj na začetku še ni moč pričakovati, da bo vse steklo brezhibno; predvsem jim je zmanjkalo denarja za dodatno strojno opremo. Čez tri do štiri mesece, torej z nekaj meseci zakasnitve, bodo preselili v nove prostore tudi galvanski obrat. Nove avtomatske naprave bodo dovoljevale izvajanje veliko večjih naročil za površinsko obdelavo kovin in plastike. Za tovarno gospodinjske opreme »Gorenje« bo »Chrommetal« v celoti opravljal površinsko zaščito določenih sestavnih delov. Mimo tega jim bodo ostale še proste kapacitete za storitve drugim naročnikom.

K.

ŠOŠTANJ

VSEGA LETOS NE BODO ZMOGLI

Na vprašanje, kateri so bistveni problemi, ki tarejo prebivalce Šoštanja in jim krajevna skupnost Šoštanj posveča največ pozornosti, je predsednik skupnosti tov. Ivan Gošnik uvrstil na prvo mesto komunalne probleme.

V Šoštanju se praktično nič več ne zida, ker ni na voljo ustreznih lokacij. Pa ne da ne bi bilo zemlje, te je dovolj, pač pa gre za izkoriščanje premogovnih slojev v daljni bodočnosti, ki bi utegnilo ogroziti varnost novih naselij. Po več kot enem letu prepričevanj in razprav se je naposled le našla možnost za zazidavo z individualnimi hišicami in sicer med Pako in železnico. Tu bi bilo prostora za 20 hiš, za kar je zazidalni načrt že v izdelavi. Vendar na tem kompleksu rudnik lignita Velenje postavlja pogoj pred graditelje. Leti naj bi ob začetku gradnje podpisali dokument, da kdaj pozneje ne bodo od rudnika zahtevali odškodnine, če bi prišlo do manjših okvar na njihovih zgradbah. Oddaljenost od eksploatacijskega področja (bodočega namreč) je sicer precejšnja, vendar previdnost je previdnost. Nove površine za zidavo so predvidene tudi pod Hojami in na Pohrastnikovem, ki pa so znatno oddaljene od obstoječih komunalnih naprav. Zazidalnega načrta za obe področji še ni, tako da praktično v Šoštanju sedaj še ni moč zidati, vendar perspektive glede tega so.

Svet krajevne skupnosti Šoštanj je sprejel v letošnji delovni program ureditev več cest in rekonstrukcijo javne razsvetljave. Najprej naj bi rekonstruirali Koroško cesto, ki je začetek gradnje ceste proti Šentvidu, nadalje Cesto talcev, mimo tega pa je za letos predvidena ureditev hudournika ob Šlandrovi poti. Skupno razpolaga KS letos z nekaj več kot 30 milijoni S din od prispevkov za urejanje mestnih zemljišč, kar pa še zdaleka ne bo zadoščalo za realizacijo zastavljenega programa. Prvotno so računali na enako pomoč gospodarskih organizacij, kakršne so bili vajeni doslej, toda odziv bo spričo težav v gospodarstvu precej slabši. Tudi iz cestnega sklada ni kaj pričakovati, saj so bila letošnja sredstva praktično v občini angažirana že pri gradnjah v preteklem letu.

Z vodo letos ni posebnih nevšečnosti, ker sta bili odkriti in popravljeni obe okvari na ceveh pri termocentrali in na cesti Matije Gubca. Vode je dovolj tudi v višjih legah.

Ena izmed aktualnih zadev mesteca ob Paki, s katero se je svet krajevne skupnosti že ukvarjal in se bo moral tudi v prihodnje, so mladoletniki. Gre za mladino, ki je odrasla obveznemu šolanju, vendar se ni mogla vključiti v uk ali nadaljnje šolanje v srednih šolah pa tudi zaposlitve ni dobila V Šoštanju iščejo različne možnosti, da bi slednje uredili, tako, da s časom mladi ljudje brez zaposlitev ne bi povzročali hujših skrbi.

Z novim predpisom o komunalnih organizacijah naj bi za območje Šoštanja v bodoče vse stvari urejal komunalni obrtni center Velenje. Glede tega imajo v Šoštanju iz preteklosti slabe izkušnje in so zato nekaj let sem v splošno zadovoljstvo občanov v krajevni skupnosti sami poskrbeli za komunalno vzdrževanje. O tem, kaj bi storili, da se tudi v bodoče zagotovi normalno vzdrževanje obstojajo tri različne variante. Večina se zavzema, da bi v tem specialnem primeru, ko je komunalna organizacija dislocirana, komunalno vzdrževanje v Šoštanju še naprej opravljala krajevna skupnost, v nasprotnem pa naj bi leto prevzelo Kleparstvo — vodovod Šoštanj.

K.

EKONOMSKA SREDNJA ŠOLA

Pri delavski univerzi v Velenju si prizadevajo ustanoviti oddelek ekonomske srednje šole za odrasle. Vpis bi bil možen samo za tiste, ki so že zaposleni in opravljajo delo, za katero je predpisana izobrazba ekonomske srednje šole. Pri organizaciji takega oddelka za odrasle naj bi sodelovale tudi kadrovske službe posameznih delovnih organizacij iz velenjske občine.

Obisk na Graški gori

Krajevna organizacija ZB NOV Velenje je sklenila v tem letu obiskati znane partizanske kraje v okolici in se ob tej priliki sestati z domačini, ki so med narodno osvobodilno vojno delili z borci vse dobro in slabo.

Prvi tak obisk so člani ZB iz Velenja pripravili pred dvema tednoma na Graško goro. Bilo je čudovito in prisrčno, tako da je zares škoda, da se pohoda ni udeležilo več borcev. »Po polurni hoji, med nežnim pomladnim zelenjem,« je pozneje pripovedovala udeleženka obiska, »smo prispeli v vas Plešivec. Pred šolo so nas pričakali prebivalci Plešivca, ki jim je bil naš obisk predvsem namenjen. Predsednik KO ZB Velenje je na kratko spregovoril o prispevku ljudi teh krajev v narodno osvobodilni borbi ter se jim zahvalil za vse, kar so nudili borcem. Ljudem smo ob tej priliki razdelili skromna darila.«

Po položnem kolovozu so se borci nato povzpeli na Graško goro — goro jurišev, kjer so jih pri kmetu Metulu blizu spomenika čakali domačini. Tu so v prisrčnem vzdušju znova oživeli spomini na težke dni pred 24. leti. Visoko v planini so bile izrečene ob tej priliki besede, ki jim pritrjujejo vsi naši ljudje, da je namreč treba sedaj bolj kakor kdajkoli bedeli nad priborjenim mirom, zakaj v svetu se odpirajo nova žarišča vojne in fašizem ponovno dviga glavo.

Tako v Plešivcu kot na Graški gori so bili domačini veseli obiska nekdanjih borcev. Želijo si, da bi le-ti večkrat prihajali mednje, se družno pogovorili o življenju in se, podobno kot tokrat, razveselili ob zvokih domače harmonike.

Cesta Šoštanj — Velenje

Stara cesta med Šoštanjem in Velenjem se bo zaradi posedanja terena blizu novega jaška nekega dne tako prelomila, da vožnja ne bo več možna. Na določenem odseku že sedaj stalno dežura cestar in zapisuje vdrtine. Tačas pa že pripravljajo novo zvezo. Stara cesta se bo pri novem jašku odcepila na desno in priključila na novo. Toda nevšečnost utegne nastati zaradi prenizkega podvoza pod železniško progo Šoštanj — Dravograd, ker tod ne bodo mogli voziti dolgi avtobusi in veliki tovornjaki s prikolicami, ki vozijo les iz Šoštanja. Obvoz prek Šmartnega ob Paki pa ni možen zaradi tega, ker je most v Paški vasi preslaboten za težki avtomobilski promet. Če ne bo pravočasno ustrezne rešitve tega problema, se utegne nekega dne zgoditi, da bo dostop z najtežjimi tovornimi vozili in velikimi avtobusi do Šoštanja onemogočen.

Denar za ureditev cestne zveze med Velenjem in Šoštanjem je, vendar nove ceste ni moč povezati, ker bi naj držala prek zemljišča termoelektrarne. Termoelektrarna ne dovoli gradnje ceste prej, dokler ne bo zgrajena termoelektrarna Šoštanj B, ker potrebuje zemljišče za izvajanje investicijske izgradnje. Cestna zveza, ki jo bo nekega dne potrebno vzpostaviti, očitno še ni zlomljen oreh.

RAZPIS ŠTIPEDIJ ZA SREDNJE ŠOLE

V želji, da se izboljša narodnostni sestav starešinskega kadra Jugoslovanske ljudske armade

RAZPISUJE

REPUBLIŠKI SEKRETARIAT ZA NARODNO OBRAMBO SR SLOVENIJE

ŠTIPENDIJE

za šolsko leto 1968/69 za šolanje na srednjih šolah (gimnazije, pedagoške gimnazije, tehniške in njim sorodne šole elektrotehniške, strojne, kemijske, gradbene, geodetske in geološke smeri).
Za štipendije se lahko potegujejo učenci slovenske narodnosti, ki se pogodbeno obvežejo, da bodo po končani srednji šoli vstopili v eno od vojaških akademij, ki si jo bodo sami izbrali.
Te akademije so:

1. Vojaška akademija kopenske vojske (pehota, topništvo, oklepne enote, atomsko-biološko-kemična obramba, zveze in prometna služba),
2. Vojaška akademija za protiletalsko obrambo,
3. Vojaška pomorska akademija,
4. Vojaško-tehniška akademija Visoke tehniške šole kopenske vojske,
5. Letalsko-tehniška vojaška akademija,
6. Mornariško-tehniška vojaška akademija.

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje splošne in posebne pogoje:

a) Splošni pogoji:
— da so zdravi in sposobni za aktivno službo v JLA, kar ugotavlja vojaška zdravniška komisija,
— da so vzornega vedenja,
— da niso sodno kaznovani in niso v kazenskem postopku,
— da imajo priporočilo občinskega Sveta za narodno obrambo.

b) Posebni pogoji:
— za učence prvega razreda, da so končali osemletko najmanj z dobrim uspehom in so rojeni 1952. leta ali pozneje,
— za učence drugega razreda, da so končali predhodni razred z najmanj dobrim uspehom in so rojeni 1951. leta ali pozneje.
— za učence tretjega razreda, da so končali predhodni razred najmanj z dobrim uspehom in so rojeni 1949. leta ali pozneje,
— za učence četrtega razreda, da so končali predhodni razred najmanj z dobrim uspehom in so rojeni 1948. leta ali pozneje.

Za Vojaško-tehniško, letalsko-tehniško in mornariško-tehniško vojaško akademijo se lahko prijavijo samo učenci tehniških šol strojne stroke, elektrotehniške stroke (šibki tok) in učenci gimnazij.
Prednost pri štipendiranju imajo učenci, ki se bodo po končani srednji šoli odločili za vstop v Vojaško akademijo kopenske vojske in Akademijo za protiletalsko obrambo.
Učenci, ki se žele udeležiti natečaja, vložijo prošnjo, kolkovano z 0,50 ND, pri občinskem upravnem organu za narodno obrambo, kjer dobe tudi predpisani obrazec.
Prošnji je treba priložiti:
— overjen prepis šolskega spričevala predhodnega razreda,
— potrdilo šole o vpisu v razred, katerega učenec obiskuje,
— izpisek iz rojstne matične knjige.
Natečaja se lahko udeležijo tudi učenci osmih razredov osemletk, rojeni 1952. leta ali pozneje, še preden končajo šolo. Ti učenci prilože prošnji — poleg izpiska iz rojstne matične knjige — še overjen prepis šolskega spričevala za šesti, sedmi in I. polletje osmega razreda. Štipendija jim pripada od začetka pouka na srednji šoli, v katero se bodo vpisali.
Učenci, ki bodo sprejeti za vojaške štipendije, bodo morali po končanem šolanju v eni izmed vojaških akademij ostati v JLA najmanj 10 let (87. člen zakona o JLA).
Medsebojna razmerja med štipenditorjem in štipendistom oziroma njegovim zakonitim zastopnikom se določijo s pismeno pogodbo, kjer se predvidi tudi eventualno vračanje štipendije, če štipendist ne bi izpolnil svojih pogodbenih obveznosti.
Učencem, ki bodo sprejeti za vojaške štipendije, pripadajo med šolanjem na srednjih šolah naslednje štipendije:

— za I. razred . . . . . 400,00 ND mesečno,
— za II. razred . . . . . 450,00 ND mesečno,
— za III. in IV. razred . . . . . 500,00 ND mesečno.

Razen tega jim na začetku vsakega šolskega leta pripada denarno nadomestilo za nabavo šolskih pripomočkov v višini 250.— ND za prvi, 270.— ND za drugi ter po 300.— ND za tretji in četrti razred.
Štipendije se izplačujejo v mesečnih obrokih za vse mesece v letu, začno pa se izplačevati od prvega naslednjega meseca po rešitvi prošnje, vendar ne pred 1/9-1968.
Učence bo organ, pri katerem so vložili prošnjo, poslal na zdravniški pregled; pri njem bodo prejeli tudi rešitev prošnje in vsa pojasnila glede natečaja.
Natečaj traja do 15/8-1968.

REPUBLIŠKI SEKRETARIAT ZA NARODNO OBRAMBO SR SLOVENIJE

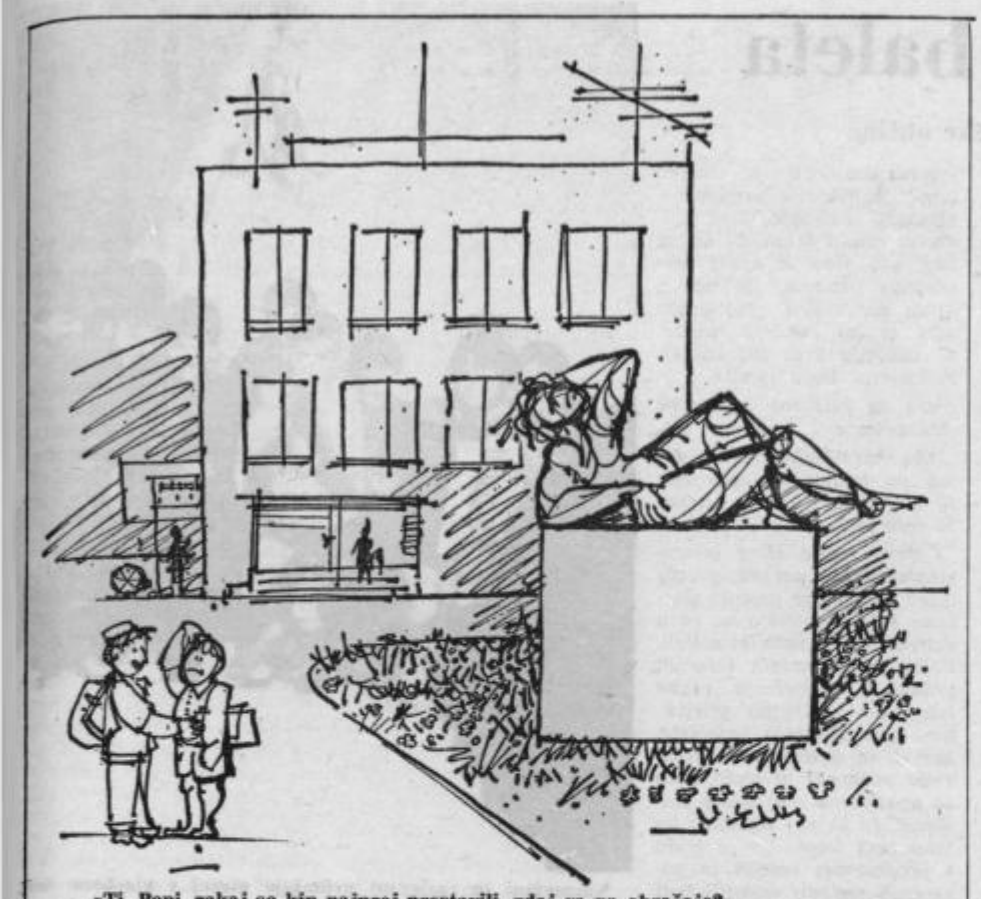

»Ti, Pepi, zakaj so kip najprej prestavili, zdaj ga pa obračajo?«
»Tovališica je rekla, da je bil tam pleveč zaklit, tu pa pleveč gol.«
»Pa mu naj roke odvežejo, da se bo lahko pokril.«

Turistični vandalizem

- **Turistične cvetke, ki niso registrirane v statističnih podatkih**
- **Ali so v travi razsajeni avtomobili, pogorišča in konzervne škatle odraz naše kulture?**
- **Kdaj bodo urejena parkirišča in šotorišča za vse večje število motoriziranih nomadov, ki obiskujejo Gornjesavinjsko dolino?**

Kako radi vidimo kolone avtomobilov, ki se usmerjajo v turistične kraje našega področja in nam s tem dajo vedeti, da se je turistična bera že začela. Prepogosto slišimo, kako mi Slovenci še vedno ne znamo tujcu prodati naših lepot, domačinu pa vcepiti ljubezen do narave.

To drži ali pa ne, ker je oboje vezano na — denar.

Prav zaradi tega pa predvsem ob nedeljah in praznikih lahko srečamo vse vrste motorizirano pločevino, kako je razsejana po travi, pod drevjem, izza grmovja. Brez reda, pač tam, kjer se posamezniku zdi, da bo najbolje preživel tiste ure, namenjene za REKREACIJO.

Tisti, ki kdaj pokukajo v zamejstvo, so že lahko opazili, da teh »idiličnih« slikic, iz katerih je razviden naš turizem, tam ni. Presenetljivo pa drži, da če je kje kakšen avtomobil v travi, na ne za to določenem prostoru, je lastnik JUGOSLOVAN, ali pa Čeh . . .

Drži, da v Gornje Savinjski dolini ni dosti označenih parkirnih prostorov, ne šotorišč. Toda, da so povsod razsejana pogorišča čevapčičarjev, da je Logarska nastlana s konzervnimi škatlami in da doslej še nobeden ni pomislil na škodo, ki jo s tem povzročajo kmetovalcem, meji že na vandalizem.

Zato ni čudno, da Gornje Savinjski kmetovalci začno vihati obrvi. Upravičeno! Ne, niso proti turizmu, niti avtomobilom in čevapčičarjem. Toda je že tako, da ti najraje izberejo sadovnjake z najlepšo travo, predele, ki so bistveni za kmetijsko proizvodnjo, saj se najbolj smeli avtomobilisti ne ustrašijo niti njiv . . .

Zato bi kazalo uvesti človeka, ki bi tu in tam potrkal na izletniško kulturo. To, da bi se naj kmetovalci sami otepali s to našo kulturo bi bilo preveč. Prav tako ne bi bilo najbolj prisrčno tovariško prepričevanje z delavci milice, ki bi sicer po zakonu lahko posredovali.

Najuspešneje, obenem pa najenostavneje bo, če bomo sami sebi izkazali toliko kulture, da ne bomo vsepovsod onečaščali taiste narave, na katero smo ponosni in h kateri težimo.

J. SEVER

NA KRATKO

Pokaži, kaj znaš!

Učenci osmega razreda ljubenske šole so minulo nedeljo pripravili javno mladinsko oddajo »POKAŽI KAJ ZNAŠ«. Prireditev je bila v dvorani kina na Ljubnem. Izkupiček bodo porabili za šolski izlet in s tem pomagali, da se ga bodo vsi udeležili.

-es

Predkongresna razprava

V petek je bila v Mozirju seja občinskega sindikalnega sveta ter vseh udeležencev decemberskega občnega zbora. Razpravljali so o vlogi sindikata v prihodnjem obdobju ter izvolili delegata, ki se bo udeležil kongresa ZSJ v Beogradu.

-js

Ureditev weekend naselja

Gostinsko podjetje Turist iz Mozirja je prevzelo v upravljanje od turističnega društva Weekend naselje v Mozirju. V teh dneh potekajo zaključna dela pri ureditvijo hišic. Menijo, da bodo še pred glavno sezono hišice nared.

-ez

Bazen popravljajo

V Mozirju v teh dneh popravljajo dno kopalnega bazena. Dela bodo veljala približno tri milijone starih dinarjev. Glede na to, da se v Mozirju prične kopalna sezona nekoliko pozneje, kot v dolini, bo bazen urejen do sezone.

-ez

Ne bodo podražili

Odbornikom skupščine občine Mozirje je bil predložen predlog, ki bi ga naj potrdili, da bi namreč povečali ceno skočnin in s tem ustvarili dovolj denarja za ustanovitev osemenjevalne postaje na Pobrežju in v Lačji vasi. Odborniki so bili mnenja, da letos teh storitev, ki so že sorazmerno drage, ne bodo podražili.

-js

Uzakonjena urbana ureditev Gornje Savinjske

TUDI LASTNIKI WEEKENDOV BODO PLAČEVALI DEL KOMUNALNIH STROŠKOV

- **Z novim odlokom bo onemogočeno spreminjanje weekend hišic v stanovanjske hiše.**
- **Gradnja stanovanjskih hiš bo možna le v že določenih zazidalnih okoliših.**

S sprejetjem odloka o urbanističnem redu v občini Mozirje, ki so ga sprejeli odborniki na zadnjem zasedanju skupščine, je prekinjeno obdobje samovoljnosti in nevzdržnih lokacijskih želja graditeljev. S tem odlokom bo uveden red v stanovanjski in izgradnji weekendov.

Vsa ta leta, predvsem pa zadnja, ko se je razmahnila gradnja individualnih hiš ter weekendskih hišic je občinska uprava pred posameznimi primeri, ki niso v skladu urbane urejenosti — zatiskala oči. Prav tako je zamižala tudi pred določeno politiko raznih graditeljev weekend hišic, ki so nato te hiše spremenili (pogosto ni bilo niti treba) v stanovanjske hiše. Na področju mozirske občine namreč ni bilo nobenega določila o velikosti weekend hišic. Zato so nekateri občani vložili prošnjo za gradnjo teh, zgradili pa so si stanovanjsko hišo. Ob gradnji weekend hišic so bili namreč oproščeni raznih dajatev, kar se je pa v zbirniku zelo poznalo.

Toda odslej bo predpisana velikost (okrog 40 m²) za weekend hišice, obenem pa bodo morali v občinsko blagajno prispevati del stroškov za komunalno ureditev. Prav tako bodo poostreni kriteriji za odobritev lokacij, da weekend hiše ne bi krnile urbane podobe Gornji Savinjski dolini. Weekendaši so namreč pogosto postavljali nemogoče želje za lokacije, ne glede na to, da bi s tem kvarili zunanji videz. Tudi za graditelje stanovanjskih hiš bodo strožji kriteriji vsaj v obliki zahteve po ustrezni zunanji podobi teh hiš. Tako rigorozno, kot so to zahtevali v Ravnah, da morajo namreč biti hiše obogatene na zunaj z lesnimi elementi in balkoni, Mozirjani niso šli, čeprav bodo poskušali vplivati na ureditev zunanjega videza novih stanovanjskih hiš. Poleg tega bodo z novim odlokom preprečili raztresenost posameznih gradbenih lokacij, saj ne bodo dovoljevali gradnje vsepovsod, kršilcem pa bodo stavbe porušili. To je bilo potrebno saj stoji hiša že skoraj na vsaki sedmi njivi, naselja pa so se raztegnila tako, da ne veš, kje je začetek enega in konec drugega.

—ez

V težavah zaradi drugih

MOZIRSKO GOSPODARSTVO PREVEČ OBREMENJENO S KREDITIRANJEM KUPCEV

- **Kolektiv Glin-a iz Nazarij kreditira z dobro milijardo starih dinarjev svoje kupce.**
- **Bodo gostinska podjetja v Mozirski občini žrtev prevelikih investicij?**
- **Najboljšo ekonomičnost poslovanja je dosegel lani kolektiv komunalnega podjetja iz Ljubna.**

Na zadnji seji skupščine občine Mozirje so bili odborniki seznanjeni z gospodarjenjem delovnih kolektivov v preteklem letu. Splošna ocena gospodarskih dosežkov je pozitivna, saj so delovne organizacije kljub spremenjeni politiki v gospodarstvu, ki se odraža v povečanih dajatvah družbi, dosegle lepe uspehe. Toda posamezni delovni kolektivi, predvsem pa edino industrijsko podjetje — GLIN iz Nazarij, so obremenjeni z doslej neznanim gospodarjenjem, ki se odraža v angažiranju velikih sredstev za kreditiranje kupcev. Kolektiv tega podjetja kreditira kupce z več kot milijardo starih dinarjev! Zaradi tega so razumljive zakasnitve pri odplačevanju nakupljenega lesa, zaradi česar so najbolj prizadeti kmetovalci. K temu pa moramo še dodati, da se doba kreditiranja iz dneva v dan povečuje, saj je bila lani v povprečju 28, v prvih mesecih letošnjega leta pa že 46 dni!

Določeno skrb izsiljujejo tudi razmere v družbenem sektorju gostinstva na področju mozirske občine. Dvoje gostinskih podjetij, ki delujeta na tem področju predstavlja v bistvu steber gostinstva v turističnih hotenjih. Toda podjetji sta v minulih letih mnogo investirali, kar zdaj, po odpravi odloka o zmanjšanju dajatev, pride močno do izraza, saj so obremenjeni z velikim odplačevanjem anuitet. Zategadelj gospodarstveniki menijo, da bodo ta podjetja nujno poslovala z izgubo, saj dohodek ne bo tako velik, da bi ga bilo za vse potrebe dovolj. Tako sta kolektiva obeh gostinskih podjetij v nezavidljivem položaju, to tembolj, ker sta morala zavestno v investicije, saj drugače ne bi bilo niti enega sodobnejšega lokala na področju občine.

Kolikšna je nesmiselnost in ironija v takšnih načelih gospodarjenja, se odraža prav v primeru družbenega gostinstva. Kajti v primeru, da ti dve podjetji ne bi investirali, ne bi mogli živeti, predvsem pa ne bi bili to, kar sta. In zdaj sta oba kolektiva, ki sta si pritrgovala denar za investicije stisnjena ob zid zaradi anuitet. Podoben primer, ki je pa nekoliko bolj zavozlan, saj ne kaže tolikšnega prizadevanja, je z Gornje Savinjsko kmetijsko zadrugo, ki bi naj opustila lastno pitališče goveje živine v modernih hlevih pri Rečici. Kolektiv zadruge se je odločil za opustitev tega pitališča in maha vsakomur pred nosom z izračunom, da je bolje plačevati le anuitete, kot pa še izgubo pitališča, ki se že vleče od takrat, ko so se spremenili tržni odnosi. Gornje Savinjske kmetovalce moti in postavlja v dvome ta odločitev, saj je po tej logiki jasno, da se potem pitanje goveje živine tudi njim ne izplača, če tudi vzreja v modernem pitališču ni rentabilna in to ob vseh najugodnejših pogojih. Kmetovalci prav tako očitajo zadrugi, da se preveč izgublja v drugih interesnih sferah, premalo pa se ukvarja s kmetijstvom. Ostajajo namreč v dvomih, da bi rentabilnost poslovanja zadruge rešila na novo ustanovljena mreža lastnih trgovskih lokalov.

J. SEVER

POZOR, OBČANI ŽALCA!

Stanovanjsko gospodarstvo Žalec razpisuje po 9. in 10. členu Zakona o urejanju in oddajanju stavbnega zemljišča in 3. člena Odloka o organizaciji urejanja in oddajanja stavbnega zemljišča na območju občine Žalec

JAVNI NATEČAJ

a) sa oddajo stavbnega zemljišča št. 16, 17, 20, 21, 22, 46, in 51 v k. o. Petrovče v približni izmeri posamezne gradbene enote 400—450 m².
Stavbne parcele št. 16—22 k. o. Petrovče soseska »Vrt« so v približni izmeri 400—500 m² namenjene za gradnjo vrstnih hiš. Tipi objektov so določeni po zazidalnem načrtu vrstne hiše.
Stavbne parcele št. 46 in 51 k. o. Petrovče v približni izmeri 500—600 m² so namenjene za gradnjo enodružinskih hiš. Tipi objektov niso povsem določeni.

Izklicna cena za ureditev stavbnega zemljišča v k. o. Petrovče (priprava in opremljanje) je naslednja:
odškodnina za m² zemljišča — ND 11,— (priprava)
oprema gradbene enote — ND 9000,—

b) stavbišča št. 1 do 5 v k. o. Polzela — možnost gradnje takoj in
stavbišča št. 6 do 11 v k. o. Polzela — možnost gradnje v jeseni
stavbišča št. 1 do 11 so rezervat za člane kolektiva Tovarne nogavic, Polzela.
Stavbne parcele so namenjene za gradnjo vrstnih hiš in so v približni izmeri 350 m².
odškodnina za m² zemljišča — ND 10,90,— (priprava)
oprema gradbene enote — ND 8200,00,—

c) stavbišče parc. št. 1125/21 in parc. 1125/22 za Staro tovarno na Polzeli za enodružinske stanovanjske hiše v približni izmeri 450—500 m².
stavbišče — ND 5200,00,—

d) Licitirano prednaročilo za gradnjo 10 vrstnih hiš v soseski V—Žalec k. o. Gotovlje. Štiri vrstne hiše so rezervirane za člane kolektiva Feralit Žalec.
Izklicna cena za ureditev stavbnega zemljišča soseske V. Žalec je naslednja:
zemljišče za m² — ND 12,50,— (priprava)
oprema gradbene enote — ND 6202,20,—

e) Licitirano prednaročilo za gradnjo 11 enodružinskih stanovanjskih hiš v soseski Dobertešnica II del — Vedenik, Šempeter.
Izklicna cena za ureditev stavbnega zemljišča:
zemljišče za m² — ND 11,50,— (priprava)
delna oprema gradbene enote — ND 6202,20,—

V stroških priprave zemljišča so zajeti asanacijski stroški, stroški odstranitve naprav in nasadov na zemljišču ter zazidalni projekt in poslovni stroški.

V stroških opreme posamezne zazidalne parcele za sosesko »VRT« Petrovče so predvideni stroški kanalizacije, vodovoda, asfaltiranje ceste, vendar le do višine vplačanih prispevkov graditeljev soseske. K parceli za Staro tovarno na Polzeli ne pripada nobena dodatna komunalna naprava oz. oprema, priključki na obstoječe naprave, ceste in vodovod pa so dovoljeni.
V vseh zneskih prispevka ni vračunana napeljava električnega kabla. Prometni davek plača kupec. K ceni zemljišča po m² se računa tudi cesta, ki bi se zgradila. Neposredni komunalni priključki posamezne stavbne enote gredo v breme graditelja.
Izklicna oz. zlicitirana cena za sosesko »Vrt« v Petrovčah in na Polzeli za Staro tovarno mora biti vplačana v roku 8 dni po licitaciji. Obročno plačilo ni možno.
Varščina znaša ND 900.— in mora biti vplačana en dan pred javnim natečajem na žiro račun 5075-781-1 Sklad za urejanje mestnih zemljišč — Stanovanjsko gospodarstvo Žalec.
Pismene ponudbe morajo biti vložene do 22. maja 1968 in naslovljene na Stanovanjsko gospodarstvo Žalec — Sklad za urejanje mestnih zemljišč.
JAVNI NATEČAJ SE BO VRSIL DNE 23. maja 1968 ob 16. uri v PROSTORIH STANOVANJSKEGA GOSPODARSTVA ŽALEC.
Zemljišče bo oddano najboljšemu ponudniku. O izidu natečaja bo izdana odločba v smislu 13. člena Zakona o urejanju in oddajanju stavbnega zemljišča.
Podrobne informacije ob ponedeljkih in sredah od 9.—12. in 13.—16. ure, ob petkih pa od 9—12 v pisarni Stanovanjskega gospodarstva Žalec.

NA KRATKO

Reelekcija

Reelekcija vodilnih delavcev v delovnih organizacijah konjiške občine je končana. Izvedli so jo v dvanajstih kolektivih in v glavnem povsod imenovali na mesto direktorjev dosedanje direktorje ali vršitce te dolžnosti. Večina ostalih prijavljencev namreč ni ustrezala razpisnim pogojem, tako da so komisije izbrale najboljše.

Plenum sindikata

Na svoji zadnji seji je plenum občinskega sindikalnega sveta v Slovenskih Konjicah razpravljal o gradivu za šesti kongres Zveze sindikatov Jugoslavije. Največ besed so posvetili pomenu referenduma in odnosom med sindikatom in organi samoupravljanja v delovnih organizacijah. Pred zaključkom seje so izvolili za delegata na kongresu ing. Vida Štefana.

Kam po končani osemletki

Letos bo v konjiški občini končalo osemletko kakih štiristo fantov in deklet. Občinska skupščina je že lani, letos pa je to storil tudi občinski sindikalni svet, priporočila delovnim organizacijam, naj odpro čimveč vajenskih mest. Zlasti bo verjetno težko vključiti v nadaljnje izpopolnjevanje dekleta, zato bi naj kolektivi upoštevali tudi to okoliščino.

Filatelistična razstava

V počastitev dneva mladosti bo konjiško filatelistično društvo 24. maja odprlo republiško mladinsko filatelistično razstavo. Gre za prvo prireditev te vrste. Da je republiško vodstvo poverilo organizacijo take razstave prav Konjičanom, pa ni slučaj, saj deluje v občini najboljše slovensko filatelistično društvo. Razveseljivo pa je posebno to, da ima 85 pionirjev in samo 12 odraslih članov. Na razstavi bodo zbrali okrog 1200 albumskih listov najrazličnejših znamk.

Nov program

Medtem ko se letošnja izobraževalna sezona bliža koncu, pripravlja Delavska univerza v Slov. Konjicah program izobraževanja za prihodnje jesensko-zimsko obdobje. Takrat bodo pripravili seminar o varstvu pri delu, seminar za člane samoupravnih organov in sindikalnih podružnic, razpisali bodo nov oddelek osnovne šole za odrasle in če bo dovolj kandidatov, tudi kovinarsko šolo in ekonomsko srednjo šolo.

Boljši rezultati

Kljub temu, da so se gospodarski rezultati v zadnjih dveh mesecih nekoliko izboljšali, je zbor delovnih skupnosti občinske skupščine na svoji zadnji seji vendarle priporočil delovnim organizacijam, naj dobro proučijo podatke, ki govorijo o rezultatih gospodarjenja v prvih treh mesecih letošnjega leta. Zabeležili so namreč precejšnje zaostajanje za planiranimi rezultati in celo za uspehi lanskoletne proizvodnje.

Od frulice do baleta

Med najmlajšimi glasbeniki konjiške občine

Izpod obokov stare grajčine v Slovenskih Konjicah se večkrat glasijo zvoki najrazličnejših instrumentov — od violine, do frule. Razumljivo, tu domuje nižja glasbena šola, ki je središče glasbenega življenja v občini. Dobrih dve sto otrok in odraslih prihaja v te prostore, saj ima poleg rednega pouka tu vaje še moški pevski zbor, godba na pihala, salonski orkester in celo — baletna šola, v katero hodijo okoliški otroci.

V šoli vlada neko posebno nalezljivo veselo vzdušje. Mladež, ki je prinesla življenje med stare zidove, zavzeto sledi napotkom prizadevnih pedagogov, ki poleg svojega poslanstva zborovodij, dirigentov in podobne funkcije, ki se jih nabere človek, ki živi za glasbo. Zanimanje za vpis v glasbeno šolo je veliko. Lani so jih morali celo nekaj odkloniti, saj delajo z učno močjo manj kot prejšnja leta. Kljub temu pa so odprli dva nova oddelka v Zrečah in v Ločah, predvsem zaradi preproste ugotovitve, da laže hodi eden k mnogim kot obratno.

Ravnateljica šole, Nada Šelihova, ki jo gotovo pozna staro in mlado daleč naokoli, je prijetna sobesednica. Zagreto in živahno pripoveduje o zavodu, še bolj pa se navduši, ko govori o otrocih. »Toliko je tega, da ne vem, kaj bi vam povedala,« se nam je nasmejala v pozdrav. »Mogoče ja najzanimivejša naša pripravnica. To je razred otrok, ki jih šele uvajamo v glasbeno življenje. Med njimi je veliko takih, ki še ne hodijo v šolo. Z njimi prepevamo pesmice, jih učimo igrati na frulico, spoznavajo note in ko končajo razred, se odločijo tudi to, kakšen instrument bodo igrali.«

»In za katerega je največ zanimanja?«

»Za harmoniko. Kljub temu pa imamo pri nas kar 16 violinistov, kar je za našo šolo vsekakor zelo veliko.«

Čeprav imajo stare inštrumente in kot povsod, precej težav in ovir, se gojenci glasbene šole pojavljajo na vseh prireditvah in manifestacijah. Poleg svojih rednih internih produkcij, pripravijo vsako leto tudi zaključno prireditev, kjer pokažejo najboljše, kar so se naučili med letom. Tega ponavadi ni malo, zato so produkcije zelo dobro obiskane. In skoraj zagotovo bo tako tudi letos, ko se bodo s programom veselih in poskočnih melodij napotili tudi v nekaj okoliških šol, da bi še tam vzbudili zanimanje med svojimi vrstniki za lepo glasbo.

— ib.

Nasmejani in razigrani prihajajo otroci v glasbeno šolo. Kadar pa gre zares, znajo zaigrati tako, da zaploska sleherni v dvorani. Gotovo bo tako tudi letos — ob zaključni junijski produkciji, na katero se skrbno pripravljajo. Foto: I. Burnik

Foto: I. Burnik

Brez naglice v nov delovni čas

Prejšnji teden se je v Slov. Konjicah sestala komisija, ki preučuje pogoje za prehod na nov delovni čas. Govorili so zlasti o otroškem varstvu, o družbeni prehrani in o prevozih na delo. Strokovne službe pri občinski skupščini so pripravile analize, ki med drugim kažejo, da za okrog 5700 predšolskih otrok delujeta v občini le dve vzgojno-varstveni ustanovi. Obe skupaj sprejmeta nekaj več kot sto otrok.

Anketa, ki so jo izvedli med zaposlenimi materami v občini, pa kaže, da bi v primeru uvedbe deljenega delovnega časa ostalo brez varstva približno 224 otrok, od tega 163 predšolskih. Ker je varstvena ustanova v Slov. Konjicah vključila že več otrok, kot je njena kapaciteta, ni mogoče misliti še na dodaten vpis. Podobno pa je tudi na osnovnih šolah, ki tudi nimajo nikakršnih pogojev za celodnevno bivanje otrok v šoli.

Nič boljše ni s prevozi delavcev, predvsem iz območja Poljčan, Loč, Žič, Draže vasi in drugih krajev. Iz smeri Poljčan in Loč se vsak dan vozi na delo več kot 150 delavcev, iz Draže vasi in Tepanja okrog 100, iz Oplotnice prav toliko in tako dalje. V jesensko-zimskem obdobju se to število poveča še za kakih 30 odstotkov. Kaže, in takšna je tudi ugotovitev komisije za prehod na deljen delovni čas, da trenutno ni v konjiški občini nobenih pogojev za uvedbo novih avtobusnih prog, tembolj, ker so ceste na teh relacijah izredno slabe. Družbena prehrana sicer menda ne bi bila problematična, vendar je vprašanje, če bi si lahko delavci z nižjimi osebnimi dohodki privoščili dnevni izdatek kakih 400 do 500 starih dinarjev za topel opoldanski obrok.

Po daljši razpravi je komisija sklenila, da bo predlagala občinski skupščini, naj priporoči delovnim organizacijam, naj ne hitijo z uvajanjem novega delovnega časa, ker bi to porodilo mnogo drugih, trenutno nerešljivih problemov. Komisija namerava tudi predlagati, naj v občini takoj začno sistematično reševati otroško varstvo, v delovnih organizacijah pa naj bolj aktivno kot doslej pripravljajo uvedbo 42-urnega delovnega tedna.

B. A.

Presežen etat

V preteklem letu je gozdarstvo v konjiški občini močno preseglo predvidene količine poseka iglavcev. Tudi z vzdrževanjem gozdov ne moremo biti povsem zadovoljni. Vendar velja ta ugotovitev bolj ko ne samo za gozdove v družbeni posesti, saj so privatni gozdovi veliko bolje vzdrževani.

Krvodajalstvo

Konec junija bosta v Zrečah in Slovenskih Konjicah krvodajalski akciji. Sindikati vabijo vse svoje člane, da se akcije udeležijo v čimvečjem številu. Po dosedanjih podatkih so bili vedno najboljši v Vitanju, medtem ko so se najslabše odrezali ponavadi v Zrečah.

Vrnili so se

Prosvetno društvo v Ločah na novo zastavilo delo

Kulturno-prosvetno društvo »Marjan Rape« je pred dvema mesecema postavilo na oder dramo domačega avtorja, člana SNG iz Maribora, Emila Freliha »Vrnil se je«. Z njo so doživeli lep uspeh tako doma, saj se je premiere udeležil tudi avtor, kakor tudi na več kot dvajsetih gostovanjih.

Sicer pa ima društvo, ki pod njegovim okriljem delata tudi kino in knjižnica, precej težav. Le maloštevilna skupina je vodila in izvajala delo. Vodstvo društva je že dve leti sklicevalo občni zbor, ki pa je bil vedno nesklepčen. Šele pred kratkim se je zbralo dovolj ljudi, da so lahko izvedli ta svoj delovni obračun.

Največ so na občnem zboru razpravljali o kinodvorani. Loče, ki so po številu prebivalstva drugi kraj v občini, gotovo potrebujejo filmsko razvedrilo. Zaradi repertoarne politike, ki ni ugodila željam gledalcev, je kino kmalu zaplaval v izgubo in lani decembra so se vsi sprijaznili z ukinitvijo kina. Takrat pa je Emil Županč, ki je sicer režiser dramske sekcije, tvegal in na lastno odgovornost naročil filme za letošnje leto. Da je uganil okus občinstva, dokazuje dejstvo, da si je v prvih štirih mesecih letošnjega leta ogledalo predstave toliko ljudi kot lani celo leto. Gotovo bo kdo kritiziral, da so filmi preveč komercialne narave, kar pa je le deloma res, saj so vmes tudi zelo kvalitetni filmi. Toda dokler se bodo morali majhni kinematografi sami vzdrževati, se ne bodo mogli povsem posvetiti principu izbire po umetniški vrednosti filma.

Drug problem društva in Loč pa je kulturni dom, ki so ga zgradili kmalu po osvoboditvi. Danes ga je že tu in tam načel zob časa. Potrebno bi bilo obnoviti tla, urediti električno napeljavo in še marsikaj drugega. V zadnjem času se je v blagajni društva zaradi skrbnega varčevanja nabralo nekaj denarja, vendar vsota ne zadošča za popravilo dvorane. Pomoč pa sta obljubili tudi opekarna in krajevna skupnost in ker se bodo tudi občani gotovo odzvali s prostovoljnim delom, se le kažejo lepši obeti.

Najostrejše pa so bile debate o finančnih sredstvih, ki so, žal, potisnile nekam vstran osnovno dejavnost prosvetnega društva. Starejši so očitali mladim, da v društvu premalo sodelujejo. To je sicer res, drži pa tudi to, da se večina mladincev vozi v šole v Maribor ali Celje in se marsikdaj vračajo domov šele pozno popoldne. Kljub vsemu so sklenili, da bodo kolikor se bo le dalo, pomladili vrste članov prosvetnega društva. Končno so za novega predsednika izvolili Francija Gunzija, ki je že več let aktiven član društva. Upamo, da bo novi odbor zastavil svoje delo in pričakujemo še več takih uspehov, kot je bila igra »Vrnil se je«.

„Tam u gori roža rase...“

Na obisku pri pohorski zeliščarki Karlini Rošar

Vraže o ženskah, ki kje gozdovih nabirajo zelišča, so bile menda krive tega, da sem si srečanje z eno najbolj znanih pohorskih zeliščark — Karlino Rošar iz Pake pri Vitanju — predstavljal povsem drugače, kakršno je bilo v resnici. Pa tudi žensko, o kateri so mi pripovedovali zdaj kot o nabiralki zelišč, zdaj kot o odbornici, igralki . . .

Pomlad je že pred tedni pognala zimo s travnikov in gozdov, ko sem poskušala ujeti korak s fantom, ki mi je kazal pot do Karline. In ko sem spet hotela vprašati, če bova kmalu na cilju, se je za strmim pobočjem prikazala lesena hiša z značilnim »gankom« in cvetjem na oknih.

Nekaj trenutkov za tem sva se s Karlino radovedno merili s pogledi. Ne vem, kaj si je mislila ona, jaz sem bila pošteno presenečena. Namesto stare, v črno oblečene ženske, je stala pred menoj visoka, vitka, neopredeljene starosti, ponosna Karlina. Od sonca ogorelih nog se je držala razpokana zemlja in tudi roke so bile raskave. Zato pa je bil stisk krepak in nekoliko daljši, kot da bi hotela že iz njega razbrati, s kom ima opravka.

»Orjem,« je rekla in pogledala bose noge.

»Pa kar sami?« se začudim.

»Seveda,« je odgovorila. »Čas je,« je bilo kot pojasnilo na vprašanje o obdobju, ne pa na to, kar sem mislila jaz. To, da opravi večino poljskih del sama, se ji verjetno zdi povsem razumljivo. Sicer pa v hišici sredi gozdov in travnikov ne živi čisto sama. Potem, ko je hči šla v Ljubljano študirat in je Karlini umrla mati, je vzela k sebi neko gluhonemo siroto, ki bi sicer živela na občinske stroške. Kdo ve, zakaj je to storila?! Zato da bi si z njenim delom kaj posebno pomagala ne. Prej zaradi svojega tako značilnega odpora proti hinavščini in navidezni ljubeznivosti, ki so ju tako ali drugače prizadeti ljudje vedno deležni.

Tako je bilo moje prvo srečanje s Karlino Rošar. Za drugo pa sva se morali posebej dogovoriti. Zakaj, zdaj, ko je pomlad razbohotila zelenje po vsej »njeni« planini, je redkokdaj doma.

»Petdesetkrat zapored grem v planino,« mi je pripovedovala, ko se je skoraj pražnje oblečena vrtela po lepo pospravljeni sobi. »Takrat ne poznam ne nedelje, ne praznikov. Naberem na stotine drobnih zelišč, ki jih večina še pozna ne. Odhajam zjutraj ob štirih in se vračam ob mraku. Takrat zaživim po svoje. Daleč od ljudi, med ptičami, vetrovi, ob sončnem vzhodu in zahodu, dozivim svojo, morda nekoliko posebno srečo . . .

Tisti dan je bila Karlina v dolini. V šoli je od šolskih otrok odkupovala zelišča za ljubljansko podjetje »Droga«, s katerim ima posebno pogodbo o sodelovanju. In čeprav je šele pomlad, je na podstrešju že vse polno sladkih koreninic, bodeče neže in kdo ve česa še, kar skrbno suši in hrani za tisti čas, ko bo odpremila v Ljubljano.

»Koliko pa naberete zelišč v enem letu?« vprašam.

»To bi vam pa težko povedala. Nisem še računala. Za »Drogo« pa ustvarim letno kake 4 milijone din prometa. Seveda z odkupljenimi zelišči vred.«

Položila je roke na predpasnik in dejala: »Pa mi pravijo ljudje, da sem neumna, ker se toliko mučim. Saj me nihče ne sili. In bolj ko za denar, delam za veselje. Sicer pa niti ni tako težko, če si človek prav razdeli svoj čas. Jaz sem si ga za nekaj let v naprej. Točno vem, koliko dni smem porabiti za sejanje in oranje, koliko za »pohode« v planino, koliko za odkupe zelišč in sadežev od drugih nabiralcev, koliko za sušenje in vlaganje in tako naprej.«

In se vam zmeraj vse posreči?«

»Skoraj. Veste, to je pa moja trma,« se široko zasmeji Karlina. »Je hudič, če visoko v planinah v temnih se meni kaj zoperstavi! Če dežuje, kadar sem namenjena v planino, pač dežuje. Jaz grem kljub vsemu.«

Medtem ko prvič v življenju grizljam sladke koreninice, se mi spet vsili primerjava iz bajk in pripovedk — tisto o sušenju in varenju pijač v stari, črni kuhinji.

»Torej vse, kar sami naberete in odkupite od drugih, tudi prodate? Vam za domačo uporabo nič ne ostane?«

»O, to pa že. Sama na primer še nikdar nisem pojedla nobene tablete. Pa tudi drugi me kdaj prosijo za kakšen čaj.«

»In kaj na primer proti čemu služi?«

»Pravijo, da hribska resa pomaga pri rani na dvanajsterniku, encijan ozdravi neješčnost, arnikine korenine so dobre proti reumi, cvetje za rane, pa — tako naprej, kaj bi vam naštevala!«

Z opravičilom, da ima nekaj opraviti v kuhinji, me je potem pustila samo za pregrnjeno mizo. Iz kuhinje silšim radio in se spomnim, da je omenila, da bi rada televizijski sprejemnik. Tudi o pralnem stroju razmišlja, pa o lepi, svetli kopalnici, ki bi jo mogla urediti v izbici na koncu hiše. »Vse bo še mogoče,« misli na glas Karlina. »Samo, da ne bi prišla kakšna bolezen in bi ostala komu v breme . . .«

»Vas je bilo kdaj strah v planini,« jo vprašam, ko se vrne.

»Strah?« je zategnila in me iskreno začudeno pogledala. »Ne vem, česa bi se bala?! Hudobni ljudje me tam ne najdejo . . . No, enkrat me je pa res bilo. Nisem bila sama. Kakih pet šest otrok sem peljala s seboj. Veste, zdaj se mladina že zelo zanima za zelišča. No, tako nas je takrat zalotila nevihta. Bala sem se za otroke, ki so se tiščali kot piščanci koklje. Strela pa je švigala nalašč pred našimi očmi. K sreči se je vse dobro izteklo.«

Ko se je Karlina razgovorila in se je prirojeno nezaupanje umaknilo, mi je veliko pripovedovala. Zvedela sem o zadrugi, ki je preprodajala lisičke s tolikim dobičkom, da jih ljudje potem niso hoteli več nabirati. Pa ono o odkupovanju mravljičnih jajčec, ko so bili kaznovani tisti, ko so jih po naročilu nabirali, ne pa oni, ki so jih odkupovali . . .

»Kaj pa razvedrilo, Karlina? Ga je kaj?« se pozanimam še za njena nagnenja.

»Se že kaj najde. To vam bom povedala, kako se je zgodilo, da sem začela igrati. Pred leti so v dolini odprli zadružni dom in so za to priložnost igrali »Rokovnjače«. Meni je bilo igranje všeč, pa sem sklenila, da bomo mi kmetje, tudi igrali. Si morete misliti, kako so se mi v dolini smejali, ko sem to povedala! Pa sem bila spet trmasta. Če cigan lahko nauči kmeta plesati, se bomo tudi mi naučili igrati. In tako smo igrali tisto »V Ljubljano pa dajmo« in nihče se nam ni več smejal. Odtlej sem sodelovala v 13 igrah. Tudi letos bomo tu igrali. Radi bi pritegnili mladino. Preveč ob strani jo pustimo. Sploh pa nekateri včasih mislijo, da smo kmetje veliko preneumni . . .«

Ko sva potem odšli iz hiše, da bi jo fotografirala pod tistim drevesom, ki ji ob poletnih večerih daje zavetje za sanjarjenje o lepem, je bila tako prisrčno v zadregi da skoraj verjeti nisem mogla da je to ista samozavestna, odločna Karlina, ki mi je prej s tolikšnim žarom pripovedovala o svoji planini. Kasneje sem ugotovila, da v aparatu ni bilo več posnetkov in tako bo prizor pod cvetjem ostal pred očmi samo meni. Če bi bila Karlina, bi se verjetno ujezila in jo kakšen dan za tem spet mahnila v planino s polnim fotoaparatom — toda žal to nisem. Gotovo pa se srečava kdaj drugič. Če ne prej, tedaj ko bodo gobe. Morda jih bom le kaj nabrala — zakaj, Karlina, pravijo, da ima preštete . . .

I. BURNIK

RADEŠKI PLANINCI SO ODPRLI GAŠPERJEVO KOČO

Drugič obnovljena

Planinsko društvo Radeče, ki so ga ustanovili leta 1952, ko so se združili planinci iz Radeč, Zidanega mostu in Loke, si je od vsega začetka želelo, da bi imelo tudi svojo planinsko postojanko. Toda do današnje Gašperjeve koče, ki so jo drugič prenovljeno odprli 28. aprila, je bila dolga pot.

Sprva so menili zgraditi lastno postojanko na Lovrencu, a tam so dosegli le planinsko zavetišče pri zasebniku, ki se je močno uveljavilo, ko so uvedli zasavsko planinsko transverzalo. Zatem je planinska zveza Slovenije zaupala planinskemu društvu v Radečah upravljanje visokogorske postojanke na Prehodavcih. To postojanko je društvo sicer sprva težko vzdrževalo, a ko je bila uvrščena v slovensko planinsko transverzalo, je bila tudi dosti bolje obiskana.

Te dni, tik pred praznikom dela in v okviru proslav ob 75-letnici slovenske planinske organizacije, pa se je Radečanom zvalil težak kamen s srca, saj se lahko zdaj ponašajo z urejeno planinsko postojanko v svoji neposredni bližini. Gašperjeva koča pod Velikim Kozjem je bila nekoč zidanica, kasneje kočarija, ki je nudila občasno zavetišče ljudem in živini. Leta 1964 pa so se radeški planinci odločili, da uredijo tu svojo kočo. Še istega leta so planinci s prostovoljnim delom uredili kočo v nekdanjem slogu in jo začeli že tudi uporabljati. Mladinci iz Zidanega mostu pa so usekali še novo pot do koče in poslej je imela koča iz leta v leto večji obisk. Samo v zadnjem letu so zabeležili nekaj nad 800 vpisov, da o obiskovalcih, ki se niti vpisali niso, sploh ne govorimo.

Tolikšno zanimanje za Gašperjevo kočo je narekovalo, da bi jo prilagodili novim potrebam. Pod vodstvom neumornega in požrtvovalnega obratovodje Antona Babiča iz cementarne v Zidanem mostu je v kratkem času nastala iz razpadajoče, s slamo krite koče, lepa in prava planinska postojanka.

Postojanko so dvignili v nadstropje, a opremo zanj je priskrbel UO planinskega društva. Mimo vodje Babiča je bil sila prizadeven tudi Milan Golob in še mnogi drugi, a krepko so prizadevanja podprla tudi nekatera bližnja podjetja. Med njimi predvsem cementarna v Zidanem mostu, kolodvorska restavracija v Zidanem mostu, elektro Trbovlje je v lastni režiji napeljalo elektriko do koče, železniško podjetje v Zidanem mostu je podarilo drogove, ki so jih postavili planinci sami. Rojak Kurnik, ki živi v Holandiji, pa je za dom poklonil magnetofon.

Tudi prebivalcem Briš in nekaterim upokojenim železničarjem, ki so neumorno pomagali pri delu, je potrebno izreči vso zahvalo.

-ir

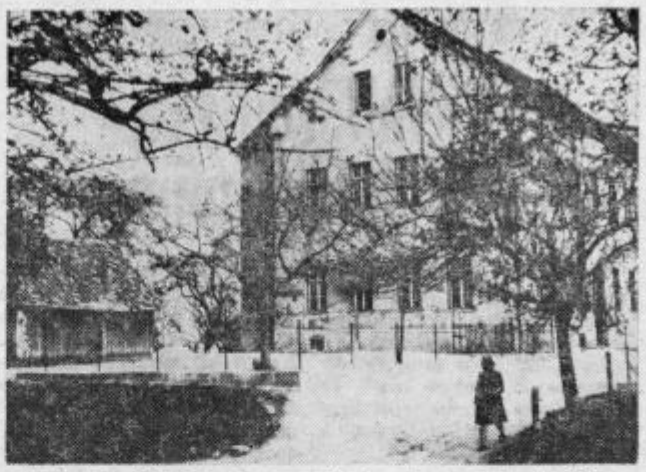

Prebivalci Sedraža so prepričani, da je šola središče njihovega življenja in zato so se že lani odločili, da jo uredijo. Napravili so nove sanitarije, ogradili šolsko dvorišče, a potem je zmanjkalo denarja. Še vedno upajo, da bodo nekako uspeli zbrati denar, da bi dokončali ureditev šolskega dvorišča, kjer nameravajo pripraviti otrokom prostor za vsestransko rekreacijo.

RESNIČNO PREBRISANO — A TUDI POŠTENO?

Nepotreben preplah?

Zdravilišče v Laškem je pred časom prejelo anonimno pismo, ki je opozarjalo na namero osmih graditeljev ceste na Tolsto, da bodo izkoristili velikonočno pokanje za odstrel nekaterih skal, ki jim niso dopuščale, da bi ustrezno razširili cestico, ki jo gradijo že skoraj osem let.

Že pred dvemi leti je bilo podobno. Anonimno pismo je opozorilo vodstvo zdravilišča, da bodo graditelji ceste razstreljevali skale. Ker so v neposredni bližini te gradnje zdraviliški vrelci, je vodstvo zdravilišča terjalo nemudno intervencijo, vendar takratnega razstreljevanja niheče ni preprečil. Šele kasneje je na zahtevo tožilstva zadevo obravnaval sodnik za prekrške, ki je v tem primeru — kakor zatrjuje Vili Sirk, vodja graditeljev — opozoril, da ne smejo v območju 300 metrov od izvorov izvajati nobenega globinskega razstreljevanja.

Graditelji so dve leti potrpežljivo čakali. Vmes so v prostem času vzeli tudi krampe in skušali odklesati skale, ki so jim zapirale pot. Toda krampi so se skrhali, skale pa so še vedno preprečevale, da bi mogli po cesti z vozom.

Vili Sirk je povedal: »Povsod v svetu si urejujejo moderne asfaltirane ceste, a nam na hribu ne dovolijo, da bi imeli vsaj cestico, ki bi po njej mogli z vozom ali majhnim traktorjem. Poleg tega pa teh nekaj strelov sploh ni naredilo nobene škode. Pred dvemi leti smo razstreljevali dosti močnejše naboje, pa voda še vedno teče. Potem se tudi tokrat ni moglo nič zgoditi. Poleg tega pa je vse skupaj sama nevoščljivost v soseski!«

Resnično, danes še ni mogoče ugotavljati škode. Toda v zdravilišču ugotavljajo, da se je v zadnjem obdobju ohladila termalna voda za celo stopinjo Celzija. Eksplozije bi mogle pretresti tla in sploh preusmeriti izvore zdravilne vode, najmanj pa lahko povzročijo, da se termalna voda pomeša s površinsko in tako zgubi svoje zdravilne lastnosti. Ob tem je znano tudi dejstvo, da je resnična vrednost laške termalne vode kar za štiri stopinje Celzija večja od trenutno uporabne!

Očitne škode sicer res ni zaznati. Graditelji trdijo, da so tokrat zadnjič razstreljevali. Toda, najsi bo tako ali drugače, zavedati bi se morali, da laškega zdravilišča ne gre postavljati na kocko! Pa tudi to je res, da bi ob širši podpori lahko graditeljem ceste, ki jim je potrebna, pomagali z mehanizacijo, ki ne bi ogrožala okolice!

H. Savodnik

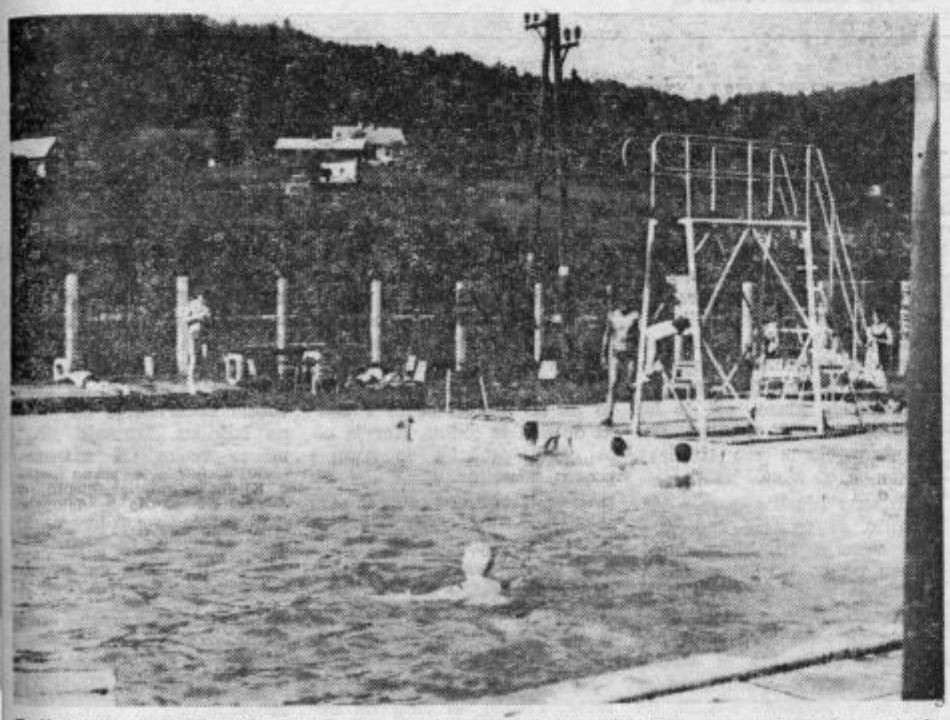

Tudi letos so v Rimskih Toplicah odprli bazen za praznik dela, a v teh prvih majskih dneh se niti ne morejo pohvaliti s prevelikim obiskom. Razumljivo je, da je manj obiskovalcev v slabem vremenu, toda letošnja vročina bi mogla privabiti dosti več kopalcev. Četudi smo nekajkrat skušali ujeti motiv s prenatrpanim bazenom, se nam to ni posrečilo.

...na dopust brez skrbi

ČE SE HOČETE SPOČITI IN SI NABRATI NOVIH MOČI!

Hvala lepa za dopust, če je v znamenju skrbi:
— ali smo pred odhodom zaklenili stanovanje?;
— ali smo izključili štedilnik in ugasnili radio?;
— ali je punčka zaprla pipo v kopalnici?;
— kaj, če niso okna dobro zaprta?
Res, za tak dopust najlepša hvala!

PREŽIVITE SVOJ DOPUST VESELO, SKRBI PA PREPUSTITE SPLOŠNI ZAVAROVALNICI SAVA V CELJU

Prihodnja seja skupščine

V torek, 21. maja, bo zasedala skupščina občine Laško, ki bo v prvi točki dnevnega reda razpravljala o zaključnih računih občinskega proračuna in dejavnosti, ki so v neposredni odvisnosti od občinskega proračuna.

Svet za komunalne zadeve in urbanizem bo predlagal odlok o splošni prepovedi gradnje in prepovedi parceliranja zemljišč za gradbene namene na območjih, ki je zanje predvidena izdelava zazidalnega načrta; predložil pa bo tudi zazidalni načrt za stanovanjsko sosesko »Terasa«.

Oddelek za družbene službe bo predložil v potrditev statut osnovne šole Antona Aškerca iz Rimskih Toplic, upravni odbor sklada za financirane kulturnoprosvetne in telesnovzgojne dejavnosti pa statut o svoji dejavnosti in sklep o soglasju k finančnemu načrtu dohodkov in izdatkov sklada.

Komisija za volitve in imenovanja bo predlagala imenovanje članov izdajateljskega sveta lista »Naše delo«, imenovanje ravnatelja pomožne šole v Laškem in razrešitev predsednika komisije za prošnje in pritožbe ter imenovanje drugega.

NA KRATKO

Asfalt do Sevnice — 1. oktobra

Za cesto Šmarjeta—Dol, ki so jo že začeli asfaltirati, bo na vrsti tudi cesta Radeče—Sevnica, ki bi jo naj dokončali do 1. oktobra. Tako kaže, da bodo letos dobili Laščani v vse smeri ustrezne asfaltne zveze. Do občinskega praznika pa nameravajo asfaltirati tudi nekatere predele v Laškem in za praznik bo v Laškem kar lepo.

Fotografiranje ni dovoljeno

Zagrebška INA se je vendarle lotila urejanja okolice bencinske črpalke. Ko smo hoteli delavce slikati, se je pred nami našopiril predstavnik INE in nam zabranil fotografiranje. »Vaših posnetkov imamo že dovolj,« je dejal. »Pridite in slikajte, ko bo vse urejeno!« Upajmo, da ne bomo prišli zaman!

Ambulanta v Radečah

Krajevna skupnost v Radečah je trenutno najbolj zavzeta s pripravami za gradnjo nove ambulante. Razlaščanje zemljišč, ki je zdaj urejeno, je najbolj zavleklo vse priprave, pa tudi odločitve delovnih kolektivov o prispevku so se v glavnem zaključile šele te dni. Še vedno manjka za kakšne tri milijone SD pogonb, a verjetno bodo tudi ti zamudniki kmalu sledili zgledu drugih. V zdajšnjo ambulanto bi potlej preselili nekaj stanovalcev iz nekdanje občinske hiše, ki bi jo bilo potrebno podreti, ker že razpada.

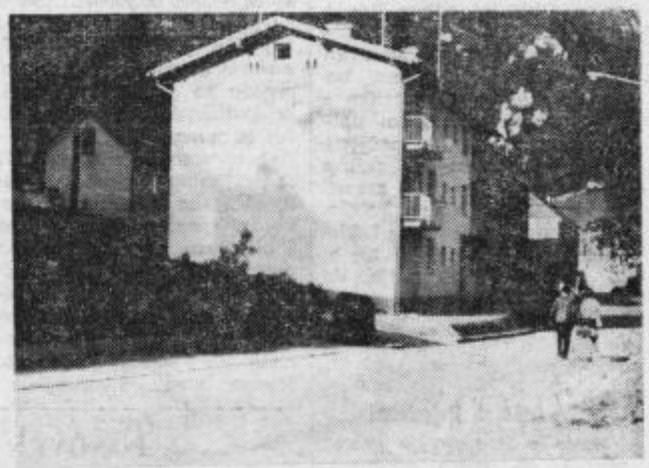

Jutri bodo v Radečah odprli novo zgradbo postaje milice. Radeški miličniki, ki gostujejo v nekdanji občinski zgradbi, bodo tako dobili sodobno urejene uradne prostore in štiri družinska stanovanja v svojem bloku. Za zgradbo gradijo še garaže, ki bodo tudi kmalu gotove. Tudi to je prispevek ob prazniku varnostne službe.

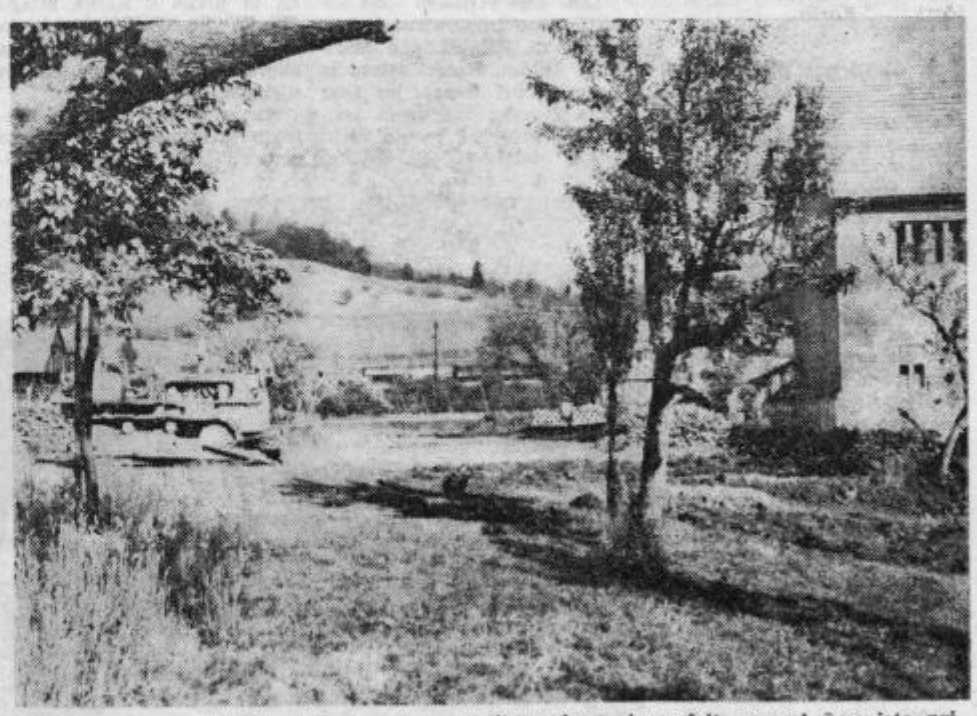

Končno — po več letih obojestranskega jadikovanja — bo asfalt povezal Šmarjeto pri Rimskih Toplicah z Dolom pri Hrastniku. Takoj po prvomajskih praznikih so specialne enote naše armade začele obnavljati cesto. Na sliki vidimo nov odsek ceste pri Šmarjeti, kjer bodo zravnali priključek na glavno cesto in se tako izognili nevarnega ovinka okoli cerkve in mimo šole. Predvidevajo, da bo cesta izgotovljena do 1. novembra letos.

NA KRATKO

Urediti stranišča

Na drameljski osnovni šoli ne razpolagajo z velikim številom prostorov. Že sama zbornica je izredno majhna. Trenutno pa mislijo na šoli urediti predvsem stranišča. Toaletni prostori za otroke bi bili po novem samo v pritličju, zgoraj pa bi lahko zato uredili še dva kabineta.

3000 v Rdečem križu

Občinski odbor Rdečega križa v Šentjurju pri Celju je precej aktiven. Trenutno združuje devet krajevnih odborov RK s 1500 člani. V podmladkih RK na osnovnih šolah pa deluje 1500 otrok. Med najbolj aktivne krajevne odbore štejejo Kalobje, Slivnico pri Gorici in Loko pri Žusmu, pri podmladkih pa osnovni šoli Ponikvo in Bohor.

Trgovina v Ponikvi

Ljudje v vaseh so vedno veseli, če v njihovem kraju grade kaj novega, kar bo pomembno za vse. Tako se tudi v Ponikvi že nekaj časa veselijo nove trgovine, ki jo gradi po naročilu trgovskega podjetja Merx Celje podjetje Ingrad Celje. Sedaj imajo v kraju tri trgovine, v Ponikvi, Hotunju in Dolgi gori. Vse so majhne in stare. Kljub novi trgovini v Ponikvi, bodo verjetno stari v Hotunju in Dolgi gori zaradi precejšnje oddaljenosti še delovali. Želja vseh v Ponikvi pa je, da bi lahko začela nova trgovina poslovati na dan občinskega praznika — 18. avgusta.

Krvodajalska akcija

Glede na število prebivalstva je v Šentjurju pri Celju premalo krvodajalcev, zato se je Občinski odbor Rdečega križa odločil za akcijo, s katero bi pridobili nove krvodajalce. V ta namen bodo organizirali sestanke s predstavniki družbeno političnih organizacij in podjetij, ki bi se nato na sestankih z občani in proizvajalci zavzeli za to humano dejanje, ko človek pomaga človeku. Oddajo krvi bi organizirali 20. in 21. junija. Pričakovanje, da se bo mnogo Šentjurčanov odločilo, da postanejo krvodajalci bo verjetno povsem izpolnjeno.

Asfalt v Ponikvi

Cesta v Ponikvo je precej prašna ob lepem vremenu, pa tudi odsek skozi naselje ni veliko boljši. Novica, da bodo asfaltirali cesto skozi naselje v dolžini 1300 metrov, pa je razveselila staro in mlado. Predračunska vrednost del je 35 milijonov starih dinarjev.

30-krat dal kri

Med štiristo krvodajalci v šentjurski občini ljudje najbolj poznajo 36-letnega STANETA KAJTNO, saj je dosedaj že tridesetkrat daroval svojo dragoceno življenjsko tekočino.

Pismo s Planine

Letošnje lepo vreme je nam kmetom omogočilo zgoden pričetek del na njivah. Sedaj bi radi sejali pa ni bilo dežja, da bi lahko zemljo pripravili za setev. Zato smo zaprosili upravnika posestva Marof—Planina, KK Šentjur, da bi nam proti plačilu prebranali z njihovo mehanizacijo njive. Če to ni mogoče pa bi nam vsaj posodili njihovo krožno brano, nato pa bi nekdo izmed nas rade volje s traktorjem prebranal zemljo in jo pripravil za setev. Bili pa smo zelo razočarani, ker nam je upravnik odklonil to uslugo.

Kmetijski kombinati so si s pomočjo družbe kupili potrebno mehanizacijo. Tudi mi, kmetje, bi jo imeli, če bi dobili toliko sredstev. Tako pa vedno samo prosjačimo za stroji, čeprav mnogo in ceneno proizvajamo.

KOOPERANTI

RAZGOVOR Z ALOJZEM SENICO

Pičla sredstva krajevne skupnosti

Ponikva nedvomno navduši vsakogar, ki rad vidi podeželska naselja. Se bolj pa potnika navdušijo ljudje, ki so prijazni in ti radi povedo marsikaj o svojem kraju in delu. Tudi predsednik krajevne skupnosti Alojz Senica je takšen.

Vstopil je v gostilno, kjer smo sedeli, ves možat in odločen, v delovni obleki s kapo na glavi. Prisrčen nasmeh je nekoliko omilil njegov obraz.

»To je on,« mi je prišepnil sobesednik, ki sem ga preje povprašal za predsednika krajevne skupnosti Ponikva.

Z Alojzem Senico ni težko navezati stika zaradi njegove prijaznosti. Sedla sva za sosednjo mizo in pričela pogovor.

»Tri leta sem že predsednik krajevne skupnosti. Kako so ljudje zadovoljni z de-

lom krajevne skupnosti, oziroma njenega odbora, vam ne bi mogel odgovoriti, bolje da vam sami povedo.«

Veliko jih je zadovoljnih s svojo krajevno skupnostjo, seveda so pa tudi nekateri, ki kritizirajo vse. Toda takšni so povsod.

»Lani smo mnogo naredili zaradi samoprispevka in tudi občinska skupščina je nekaj prispevala. Povezali so 5 ali 6 vasi, tako, da so vse dostopne z avtomobili. Večkrat sklicujemo sestanke, tudi skupno s Socialistično zvezo, na katerih se pogovorimo in potem odločimo. Mnogo nam je manjkalo. Predvsem ceste so bile vedno naš problem. Poleti je prah silil v stanovanja, pozimi pa niso orali snega. Morali bi imeti več materiala za popravilo cest. Delo krajevne skupnosti je koncentrirano na komunalne, socialne probleme in urejanje pokopališča. Sredstva pa so tako pičla, da ne moreš mnogo narediti, čeprav bi rad in z mano vsi drugi. Stanje v krajevni skupnosti pa je takšno, ker tudi v občinskem merilu ni dovolj sredstev na razpolago.«

Ponikva sodi med največje kraje šentjurske občine.

»Odnos občinske skupščine do našega kraja? Težko je reči, kaj konkretnega. Mi govorimo, naši odborniki predlagajo. Razumljivo, včasih stvari ne gredo tako kot bi morale, toda tako je tudi povsod drugod.«

Odšel je s prijaznim nasmehom in trdim korakom moža, ki kljub svojemu delu še vedno najde čas, da skrbi tudi za druge ljudi.

M. S.

VESELO ŽIVLJENJE — Stopala sta po prašni cesti med Ponikvo in Šentjurjem. Mlada, zaljubljena in srečna. Kaplje potu na čelu, nasmeh na ustih in dolgi goreči pogledi. Delala sta, ona je nosila sekiro, on žago. Dve uri in pol hoje do doma je zanju predstavljalo le pet minut. Helena in Miha Jug sta se poročila pred dvema letoma. Njun mladi zakon je bil sklenjen iz ljubezni. On delavec s 50 tisočaki na mesec, ona gospodinja. Da bi lepše živela primeta za vsako delo. Nimata veliko, skoraj nič, ne avta, ne televizorja, ne svojega stanovanja, njuna sreča pa je nepopisna. Srečna in zadovoljna sta s tistim, kar imata. Mnogo bolj kot drugi zakonci, ki žive v izobilju. In kaj sta nam dejala: »Tako sva zadovoljna, da ne moreva povedati. Rada se imava.« Gotovo sta svetel vzgled za mnoge mladih zakonov. Foto: S.

ELEKTRIFIKACIJA, VODOVOD IN NOVA CESTA

Tudi na Rifniku delajo

Ko se pripeljaš iz Celja v Šentjur lahko na desni strani zagledaš hrib Rifnik in stari grad. Na pogled neznaten hrib je znan po svojih izkopaninah. In na Rifniku žive skromni delovni ljudje, od Podgorja pa vse do vrha hriba. Kljub skromnosti pa bi radi sodobno živeli, pod istimi pogoji kot ljudje v dolini. Prav ta želja za sodobnim življenje pa jih je tudi vodila v za tako majhen kraj velike akcije.

Vse do leta 1963 so zvečer v hišah še gorele petrolejke, kljub temu, da je do Rifnika iz centra Šentjurja pičlih 20 minut. Priselili so se mlajši ljudje in zahrepeneli po napredku, po elektriki. In res so se dogovorili za elektrifikacijo od trafo postaje Podgorje, to je 1,5 kilometra hoda. K delu je pristopilo 11 družin, med njimi tudi upokojenci s skromno pokojnino. Ob predračunu je marsikoga zabolela glava, saj je bil 2 milijona SD. Občina jim je pomagala s sto tisočaki, drugo pa so zbrali sami.

Ko so v hišah zagorele žarnice in se oglasili radioaparati veselju ni bilo konca, hkrati pa so ljudje na Rifniku takoj začeli razmišljati o vodovodu. Z lastnimi sredstvi so ga zgradili v dolžini 950 metrov. Vodovodu je sledila cesta Podgorje—Rifnik, ki je bila že v takšnem stanju, da je po njej težko peljal prazen vprežni voz. In danes? Po cesti vozijo že avtomobili vse do gradu. Težko pa je opisati s kako trdim delom so ljudje na Rifniku dosegli tako lep uspeh. Naredili so nasip dolg dvesto metrov, nato pa so morali cesto v enaki dolžini še zidati. Ker je bila cesta preozka so morali postaviti meter visok in 70 metrov dolg zid. Potrebnih je bilo še mnogo izkopov, ljudje pa so bili povsem izmučeni od trdega dela na cesti. Zbrali so 100.000 SD in plačali delo buldožerja. Tako so si pomagali sami potem pa se je zaustavilo.

Ni materiala za posipanje ceste. Prosili so zanj na občinski skupščini v Šentjurju in še sedaj žive ljudje v upanju, da bo njihova prošnja uslišana. Za cesto so mnogi žrtvovali, zato bi tudi radi da bi bila vedno v redu. Še posebno pa jih jezi Vodna skupnost Celje, ki je gradila vodne rezervoarje za Šentjur na Rifniku. Izpirajo jih približno vsake tri mesece in tedaj spustijo 10.000 litrov vode, ki pa je izpeljana na cesto, narejeno s tolikšnimi napori. Voda cesto uničuje. Ali ne bi bilo mogoče vodo izpeljati drugam?

Ljudje na Rifniku so ponosni na svoje delo, saj so si povsem sami s trmi akcijami znatno izboljšali svoje življenje.

A. P.

PONOVEN OBISK PRI »BOGATIH REVEŽIH« V DRAMLJAH, KI ZDAJ NISTA VEČ REVEŽA

Sreča v Kolaričevi hiši

Lani smo v našem listu objavili reportažo z naslovom »BOGATA REVEŽA« o Mariji in Antonu Kolaričevima iz Dramelj pri Šentjurju. Oba stara človeka sta imela veliko posestvo, ki pa ga nista mogla obdelovati. Želela sta, da bi prišel k njima mlajši človek, poskrbel zanju do smrti in obdeloval zemljo, za nagrado pa bi bila domačija njegova.

Nanju nismo pozabili. Preteklo je leto dni in ponovno smo obiskali Antona in Marijo. Hoteli smo videti kako živita sedaj, kajti pri prvem obisku je bilo njuno življenje zelo skromno.

Delala sta na njivi. Ko sta opazila, da nekdo hodi okoli njune hiše — postavili so jima jo občinski možje Šentjurja — sta prišla vsa sključena in zgubana pogledat, kdo je prišel.

»Nič se vas ne spomnim, vem pa, da ste že bili pri nas,« je dejal Anton Kolarič in še premišljeval. Tudi ona se ni spomnila. Ko pa smo začeli govoriti o »bogatih revežih« je bilo vse jasno.

»Marsikomu ni bilo prav, da ste tako napisali, nekateri so bili zelo jezni,« je povedala starka.

Njemu je bilo neprijetno. Premeščal se je z noge na nogo.

»Pa je bilo kljub temu vse v redu. Sedaj nisma več sama. Imava mladega človeka, ki je prišel iz Laškega, ko je v vašem časopisu prebral o nama.«

Ludvika Galoha iz Laškega nismo našli v Dramljah, ker se je pred dnevi poškodoval in ostal za nekaj dni doma. Kot sta nam povedala Kolariča je Galoh izvedel iz časopisa, kako živita Anton in Marija v Dramljah ter ju obiskal.

»Prepisala sva na njega s tem, da naju živi do smrti. Ni še za stalno tu, vendar velikokrat pride delat. Da ga veseli posestvo, nama je rekel, ko je prišel. Zadovoljna sva z njim, krivice nama ni naredil. Saj ga imava rada.«

Starka je pogledala v roke, s katerimi je trdo delala vse življenje:

»Vsi skupaj delamo, pa v redu živimo. Le jaz še vedno spim v stari podrtiji na listju. Zakaj? Zbolela sem in sem bila v novi hiši. Slaba je narejena. Mokro je in plesa.«

Tudi Anton je zadovoljen, čeprav ni več edini gospodar na posestvu. Pogladil se je po bradi in veselo rekel:

»Saj je dober. Poglejte, celo ključ od kolibe nama pusti in notri je pijača. Ničesar ne skriva pred nama.«

Še dolgo sta gledala za nami, ko smo odhajali. Bila sta zadovoljna, prav tako kot mi. Uspelo jima je urediti zadnja leta svojega življenja, ki jima ni bilo posuto z rožami. Vedno sta vedela le za trde žulje in delo od jutra do večera. Z novim, mladim človekom na posestvu sta se spremenila tudi Kolariča. V njiju se je znova vrnilo veselje do življenja, dela in smeha, čeprav v teh poznih letih.

Tekst: M. Senica
Foto: L. Sr...

Anton in Marija Kolarič pred staro podrtijo v kateri sta živela precej časa, dokler jima niso »občinski možje Šentjurja« postavili novo majhno hišo.

Pridobitve v Rogaški

Turistična sezona se počasi razživlja, zato bo treba čim bolje poskrbeti za goste. Tega se zavedajo tudi v Rogaški Slatini. V borbi za goste je treba le-tem nuditi čim več ugodnosti. Tako so pred prvomajskimi prazniki uredili mini golf. Ker je na prijetnem prostoru v senčnem parku med novo pivnico in vrtnarijo, ni nikoli prazen. Tako domačini kot gostje radi pošiljajo žogice preko vseh mogočih ovir v luknjice. Ker igralcev ne moti hrup prometa in ker je na razpolago dovolj klopi v senci in na soncu, je tu ves dan dovolj ljudi.

Na cesti, ki obkroža zdravilišče, je te dni precej živo. Sklenili so namreč, da bodo prahu, ki se kot oblak stalno dviga proti zdravilišču, enkrat za vselej »stopili na prste«. Najprej so cesto poravnali, sedaj pa navažajo kamenje in gramoz in pripravljajo podlago za asfalt. Preden bo sezona na višku, prahu ne bo več, ampak bodo tekli avtomobili po gladkem asfaltu. Tako bo konec večnim pritožbam gostov in zdravnikov nad oblaki prahu.

Tretja pridobitev pa bo velika nova restavracija pri Pošti. Tako bodo dobili tudi nov gostinski objekt, katerega že leta hudo pogrešajo.

L. J.

V senci in na soncu, ne preveč razmetane in tudi ne preveč stisnjene — skratka ravno prav so razmeščene tekmovalne steze mini golfa v Rogaški Slatini. Palice so preveč okorne, toda v kratkem bodo dobili nove, čedne in lične — tako je zagotavljal predstavnik zagrebškega športnega kluba, ki je igrišče mini golfa z 18 stezami zgradilo. (Foto: J. Kr.)

Kaj je z vodovodom v Rogaški Slatini?

Rogaška Slatina z zaledjem se vse bolj širi in tako se vse bolj širi tudi omrežje vodovoda. Ker so modernizirali tudi hotele in kopališča, se potreba po pitni vodi iz leta v leto veča, vodovod pa je že pred leti komaj zadostoval za ta kraj. Tako so že lansko poletje bile posamezna naselja določen dnevni čas brez pitne vode in celo v hotelih je ni bilo vedno dovolj. Komunalno podjetje vodo iz leta v leto podražuje, ima je pa vedno manj na razpolago.

Gradnja novega vodovoda iz Žič bi bila zaenkrat nedosegljiva, zato so se odločili, da potegnejo vodovod iz Kostrivnice, kjer bi zajeli nekaj izvirov. Takšen vodovod bi stal 120 milijonov S dinarjev, če bi ga delala JLA. Toda oglasili so se Kostrivničani, saj bi tako izgubili potok, ki je edino napajališče živine v sprožili odborniki pri občinski skupščini in ga bo treba čimprej rešiti tako, da ne bo nihče oškodovan.

-e-k

Cesta ali železnica?

V Obsotelju so že nekaj časa v dilemi: dobra cesta ali železnica in slaba cesta. Obojega si ne morejo privoščiti in oboje hkrati tudi ni gospodarsko upravičeno. Tako že sedaj, ko je cesta slaba, naredi železnica vsako leto okoli 65 milijonov izgube. Če bi bila skozi Obsotelje dobra cesta, bi promet na železnici še upadel in izgube bi bile mnogo večje. Zato so odločili, da je bolje imeti eno stvar pa tisto v redu: gradili bodo asfaltno cesto, železnico pa ukinili. Na izvršnem svetu Slovenije so že obljubili, da bodo denar, ki bi ga sicer morali dati železnici za pokrivanje izgub, raje prispevali za izgradnjo ceste in to za 10 let vnaprej. Vendar pa to še zdaleč ni dovolj, saj znaša predračun 13 milijonov N dinarjev. Če pa bi pri izgradnji ceste sodelovala JLA, bi se stroški delno znižali. Tako upajo, da bodo prihodnje leto začeli delati cesto, če ne že prej. Koncem aprila 1969 bo namreč v Obsotelju proslava XIV. divizije in odgovorni funkcionarji po tihem upajo, da bi lahko bila takrat tudi otvoritev ceste.

Jože Lipnik

NA KRATKO

Luknje za vzorec

Cesto med Podplatom in Rogaško Slatino so pokrpali, vendar ne vso. Tako je za spomin ostalo nekaj čednih lukenj na začetku omenjenega odseka, količinsko in po obsegu mnogo več pa jih je ostalo na klancu od železniškega prehoda v Rogaško slatino. Zakaj?

Na Sladki gori zorijo češnje

V vedno bolj znani turistični postojanki v počitniškem domu celjske Cinkarne na Sladki gori je pomlad zgodnja. Tulipani so že zdavnaj odcveteli, cvetijo že vrtni nageljni, pobarvale so se tudi že češnje, sicer tiste zgodnje, medtem ko bodo rdeče hrustovke gotovo zrele že čez štirinajst dni. Gostišče samo se tudi hitro razcveta — vsak dan prihaja sem veliko ljudi, tudi onstran Sotle se je že razvedelo zanjo.

Zacoprano križišče

Križišče makadamskih cest od Lemberga proti Mestinju je zacoprano. Ker je tam le napisna tabla, ki nakazuje smer na Sladko goro, so oni dan po njej zašli potniki iz Zagreba, ki so se vračali s Sladke gore preko Pečice. Ker niso vedeli kje so malo prej bili, saj se kraju, kjer so pojedli in popili, uradno reče Jerovska vas, so se reveži peljali v krogu misleč, da jih nosijo coprnice. Zaradi začaranega križišča, kjer ni table za smer proti Mestinju, so raje na Pečici zavili v Podplat in od tam proti Šmarju in Celju.

Veselica v novem gasilskem domu

Nov gasilski dom v Kozjem na zunaj sicer še ne kaže, da bi bil gotov, kar tudi resnično ni. Vendar so vrli kozjanski gasilci v njem že priredili prvo veselico. Uspeh je bil vsestranski. Kozjani so se poveselili enkrat na kraju, kjer se še nikoli niso, a gasilci so čisti dobiček bržčas potrebovali za nadaljnjo gradnjo.

-k-e

Mlaj, simbol, ki je na Slovenskem že kar tradicionalen, je eno od obeležij prvomajskih praznikov. Kaže pa, da ponekod izgublja svoj pomen. Morda sem se le uštel, toda, ko sem se iz Celja odpeljal na vzhod, sem na prvi mlaj naletel šele v Mestinju, kjer so ga na sredini skladišča za les postavili delavci mestinjskega obrata lesno-industrijskega podjetja »Bohor«. Nekoč so mlaji krasili vsako vas, celo vsak zaselek. So krivi gozdarji ali upadanje lepe tradicije? (Foto: J. Kr.)

Kurirčkova pošta

Takoj po prvomajskih praznikih je prišla na Šmarje Kurirčkova pošta. Prvi dan je prenočevala v Rogaški Slatini, naslednje dni pa je križarila po občini. Torba, v kateri nosijo kurirčki pozdrave za tovariša Tita, je obredla vse šole v občini in kurirčki so jo nosili več kot 50 km.

V soboto zjutraj so odšli kurirčki iz Rogaške Slatine proti Kostrivnici. Na šolskem igrišču so se zbrali skoraj vsi učenci dopoldanske in popoldanske izmene, da bi slovesno pospremili pošto napot. Ob tej priložnosti so izvedli bogati kulturni program v katerem so govorili predvsem o kurirčkih. Navzoče je pozdravil tudi predsednik občinske zveze prijateljev mladine tov. Kozelj in se jim zahvalil za lep program. Tovariš Kozelj je v naslednjih dneh obiskal skoraj vse šole v občini, koder je šla Kurirčkova pošta.

Iz Rogaške Slatine so ponesli torbo s pošto trije desetletni kurirčki in sicer Sandi Crepinšek, Joži Lipnik in Aci Jugovar. Do Kostrivnice so srečno prišli mimo vseh zased in ovir, kar ni čudno, saj so »stari« taborniki in poznajo vse poti.

Mali intervju

Nekateri kljub dokazom ne verjamejo

je dejal delovodja Ivan Naraks med razgovorom o tem, ali je bila integracija lesnega podjetja v Mestinju z LI »BOHOR« dobra.

— Nekoč ste v tem podjetju proizvajali šolsko pohištvo, zdaj, kot vidim, tega ne delate več. Ali se združeni z »BOHORJEM« kolektivu obrača na bolje?

● *Šolsko pohištvo ni bilo več iskano blago. Prvič zato, ker so se investicije najprej ustavile v šolstvu, drugič zato, ker smo dobili na tržišču hudo konkurenco, ki ji nismo mogli biti kos. K težavam je doprinesla tudi reforma, ki sili vsak majhen obrat, da išče rešitve v poslovnem sodelovanju ali integraciji z močnejšimi. Tako se je ta obrat združil z »Bohorjem« iz Šentjurja — in ni storil slabo.*

— So kakšni otipljivi dokazi, da je bila integracija koristna?

● *So. Na primer to, da smo od združitve za dvakrat povečali obseg proizvodnje, da smo se mehanizirali za proizvodnjo velikih serij v mizarski delavnici, že sam prostor, ki služi za skladišče in proizvodne obrate je enkrat večji kot prej. Omeniti moram še to, da je pred leti ustvarilo 150 delavcev enkrat manj vrednosti kot danes 127 članski kolektiv.*

— Je tudi kolektiv prepričan, da je bila združitev edina rešitev?

● *Kdor trezno pomisli, da ob dvakrat večji proizvodnji še vedno nismo na zeleni veji, da moramo za tuj trg proizvajati tudi pod lastno ceno, ker še vedno nismo prodrli na tržišče, ki bi nam zagotavljalo velike serije, da bi se mizarna povzpela čez mejo rentabilnosti. Iz zagate nas vleče rezan les, zato žaga dela noč in dan, ob nedeljah in ob praznikih. Kaj bi bilo če bi proizvodnja ostala v prejšnjem obsegu? Likvidacija, to je zaneslivo. Moram pa priznati, da vsi o tem niso prepričani, zlasti tisti, ki bi bili sokrivi, če bi podjetje zašlo v hude nepopravljive težave. K sreči mestinjski obrat le ni tako daleč, da bi imeli čvrste dokaze, kako je prišlo do združitve z »Bohorjem« res v poslednjem trenutku.*

-ec

Taborniki iz Rogaške na Slemenu

Taborniki partizanskega odreda Zdravilnih vrelcev iz Rogaške Slatine so prvomajske praznike proslavili po svoje. Že v soboto pred prazniki so se odpravili v Šoštanj, kjer so si v šoli ogledali Kajuhov muzej, nato pa so se odpeljali na Sleme nad Šoštanjem. Naslednji dan so zapustili planinski dom, kjer so preživali v igri nekaj prijetnih trenutkov, in se spustili k Žlebnikovi kmetiji. Tu jim je gospodinja pokazala prostor, kjer je padel narodni heroj, partizanskih pesnik Kajuh. V klepetu o vojnih dneh sta hitro minili dve uri, otroci pa so se tačas okrepčali s pijačo in kruhom, katerega je imela gospodinja vedno na razpolago: tako med vojno, kakor sedaj, kadar so otroci ali drugi na partizanskem pohodu in se tam ustavijo. Žlebnikovo kmetijo, ki je že nekajkrat pogorela, zopet obnavljajo in v njej bodo uredili tudi skromen spominski muzej.

Taborniki, večinoma medvedki in čebelice, so se nato pogumno podali na pot proti Šoštanju. Tako so ta dan na partizanskem pohodu prehodili skoraj 20 km in se vrnili domov polni prijetnih vtisov in novih spoznanj.

NA KRATKO

Posvet o izobraževanju

Na minuli, razširjeni seji občinskega sindikalnega sveta so bila v ospredju aktualna vprašanja strokovnega in družbeno-ekonomskega izobraževanja zaposlenih v hrastniških delovnih organizacijah. In s tem v zvezi tudi vloga delavske univerze v sedanjem oziroma naslednjem obdobju. Ustrezna komisija sindikalnega sveta je za to sejo pripravila obširno gradivo o sedanjih oblikah strokovnega izpopolnjevanja ljudi. V Hrastniku utegnejo imeti precejšnje težave zavoljo neustrezne kvalifikacijske strukture, zlasti pa zaradi tega, ker je še zmeraj nad 1600 zaposlenih ljudi brez osnovnošolske izobrazbe. O tem so na plenumu posebej govorili. Nekaj zaključkov in stališč o teh in drugih vprašanjih bomo objavili v prihodnji številki našega časopisa.

Seja občinske skupščine

Za minulo sejo je občinska skupščina pripravila kar trinajst točk dnevnega reda. Odborniki so govorili in sklepali o spremembah o občinskih taksah, o predlogu odloka o zaključnem računu občinskega proračuna za leto 1967 in rezervnega sklada občine Hrastnik za preteklo leto. Razen tega so sklepali o spojitvi zdravstvenih domov v revirjih, obravnavali realizacijo dohodkov proračuna in temeljne izobraževalne skupnosti za prvo trimesečje letos in o spremembi statuta občine Hrastnik. Končno so razpravljali še o skladu skupnih rezerv za potrebe delovnih organizacij pri občini Harstnik, o dosedanjem vlaganju ter o smernicah za bodoče trošenje tega denarja.

Uspel pohod šolarjev

V lepem, sončnem jutru, za praznik zmage in v počastitev praznovanja meseca mladosti je nekaj sto hrastniških šolarjev izvedlo zanimiv pohod po nekdanjih partizanskih poteh iz Hrastnika preko Dola v Rečico pri Laškem. Spremljali so jih nekdanji udeleženci NOB in jim spotoma pripovedovali zanimive doživljaje s tega obdobja. V Rečici so jih prisrčno in prijateljsko sprejeli otroci tamkajšnje šole. Kmalu je pod nebo šinila pionirska pesem in se razlegala daleč naokrog. Mladi Hrastničani in njihovi vrstniki iz Rečice so izvedli krajši partizanski miting, na katerem so sodelovali pevski zbori, recitatorji in drugi. Uspel partizanski pohod in prisrčno snidenje z mladimi iz Rečice bo ostal vsem v lepem spominu.

Financiranje vzgoje in izobraževanja

Po podatkih temeljne izobraževalne skupnosti so v prvem trimesečju prejele šole 25 % predvidenega denarja za finansiranje vzgoje in izobraževanja. Vendar so morali zaradi izpada predvidenih prispevkov najeti 100.000 ND kredita, ki ga mora temeljna izobraževalna skupnost vrniti najkasneje do 31. avgusta letos. Če bodo delovne organizacije izpolnjevale svoje obveznosti do temeljne izobraževalne skupnosti, bo delo na tem področju potekalo normalno. Vendar bo morala prejeti skupnost še 84.781 ND zaostalih prispevkov iz leta 1967.

Delo sklada skupnih rezerv

S finančnim načrtom za letos bo sklad skupnih rezerv za potrebe delovnih organizacij razpolagal z okrog 170.00 ND. V letih od 1961 do 1967 pa je sklad v celoti razpolagal z 607.235 ND, ki jih je razdelil kot posojilo za dobo od 25 do 5 let kmetijski zadrugi Dol, »Sijaju«, STP Hrastnik, za pokritje izgube splošnega čevljarstva in nekaterim drugim koristnikom. Največ denarja je prejela kmetijska zadruga, in sicer za vzdrževanje sadovnjaka v Turju v višini 311.000 ND. To posojilo je zadruga prejela na osnovi priporočila splošno političnega zbora. Razen tega je zbor sprejel obveznost da bo kmetijska zadruga vsako leto d orodnosti sadovnjaka dobila nekaj denarja iz rezervnega sklada.

—n—

Umetnost narave (Foto: B. S.)

NOV ODLOK O NAJNIŽJIH OSEBNIH DOHODKIH

Nove osnove

Kot vsepovsod drugod so tudi v tej občini predlani sprejeli odlok o najnižjih osebnih dohodkih delavcev, zaposlenih pri zasebnikih za katere ni mogoče ugotoviti povprečnih osebnih dohodkov na osnovi evidence izplačanih osebnih dohodkov v družbenem sektorju. Gre za naslednje poklice: čevljar, radiomehanik, avtomehanik, plastičar, avtoprevoznik, gospodinjska pomočnica oziroma gospodarski pomočnik.

Pri izvajanju tega odloka so nastajale določene težave pri obračunavanju prispevkov in davkov za izplačane osebne dohodke, ker je bil z odlokom zajet in določen samo znesek, ki ga mora delodajalec plačevati zaposlenim osebam v denarju, medtem ko z odlokom ni bila določena višina osebnega dohodka, ki ga prejemajo zaposleni v naravi.

Zato so v Hrastniku delno spremenili že sprejeti odlok. Za dela in poklice, za katere ni mogoče ugotoviti povprečnega osebnega dohodka na osnovi evidence družbenega sektorja, morajo zasebni delodajalci svojim zaposlenim plačevati mesečno naslednje najnižje osebne dohodke: zavisoko kvalificirane, kvalificirane in nekvalificirane čevljarje 700, 550 ali 350 ND, za radiomehanike 950, 800 in 350 ND; za avtomehanike 850, 700 in 350 ND; za plastičarje 750, 600 ND; za gospodinjske pomočnice 400 ND in za gospodarske pomočnike 500 ND. Za poklic avtoprevoznika so določili 1100 in 900 ND.

Bistven je naslednji dodatek, ki se glasi: »Če zasebni delodajalec daje delavcu plačilo v denarju in naravi, ne sme biti del osebnega dohodka izplačanega v denarju, manjši od minimalnega osebnega dohodka.

-a-

ZAČETEK PREDKONGRESNE AKTIVNOSTI ZK V HRASTNIKU

Za uvod:

Razprava o tezah novega statuta

Pred dnevi je sekretariat občinske konference ZKS razpravljal o tezah za nov statut ZKS, ki ga bodo, med drugimi dokumenti sprejeli na 6. kongresu ZKS v Ljubljani. Udeleženci so zelo pozorno in podrobno obravnavali teze, o čemer bomo še poročali v eni izmed prihodnjih številk našega glasila. S tem so dejansko v tej revirski občini začeli priprave na 6. kongres ZKS. Vodstvo občinske konference ZKS namerava izdelati obsežen program, v katerega bodo zajeli tudi vsebinske priprave za sejo občinske konference ZK. Kakor je znano, je Izvršni komite CK ZKJ predlagal, naj bi na teh sejah člani ZK posvetili posebno pozornost vlogi ZK kot celote in njenim dosedanjim naporom pa tudi prihodnjim nalogam v družbenopolitičnem življenju Slovenije. Za tako usmeritev sej občinskih konferenc se je pred kratkim zavzel tudi revirski komite ZKS v Trbovljah.

Kajpak pa seje občinskih konferenc ZK ne bodo edina oblika predkongresne aktivnosti. V Hrastniku sodijo, naj se komunisti aktivno zavzemajo za svojo tekočo dejavnost in idejno politično vlogo, ker je vsakdanja aktivnost članov ZK sestavni del predkongresnega vzdušja v vrstah ZK. Seveda pa kaže poskrbeti za to, da bi vse članstvo kar najbolj aktivno in vsestransko sodelovalo pri obravnavanju nekaterih dokumentov, ki jih bo sprejel 6. kongres ZKS, zlasti resolucij in statuta ZK. Razprave o tezah statuta bodo v Hrastniku organizirali na več sestankih in posvetovanjih krajevnih organizacij ZKS, o njem pa bodo razpravljali tudi aktivi ZKS. V zvezi s predkongresno dejavnostjo opozarjajo v Hrastniku tudi na ustrezne predloge, ki naj bi jih posredovali CK ZKS in njegovim komisijam glede raznih vprašanj, tako organizacijskih, kot vsebinskih, saj bo le vsestransko sodelovanje vsega članstva v teh pripravah omogočilo razčistitev nekatere odprte zadeve in probleme nadaljne idejnopolitične vloge ZK. Časa ni preveč, zato bo kazalo pospešiti vse oblike teh priprav.

GOSPODARSKA GIBANJA TUDI APRILA ZADOVOLJIVA

Nadaljevanje rasti

Oživljanje proizvodnje in poslovanja štejejo v tej revirski komuni za eno izmed primarnih nalog letošnjega uresničevanja ciljev gospodarsko družbene reforme. Zato iz meseca v mesec dokaj pozorno zasledujejo gospodarska gibanja vseh večjih pa tudi manjših delovnih organizacij. Kot vsi letošnji meseci, je bil tudi april razmeroma ugoden za vse delovne organizacije, razen kolektiv Tovarne kemičnih izdelkov, kjer zaostajajo za predvidenim obsegom proizvodnje in vnovčene realizacije za okrog 9 odst. Vendar tudi v tem podjetju optimistično ugotavljajo, da bodo v prihodnjih mesecih ujeli zamujeno.

V Steklarni so prejšnji mesec dosegli 7 milijonov 270.000 ND realizacije, okrog 10 odst. več, kot so predvidevali. S prodajo svojih izdelkov zunaj naših meja so iztržili 175.000 dolarjev, za okrog 7 odst. nad planom. Zdi se, da v tem velikem zasavskem podjetju končno le izkoriščajo vse proizvodne zmogljivosti, s tem pa počasi zmanjšujejo tudi proizvodne izdatke, ob bistveno povečani produkciji seve. Naj omenimo, da so aprila prodali na tržišča ZDA za 38.000 dolarjev steklenih izdelkov, predvsem razsvetljavnih teles, in kot zmeraj doslej iztržili še nekoliko več v Zvezni republiki Nemčiji.

Kolektiv Tovarne kemičnih izdelkov sicer, kot rečeno, ni izpolnil predvidenega obsega proizvodnje, vendar so uspeli prodati v Bolgarijo, ZAR, Italijo in Zvezno republiko Nemčijo za 67.000 dolarjev tripolifosfatov, solne kisline in klora. Hrastniški rudarji so presegli plan proizvodnje premoga za 2,5 odst., pa tudi kolektiv podjetja »Sijaja« in drugi so zadovoljivo uresničili svoje plane za mesec april.

V kratkem bo občinska skupščina ponovno obravnavala letošnja gospodarska gibanja, kar bo tudi storil posebej zbor delovnih skupnosti. Na obeh sejah naj bi predvideno govorili še o stanju in razvoju v obrti oziroma terciarnih dejavnostih nasploh. Gre za poskus realno oceniti razvojne možnosti teh dejavnosti in jim omogočiti nemoteno delo.

Obveščamo prebivalce mesta Celja in okolice, da bomo v naši novi poslovalnici v Celju, Ljubljanska c. 6 nudili naslednje usluge:

- **Izdelavo očal po recepturi, popravila očal, fotoaparatov, daljnogledov in drugih optičnih instrumentov. Foto usluge v barvni in črnobeli tehniki.**
- **Na zalogi vedno najnovejši modeli okvirjev za očala znanih evropskih proizvajalcev. Pestra izbira sončnih očal — modeli 1968.**
- **Uvedena ekspresna izdelava in popravila očal.**
- **Nudimo strokovne nasvete.**

Pridite in prepričali se boste o kvaliteti naših uslug.

Za Vaš cenjeni obisk se Vam v naprej zahvaljuje

Foto-optiško podjetje »ABA«
Maribor, poslovalnica Celje

LETOŠNJA OBVEZA OBČINSKEGA ODBORA RK V HRASTNIKU

500 krvodajalcev

V tednu rdečega križa so tudi v Hrastniku imeli nekaj razgovorov o pomenu in vlogi te človekoljubne, humane organizacije in zlasti o vlogi mednarodnega dneva RK — 8. maju — Za letos pripravlja občinski odbor še obsežnejšo krvodajalsko akcijo, ne bo pa pozabil tudi na pomoč vsem tistim svojim občanom, ki jim je njegova skrb v dragoceno oporo.

Aktivnost in prizadevanja občinskega odbora Rdečega križa v Hrastniku cenijo najbolj vsi tisti ljudje, ki so bili tako ali drugače deležni podpore in pomoči te organizacije. Čeprav pomoč in podpora ne more biti velika, ker odbor RK nima kdo ve koliko denarja, jo ljudje vseeno cenijo. Z druge strani pa v Hrastniku sodijo, da je delo in pomen te organizacije v občini še premalo znan, ne glede na to, da je včlanjeno v njej precejšnje število odraslih in podmladkarjev. V zadnjem času so postale v tej smeri dosti bolj aktivne krajevne organizacije, ker se zavedajo, da bodo z vključevanjem novih članov laže in bolje izvajale svoje odgovorne naloge.

Za letos so si občinski odbor in krajevne organizacije Rdečega križa, med drugim zavzele za to, da bi zbrali vsaj manj 500 darovalcev krvi. Te okrogli številki so se že bližali močno, saj so med krvodajalci našteli 1% delovnih ljudi oziroma občanov. Prav zavoljo tega sodijo, da letošnja obveza ni previsoka, posebno še, ker so že doslej nekatera podjetja pokazala precejšno pripravljenost sodelovati v tej humani akciji. Med drugim so v posameznih podjetjih že lani dovolili vsem priglašenim za odvzem krvi — dela prosti dan. Letos naj bi podobno pot ubrali v vseh tistih kolektivih, kjer zaradi teh ali drugih vzrokov tega še niso storili.

Kot venomer doslej, se bo občinski odbor RK tudi letos prizadeval širiti zdravstveno kulturo med vsemi občani. V ta namen nameravajo prirediti več predavanj, seminarjev ali tečajev.

POZIV HRASTNIŠKE MLADINE DRUŠTVOM IN DRUŽBENOPOLITIČNIM ORGANIZACIJAM ZA SODELOVANJE IN POMOČ PRI IZVEDBI PRAZNOVANJA MLADOSTI

Za množičnost in kakovost prireditev

Prejšnji teden so v tej revirski občini imeli uvodno prireditev v okviru praznovanja meseca mladosti — Do konca maja se bo zvrstilo kar 24 raznih nastopov, kulturnih in športnih prireditev, akcij in proslav ter delovnih pomenkov — Računajo, da bo na vseh ten manifestacijah sodelovalo okrog 1000 mladih ljudi in enako število šolarjev — Največ telesnovzgojnih srečanj.

Odbor za organizacijo in izvedbo praznovanja meseca mladosti je priporočil društvom in družbenopolitičnim organizacijam, naj materialno in vsebinsko podprejo prizadevanja mladine za uresničenje predvidenega programa prireditev v mesecu maju. V posebnem pismu, naslovljenem na te dejavnike, je rečeno, naj omogočijo, da bi praznovanje dneva mladosti, ki je že tradicionalno, v mesecu maju postalo množično in kvalitetno, pa tudi prilika za nove delovne obveznosti mladih.

Značilnost letošnjega praznovanja mladih v Hrastniku so tudi nekateri delovni uspehi. Mladi steklarji so npr. ob razumevanju in podpori podjetja že uredili en del novih naprav na svojem športnem igrišču za Savo. S tem bodo sebi in drugi mladini omogočili razširitev telesnovzgojnega udejstvovanja. Na Logu gradijo novo kegljišče, ne sicer izključno za mladino, vendar tudi za mlade ljudi. Sicer pa se je hrastniška mladina močno zavzela za zbiranje prostovoljnih prispevkov za dograditev te športne naprave.

Kot vsako leto, nameravajo tudi tokrat konec maja v Hrastniku najboljšim ekipam pa tudi drugim skupinam podeliti posebna priznanja in pokale. Zaključna slovesnost pa bo na Kalu, kjer se bodo skupaj s hrastniškimi mladinci zbrali tudi njihovi vrstniki iz sosednjih revirskih občin, Laškega in Žalca ter Litije.

— N —

Planinski dom na Prvini. Foto: Janez Turk

DOGRAJEN MANJŠI PLANINSKI DOM KOLEKTIVA ELEKTRO NA PRVINAH

Poplačani napori

Na Prvinah pod Čemšeniško planino je kolektiv Elektro iz Trbovelj, izpostava Zagorje ob Savi zadnjič izročil svojemu namenu manjši dom, postojanko, ki bo odlično služila za rekreacijske namene njihovih delavcev — Nova postojanka je lepa pridobitev za ves kolektiv, za katero so mnogi člani prispevali veliko število ur prostovoljnega dela.

Zagorski delavci Elektro Trbovlje so za dograditev svojega doma žrtvovali veliko prostih dni, zlasti nedelj; še lani je na mestu, kjer stoji zdaj dom kraljevala tišina in mir. Po vsej verjetnosti vsi tisti, ki so dali pobudo in zasadili prve krampe v zemljo, sami niso verjeli, da bi utegnili leto obsorej »krstiti« nove prostore in jih izročiti svojemu namenu. Sicer pa o številu ur prostovoljnega dela, ki so jih delavci tega podjetja vložili v izgradnjo postojanke neradi govore. Zato skorajda nismo mogli zvedeti, koliko je ta ali oni prispeval za to, da so v razmeroma kratkem času uspešno dokončali začeto delo. Eno je nedvomno: krog vseh sodelujočih je bil precej širok. Eni več, drugi manj, dejansko pa skoraj vsi in vsak po svojih močeh je doprinašal k temu uspehu.

Vse kaže, da novi planinski dom ne bo nikoli sámeval. Marsikateri član tega kolektiva se bo zatotovo odločil prebiti del svojega dopusta v tem, zares lepem kraju, ki nekoliko spominja na Gorenjsko. Na račun pa bodo prišli tudi vsi prijatelji zimskega športa. Okoliški tereni so kot nalašč za smučanje ali za krajše izlete v neposredne vasi in zaselke. Če bodo uresničili svojo zamisel tudi zagorski borci, potem bo na Prvinah ob sedanji postojanki kolektiva Elektro zrasel še en planinski dom. Dokaj večji, prostornejši in prideren za ljubitelje narave in miru. Prav zato utegnejo postati Prvine eden izmed pomembnih rekreacijskih centrov zagorske občine in kasneje verjetno Zasavja in okolice sploh.

— a —

NA KRATKO

Gostovanje iz Budimpešte

Kot zmeraj doslej, so tudi minuli teden Zagorjani prav prisrčno sprejeli in pozdravili mlade goste iz sosednje Madžarske — člane otroškega pevskega zbora televizije Budimpešte. Skupina 38 pevcev s svojimi vodniki je bila gost zagorskih staršev. Njihovi otroci — člani mladinskega pevskega zbora »Vesna« so jim razkazali Zagorje in prostore delavskega doma, kjer so imeli nastop. Razen v Zagorju so mladi madžarski pevci priredili uspel koncert tudi v sosednjih Trbovljah — središču zasavskih revirjev. Madžarski gostje so dopotovali s turneje po Italiji, kjer so imeli nekaj uspelih nastopov. Ob slovesu so izrazili željo, da bi jih mladi zagorski Vesnani kmalu obiskali.

Prisrčen sprejem

Pred kratkim se je vrnila domov delegacija sindikalnega sveta, ki se je mudila na nekajdnevnem obisku v pobrateneni občini Avion v severni Franciji. Zagorski sindikalni delavci so bili gostje tamkajšnjih sindikatov in so se udeležili njihovih slovesnosti v počastitev 1. maja — mednarodnega praznika dela. Francoski gostitelji so sprejeli naše sindikalne delavce izredno prisrčno in tovariško ter izrazili veliko zadovoljstvo, ker se jim je ponudila priložnost za razgovore o sindikalnem delu in drugih vprašanjih. Na eni izmed sej sindikalnega sveta bodo člani delegacije podrobno poročali o svojem obisku pri svojih francoskih sotovariših.

Teden javne varnosti

Kot vsepovsod drugod, so tudi v Zagorju ob Savi priredili ob Tednu javne varnosti nekaj prireditev. Na postaji Ljudske milice so pripadniki javne varnosti priredili sprejem za pionirje. Po pogostitvi so miličniki pripovedovali otrokom o njihovih naporih za varnost ljudi na cestah in sploh ljudi v prometu. Otroci pa so jim povedali, da so uspešno sestavili nekaj spisov na temo o varnosti otrok v prometu. Razen tega so zagorski šolarji priredili zanimivo tekmovanje v poznavanju cestnoprometnih predpisov. Predsednik skupščine Zagorje ob Savi, Dušan Kolenc je povabil miličnike na kratek razgovor, v katerem so pripadniki postaje LM govorili o svojem delu.

Zanimiva razstava

Domančin Jano Gričar je pred dnevi odprl samostojno razstavo del iz slamorezov in žgane tehnike. Obiskovalci so si že prve dni z velikim zanimanjem ogledali spretnost svojega rojaka. Takih razstav doslej v Zagorju ni bilo, vsaj v zadnjih let ne, zato utegne tudi v prihodnjih dneh privabiti še večje število občanov.

— a —

Naš razgovor

O delu šahovskega kluba

V zagorskem delavskem domu je našel svoj prostor tudi novoustanovljeni šahovski klub Zagorje ob Savi. — Šahovska dejavnost je bila v prvem povojnem obdobju močno razvita, kasneje pa se je z odhodom posameznih organizatorjev, deloma pa tudi zato, ker so se morali šahisti seliti iz lokala v lokal, dokler jih niso pregnali še iz zadnjega zasilnega zatočišča, skoraj povsem zamrla.

Pred nekaj meseci so v Zagorju ob Savi ustanovili nov šahovski klub. Pobuda zanj je zrasla pri mladih in odraslih. O tem smo se pomenkovali s predsednikom šahovskega kluba, predmetnim učiteljem na osnovni šoli heroja Toneta Okrogarja-Nestla v Toplicah, tovarišem Antonom Pozničem. Razgovor je tekel v šahovski sobi delavskega doma.

Tone Poznič: — Na ustanovnem sestanku kluba se nas je zbralo komaj devet prijateljev šahovske igre. Nekaj odraslih in mladincev. Danes nas je registriranih 42 in z nekaj priložnostnih igralcev, ki se še niso vključili v naše vrste. Razen tega je šahovska igra dokaj popularna v šolah. Po sedmih mesecih obstoja beležimo prve rezultate. Rad bi opozoril, da je naš klub vzgajati pionirsko in mladinsko šahovsko igro, torej zanesli z naraščajem, čeprav so nekaterih vrstah tudi odrasli, ki nam zelo radi pomagajo. Pri ustanovitvi našega kluba moram omeniti kolektivne napore. Močno so se izkazali: Milan Zornik, Albin Bajda, Ludvik Blatnik; Vinko Kramar nam je šel na roko, da imamo tale prostor. Ivo Hribovšek je naš organizator tekmovanj, znan šahist, ki se je uveljavil doma in v tujini. Hribovšek ima zasluge tudi za ustanovitev zasavske šahovske podzveze, kamor so vključeni vsi trije revirji. Franc Zupan je vodil akcijo zbiranja prostovoljnih prispevkov za nakup šahovskih ur. Plodno pa seveda sodelujejo tudi vsi člani izvršnega odbora našega kluba.

— Omenili ste rezultate?

— Udeležujemo se vseh tekmovanj po programu Šahovske zveze Slovenije. Doslej smo se udeležili brzopoteznega članskega prvenstva Slovenije za leto 1968. Nadalje brzopoteznega ekipnega tekmovanja slovenskih mest v Ljubljani, brzopoteznega prvenstvenega turnirja mladine. Igrali smo v kvalifikaciji za finale za pokal maršala Tita. Udeležili smo se pionirskega prvenstva Slovenije za posameznike. Najprej pa smo organizirali zasavsko pionirsko prvenstvo. Letos imamo v programu še vrsto tekmovanj in turnirjev; s svojimi rezultati nas je presenetil Bojan Zupan in Milan Zornik, pri pionirjih pa Ludvik Mlakar. Zelo dobri igralci so že Ivan Bajda in Milan Kerin. Na članskem turnirju je doseglo 10 igralcev 4. kategorije.

— Torej vzpodbudno za začetek, kajne!

— Vsekakor. V tem času smo sestavili in sprejeli statut pa nekaj pravilnikov in program ter proračun. Slednji znaša komaj nekaj nad 4300 din. Sklad za pospeševanje društvene dejavnosti nam je obljubil za letos 2000 din, za lani pa smo prejeli 800 din. Seveda bomo morali največ denarja izdati za najemnino prostora, okrog 72 din. Vendar smo optimisti. Nekaj bomo zbrali s članarino, ostalo z raznimi akcijami — je zaključil tovariš Poznič. Prijetno je bilo besedovati s človekom, ki mu z obraza bereš zavzetost za koristno dejavnost, za izvenšolsko aktivnost z otroci, šolnikom, ki je posebej opozoril na kolektivne napore sedanjega odbora šahovskega kluba in drugih pri tem delu.

M. V.

TEDEN RDEČEGA KRIŽA V ZAGORJU OB SAVI

Uspela krvodajalska akcija

Občinski odbor in krajevne organizacije RK so se vzorno pripravile na nedavni Teden Rdečega križa, ki smo ga na Slovenskem poimenovali: »Rdeči križ, je naša skupna skrb!« — V tem času so v Zagorju ob Savi uspešno izvedli akcijo odvzema krvi, osrednjo letošnjo veliko dolžnost te organizacije in imeli slavnostno sejo, na kateri so obravnavali dosedanje delo in akcije ter aktivnost v naslednjih mesecih — Začetek medobčinskega sodelovanja z RK v Velenju.

V obeh dneh krvodajalske akcije se je zglasilo v zagorskem zdravstvenem domu, kjer se je nastanila ekipa ljubljanskega transfuzijskega zavoda nad 550 občanov. Zagorjani so tudi tokrat pokazali svojo pripravljenost pomagati človeku v nesreči in potrebi. Vsega skupaj je darovalo kri nekaj nad 440 delovnih ljudi in mladine. V pripravah na to pomembno opravilo so sodelovale vse krajevne organizacije, posamezni aktivisti RK pod vodstvom občinskega odbora RK. Tokrat so pokazale lepo razumevanje za to akcijo tudi delovne organizacije. V nekaterih podjetjih so namreč vsem tistim svojim delavcem, ki so se priglasili za odvzem krvi dovolili dela prost dan, ponekod pa so imeli delavci polovico delovnega dne prostega.

Občinski odbor RK se je zavzel tudi za zbiranje prostovoljnih prispevkov pri občanih. Na slavnostni seji so govorili o dosedanji in prihodnji aktivnosti te organizacije in sprejeli vabilo občinskega odbora RK iz Velenja za začetek tesnejšega medsebojnega sodelovanja. Velenje so torej druga občina, s katero Zagorjani navezujejo tesnejše stike tudi na področju organizacije Rdečega križa. Doslej so Zagorjani uspešno sodelovali z mestno organizacijo Rdečega križa v Aleksincu v SR Srbiji. Osrednje proslave v počastitev Tedna Rdečega križa v Velenju se je udeležila delegacija članov občinskega odbora iz Zagorja.

Ob letošnjem tednu te organizacije so se v Zagorju zavzeli za nadaljnji porast podpornih članov pa tudi za porast podmladkarjev. Ta akcija pa se bo nadaljevala.

— n —

RAZGOVOR ZASEBNIH OBRTNIKOV

Težav in problemov ne manjka

V občini Zagorje ob Savi je po najnovejših podatkih registriranih 115 zasebnih obrtnih obratov, delavnic oziroma obrtnikov — Od tega deluje na področju občine 17 zasebnih gostilničarjev — Razmah obrtne in uslužnostne dejavnosti je zlasti očiten v zadnjih treh letih — Kljub razmeroma zelo razviti obrtni dejavnosti pa bo treba misliti na ustreznejše in bolj sodobne obrtne lokale in prostore.

Minulo posvetovanje zagorskih zasebnih obrtnikov je sklical iniciativni odbor združenja zasebnih obrtnikov SRS Ljubljana. Na njem so med drugim govorili o možnostih priključitve zagorskih obrtnikov k temu združenju, ki naj bi se v prihodnje organizirano lotevala urejanja aktualnih vprašanj razvoja obrtništva pri nas. Nova organizacija naj bi hkrati tudi zastopala interese obrtnikov na vseh področjih. Nudila pa bo pomoč na strokovnem, pravnem in finančnem področju. Razen tega se bo organizacija prizadevala, da bi obrtništvo doseglo in zavzelo tisto mesto v nacionalnem gospodarstvu, ki mu po tradicijah in potrebah tudi pripada.

Zasebni obrtniki, ki so se udeležili tega posvetovanja so menili, da jim je taka organizacija potrebna, zato so sklenili pripraviti sklic občnega zbora, pravzaprav ustanovnega občnega zbora, na katerem bodo obravnavali in sprejeli sklep o pridružitvi k tej organizaciji. Kajpak so na posvetu govorili tudi o dosedanjem razvoju in vlogi zasebnega obrtništva v občini in, kot je bilo pričakovati o vseh tistih problemih, ki danes tarejo posamezne zasebne obrtne dejavnosti. V zvezi z davčno politiko, so imeli posamezni udeleženci kup pripomb, umestnih in neumestnih. Predsednik skupščine občine Zagorje ob Savi je zbranim udeležencem obširno pojasnil dosedanjo davčno politiko in nekatere novosti v sedanji oziroma prihodnji politiki na tem področju. Pokazalo se je, da skuša občina pomagati k razvoju obrtništva v komuni, saj gre tako za posamične, kot skupne koristi. Ni pa v stanju takoj to občutljivo stran aktivnosti obrtništva rešiti v korist vsakega posameznika, četudi se bo v tej smeri vsestransko prizadevala.

— a —

Pod črto

Škodljivo in neprimerno

Za kratek hip smo se ustavili v enem izmed hrastniških gostilniških lokalov. Našo pozornost so pregnali glasovi v ozadju lokala, — in vmes krepke kletvice. Možje v kvartali. Ze denar! Za čedne kovinke denarja, ki so presenetljivo naglo menjali lastnike! Še bolj so z glasnimi ali pol glasnimi vzdihi izpovedovali svoje zadovoljstvo nam menjačoče se sreče, ko ni razmeroma mlad človek vrgel po denarnico in odštel nekaj bankovkov in petstotakov. Potem so kibice odgnali, kot nadležne muhe. Radi ali neradi so se umaknili za sosednjo mizo in še od daleč spremljali napetost igralcev. Nekdo je nekdo privlekel iz suknjiča karte. Kot bi trenil, jim je vzbudil zanimanje za sosede; že so vsi sami zavzeti nad igro. Za denar seveda, saj ni, da bi metali karte tja v en dan . . .

Kakor smo kasneje zvedeli, so ljudje v Hrastniku pregnali kvartopirce za denar iz gostilniških lokalov, ne še povsem, vendar vsaj na najhujše, ki jim pravijo — kvarderji! Pravijo, da so se ti kvarderji udomačili v posameznih stanovanjih in samskih domovih, kjer temu pa še tu in tam radi nasedajajo v nekatere gostinske lokale, kjer si iščejo novih žrtev. Gostinski delavci bi utegnili vse skupaj zoper te hude in slabe navade, vendar je na splošno znano, da ne kvartopircih za denar najbolj trižijo. Kajti: ti ne gledajo na vsak stotak, zlasti tisti, ki dobijajo.

Vprašanje je ali naj se zoperstavljajo tem nadlogam res samo gostinski delavci? Ali ne bi bila to dolžnost tudi sindikalnih organizacij. Še posebej zavoljo tega, ker v Hrastniku ni bilo tako malo primerov, ko so nekateri delavci v enem samem popoldnevu ali v eni sami noči zapravili ob kartah štirinajstdnevne osebne dohodke. Pri tem niso bili soudeleženi le samski delavci, marveč tudi družinski očetje. Čeprav, kot smo zvedeli, takih izrazitih primerov ni več ali vsaj ne vedo zanje, ne bi sindikalna vodstva ravnala napak, če bi javno obsodila te pojave in jih označila za neprimerne za današnjega proizvajalca in samoupravljavca več kot škodljive. Še več pa bi lahko storile mladinske organizacije, saj so tudi posamezni mladi ljudje segali po kartah in zapravljali denar in čas. Napak, hudo napak bi bilo zapirati oči pred temi pojavi, pa čeprav tudi v Hrastniku menijo, da je dandanašnji tega zla dosti manj, kot včasih, in da posamezniki kvartajo za denar samo ob plačilnih dneh. Ob plačilnih ali neplačilnih — to je vseeno. Ni pa vseeno, če bodo zavoljo teh ostankov preteklosti trpele družine oziroma otroci. Resda lahko za svoj denar počne, kar ga je volja. Ne bo pa odveč vsem tem ljudem jasno in odkrito povedati, da škodujejo samim sebi, svojim domačim pa tudi neposredni okolici. Nihče nima nič česar zoper igro s kartami ali, kot delajo ponekod — ko igrajo za steklenico piva, liter vina. Hujo in obsojanja vredno pa je, da so pridni, delavni ljudje pri igri za denar lahko vsak hip ob trdo prislužene osebne dohodke. Mar ne . . .?

—d—

Še enkrat

„Ringelšpil se okol' vrti"

V enj od prejšnjih številk sem brala sestavek pod gornjim naslovom. Čeprav malo pozno, si ne morem kaj, da na ta ogorčeni prispevek ne bi odgovorila. Takoj, ko sem ga prebrala, sem pomislila, na to, da je tovarišica »Zagorjanka« le malo prenapeta, ker ne prenese motenj, kakršne povzroča ta prekleti »ringelšpil«.

Res je, da otroci in mladina radi zahajajo na ta kraj »greha« in tudi trošijo denar, če ga imajo. Jaz imam dva otroka, ki ju tudi mika »ringelšpil« ter me seveda vsak dan nadlegujeta za denar. No, če si zaslužita in ča ga lahko dam, ga dobita, drugače pa ne.

Še na misel mi pa ne pride, da bi te vrste otroško zabavo tako strogo obsojala, kot omenjena tovarišica. Saj našega mesteca vendar ne moremo ograditi z bodečo žico in prepovedati vstop vsem, ki prihajajo k nam in ponujajo svoje usluge na »zabavnem področju«. Posebno še, ko naši otroci in mladina zares nimajo na pretek zabavnih prireditev, niti kulturnih in vzgojnih, niti takozvanih nekulturnih in nevzgojnih. In če hujšega ne bo, tudi »ringelšpil«, ki se sokoli vrtiš naše mladine ne bo pokvaril. Če pa je njih vzgoja na tako trhlih tleh, naj se pa nad tem zamislijo najprej starši sami.

Pa brez zamere!

Še ena Zagorjanka

Zaostajanje skoraj za 5 odst.

Do konca marca znaša izpad proračunskih dohodkov skupno 286.386 ND — Od tega za temeljno izobraževalno skupnost 119.098 ND in občinski proračun 167.288 ND — Prispevek iz osebnega dohodka iz delovnega razmerja je bil do 31. marca realiziran le v višini 19,94% —

Ob pregledu realizacije neto dohodkov proračuna kot celote ugotavljajo v Zagorju ob Savi precejšnje zaostajanje. Do konca marca letos so dosegli proračunski dohodki le 20,11%, namesto predvidenih 25%. Primerjave kažejo, da so imeli lani v istem obdobju nekoliko boljše razmere, saj so realizirali 22,18% proračunskih dohodkov. Vsa leta v tem času najbolj zaostajajo prispevki iz osebnih dohodkov iz delovnih razmerij. Medtem ko so leta 1966 dosegli v prvem četrtletju iz tega naslova le 17,36%, so lani imeli 19,07% realizacije, letos pa 19,94 odstotka. Nekoliko, čeprav samo malenkostno boljši je bil dotok dohodkov od davka na maloprodajo. Do konca marca so dosegli 20,78% realizacije. Razumlj vo je, da spričo manjšega priliva dohodkov realizacije izdatkov ni potekala po planu. Sole so ob najetem kreditu prejele v tem obdobju le 95% dotacije. Za kulturno-prosvetno dejavnost so namenili samo 36.895 ND ali 20,37% predvidenega plana, najmanj pa so dobile krajevne skupnosti, in sicer le 3292 ND ali 5,48% predvidenega denarja. Za dejavnost družbenopolitičnih organizacij je bilo izplačanih 13,30% predvidene dotacije, medtem ko so za gospodarske posege namenili nekaj nad 25% predvidenega denarja.

Po najnovejših podatkih tudi aprila priliv proračunskih dohodkov ni bil tolikšen, kot so predvidevali. V kolikor bo tudi maja dotok dohodkov manjši, v Zagorju ob Savi ne bodo uspeli doseči planirane potrošnje proračunskih izdatkov. To pa bo kajpak bistveno vplivalo na aktivnost in dejavnost vseh uporabnikov oziroma koristnikov proračuna.

— a —

NA KRATKO

Teden RK

V središču zasavskih rudarskih revirjev, v Trbovljah, so lepo proslavili letošnji teden Rdečega križa, ki je potekal pod geslom »Rdeči križ je naša skupna skrb«. Med drugim je pripravil občinski odbor RK Trbovlje v tednu RK posvetovanje predstavnikov delovnih in družbeno političnih organizacij in društev, na katerem so govorili o mestu in vlogi Rdečega križa v svetu ter o koordinaciji zdravstvene vzgoje v Trbovljah. Osrednja slovesnost ob letošnjem tednu RK pa je bila v soboto popoldan v delavskem domu v Trbovljah, na kateri so podelili priznanja in odlikovanja sodelavcem RK in prostovoljnim krvodajalcem. Ob tej priložnosti je bil izveden tudi krajši kulturni program.

Sestanek predstavnikov podjetij

Prejšnjo sredo so se na investicijskih birojih v Trbovljah zbrali predstavniki cementarne Trbovlje, industrije gradbenega materiala Zagorje, termoelektrarne Trbovlje, Zasavskih premogovnikov, investicijskih birojev Trbovlje in gradbenih podjetij Trbovlje in Hrastnik. Predstavniki teh delovnih organizacij so na sestanku osvojili predlog pogodbe o poslovno tehničnem sodelovanju podjetij gradbene operative in industrije gradbenega materiala ter predlog akta o ustanovitvi posebnega konzorcija, ki naj bi zagotavljal skupno financiranje programskih študij, predstavljal pa bi tudi osnovo oz. začetek integracijskih procesov delovnih kolektivov s področja gradbene operative in industrije gradbenega materiala.

V naslednjih dneh, najkasneje pa do konca maja, bodo v delovnih organizacijah podpisali pogodbe o poslovno tehničnem sodelovanju ter o ustanovitvi konzorcija podjetij industrije gradbenega materiala in gradbene operative Zasavja.

Razstava

V trboveljskem delavskem domu je bila odprta že tradicionalna razstava grafik in plastik, del učencev z osnovne šole Tončke Čečeve v Trbovljah. Razstava sodi v okvir prireditev, ki jih pripravljajo vodstva trboveljskih osnovnih šol vsako leto pred zaključkom šolskega leta.

Konference o krajevni samoupravi

Sekretariati občinskih konferenc Zveze komunistov Trbovlje, Hrastnik skupaj s komitejem revirske konference Zveze komunistov sklicali te dni konference članov Zveze Komunistov, ki delujejo v organih krajevne samouprave. Na konferencah bodo obravnavali gradivo, ki ga je pripravila komisija za družbeno-ekonomske odnose na področju komunalne in krajevne samouprave pri revirski konferenci Zveze komunistov v zvezi z razvojem in delovanjem krajevnih skupnosti kot osnovnih oblik neposrednega samoupravljanja pri reševanju lokalnih problemov v revirjih.

Gostovanje

V okviru abonmaja občinskega sveta zveze kulturno prosvetnih organizacij Trbovlje je prejšnji ponedeljek gostovalo v Trbovljah ljubljansko mestno gledališče z Djukičevim delom »Bog je umrl zaman«.

Ocena reorganizacije ZK

Komite revirske konference Zveze komunistov Slovenije bo na eni od prihodnjih sej ocenil dosedanji potek reorganizacije Zveze komunistov v zasavskih revirjih. Poseben poudarek v tej zvezi bodo dali vsebinski plati delovanja ZKS, podrobneje pa bodo ocenili še obstoječe organizacijske oblike Zveze komunistov.

Bralne značke

V okviru praznovanja ob 27. aprilu — dnevu ustanovitve Osvobodilne fronte slovenskega naroda in 1. maju — prazniku dela so v domu Svobode II podelili stotim učencem osnovne šole Ivana Cankarja bralne značke.

Ugotovitve, ki so največkrat zgolj ugotovitve

Poročilo o delu, ki ga je predložila podružnica Službe družbenega knjigovodstva za leto 1967, je dokaj zanimivo. Na straneh poročila je razbrati vrsto ugotovitev v zvezi s poslovanjem v delovnih organizacijah, ugotavljati pa je ob tem mogoče, da ostajajo ugotavljanja največkrat brez odmeva, se pravi, da o njih ne razpravljajo samoupravni organi delovnih organizacij, bolj poglobljeno pa niti odborniki občinskih skupščin, ko obravnavajo delo službe družbenega knjigovodstva.

Trboveljska podružnica službe družbenega knjigovodstva v letnem poročilu o delu v letu 1967 med drugim ugotavlja vrsto pomanjkljivosti oziroma nepravilnosti v zvezi z zaključnimi računi, investicijsko porabo, inventurami, prometnim davkom, blagajniškim poslovanjem, obrestmi na poslovni sklad itd. Pri pregledih zaključnih računov so bile ugotovljene nepravilnosti predvsem pri izvajanju inventurnih popisov, pri obračunavanju prometnega davka, ugotavljanju dohodka in njegovi razdelitvi, v zvezi z blagajniškim poslovanjem. Služba družbenega knjigovodstva je pripravila posvetovanje s predstavniki delovnih organizacij v zvezi z izdelavo občasnih in letnih zaključnih računov delovnih organizacij, vendar je še vedno mogoče ugotavljati vrsto pomanjkljivosti. Vrsto pomanjkljivosti je bilo mogoče ugotoviti tudi pri pregledu inventur; največkrat opravijo v delovnih organizacijah inventure bolj zaradi tega, da zadostijo predpisom, o ugotovitvah le malokje razpravljajo, vrsto opravil v zvezi z inventurami opravijo kar v računovodstvih itd. Več delovnih organizacij ni pravilno obračunavalo prometnega davka, pa tudi blagajniško poslovanje ni bilo vodeno po vseh predpisih.

Več nepravilnosti in pomanjkljivosti je bilo ugotovljeno pri obračunu in plačevanju obveznosti do proračunov in skladov ter drugih obveznosti, pri oblikovanju in porabi sredstev, katerih namen je predpisan, v zvezi z investicijami itd. Podružnica Službe družbenega knjigovodstva Trbovlje je, kar je zlasti zaskrbljujoče, ugotovila tudi, da v delovnih organizacijah ne izvajajo dosledno določila zakona o knjigovodstvu gospodarskih organizacij, saj ponekod ne vodijo niti vseh poslovnih knjig, knjigovodska dokumentacija je neurejena, knjigovodstvo ni vselej ažurno, knjiženja so opravljena večkrat tudi brez verodostojnih dokumentov, poslovne knjige niso v redu zaključene in arhivirane itd.

Več nepravilnosti je bilo ugotovljeno tudi v zvezi z investicijami.

Služba družbenega knjigovodstva Trbovlje je obveščala sproti samoupravne organe o vseh ugotovitvah oziroma nepravilnostih, prav tako pa tudi posamezne občinske skupščine. Vendar samoupravni organi delovnih organizacij le bolj poredko obravnavajo ugotovitve službe družbenega knjigovodstva, občinske skupščine pa razpravljajo o tem predvsem enkrat na leto, in to tedaj, ko obravnavajo poročilo o delu službe družbenega knjigovodstva.

Tako odpadejo številna potrebna reagiranja oziroma ukrepanja na ugotovitve in opozorila službe družbenega knjigovodstva, bistvenejšega napredka v zvezi s poslovanjem delovnih organizacij pa tudi vselej ni zaslediti. (tk)

OBISK V REVIRSKEM MUZEJU LJUDSKE REVOLUCIJE V TRBOVLJAH

Oteti pozabi spomine in dokumente

V zadnjem času je revirski muzej ljudske revolucije v Trbovljah znatno okrepil svojo dejavnost, predvsem pa se je posvetil zbiranju izredno dragocenega gradiva, posebej še spominov in drugih dokumentov, ki jih je treba oteti pozabi.

Prihodnje leto bodo v zasavskih rudarskih revirjih slavili vrsto izredno pomembnih obletnic. Tako bo minilo osemdeset let, odkar so zasavski rudarji prvič začeli štrajkati. Minilo bo tudi petdeset let od ustanovnega kongresa komunistične partije Jugoslavije in okrepljenega delovanja komunistov na tem območju. Prihodnje leto bo nadalje poteklo 45 let, ko se je revirski proletariat na čelu s Komunistično partijo spopadel s fašistično orjuno. Minevalo bo tudi 35 let od velike gladovne stavke zasavskih rudarjev in pa 25 let od ustanovitve III. VDV brigade — Štajerske, ki so jo sestavljali v pretežni večini borci iz revirjev in ki so ji v Trbovljah in v Hrastniku podelili domicil.

Prihodnje leto bo pravzaprav leto praznovanj. Vrsto izredno pomembnih dogodkov želijo proslaviti z začetkom izdajanja spominov in drugega dokumentarnega gradiva o revolucionarnem delavskem gibanju v zasavskih rudarskih revirjih. Pred tem bo, kot je povedal direktor revirskega muzeja ljudske revolucije Ado Naglav, ta institucija oskrbela izdajo manjše publikacije za pouk zgodovine revirjev na osnovnih šolah, že na jesen pa naj bi začeli izdajati tudi zbornik prispevkov o delavskem gibanju.

V Trbovljah bodo prihodnje leto tudi večje slovesnosti. Ob 45-letnici spopada s fašistično orjuno nameravajo postaviti večji spomenik žrtvam orjune, prav tako pa postaviti spomenik na mestu, kjer so zverinsko mučili in usmrtili Fanrca Fakina. V načrtu pa je tudi preureditev samega muzeja, v katerem bi lahko v prihodnje razstavili še precej več zgodovinskega gradiva, kot so ga lahko doslej, na voljo pa bi bili prostori tudi za druge razstave. V prihodnjem jubilejnem letu bo pripravil tudi revirski muzej ljudske revolucije Trbovlje več priložnostnih razstav, ki jih bo mogoče prenesti tudi v Zagorje ob Savi oz. v Hrastnik. Osnovno vodilo pri delu pa je — oteti pozabi spomine na izredno pomembne zgodovinske dogodke v revirjih, posebej pa pred drugo vojno. Š.

LETOVANJA OTROK OB MORJU

V Kraljevici in Šiljevici

Tudi letos bodo mladi Trboveljčani preživeli del brezskrbnih počitniških dni v koloniji ob Jadranskem morju. Lani je letovalo nekaj nad 250 otrok, letos pa jih bo le okrog 200.

Socialno zavarovanje letos za letovanje trboveljskih najmlajših ne bo več prispevalo denarja. Plačalo bo le stroške preventivnega zdravljenja za zdravstveno ogrožene otroke. Večje razumevanje pa je pokazala za letovanje občinska skupščina Trbovlje, ki je iz proračuna namenila dati 20.000 novih din, prispevke pa so obljubile tudi že nekatere delovne organizacije, med prvimi pa so bile Iskrina tovarna polprevodnikov, cementarna, termoelektrarna in zavod Tika. Nekatere delovne organizacije bodo krile vse stroške letovanja otrok iz družin z manjšimi osebnimi dohodki, drugod pa bodo prispevali za to del denarja.

Najmlajši Trboveljčani bodo letovali, kot računajo, v juliju v Kraljevici, avgusta pa v Šiljevici pri Kraljevici. Dnevna oskrba, brez prevoza, bo veljala 23 novih din, tako da bo veljalo 14-dnevno bivanje ob morju okrog 345 novih din za enega malčka. Lani je znašal v povprečju prispevek staršev le 110 novih din, zaradi zvišanja stroškov letovanja pa bodo morali letos starši v povprečju prispevati okrog 200 novih din za 14-dnevno letovanje enega otroka, seveda upoštevaje pri tem višino dohodkov na družinskega člana. Krajevne skupnosti in občinska skupščina pa bodo zagotovili potrebna sredstva za brezplačno letovanje rejenčkov ter socialno ogroženih otrok.

Na letovanje se v Trbovljah skrbno pripravljajo. Občinska zveza društev prijateljev mladine, ki ima na skrbi organizacijo letovanja, vsako leto pripravi v maju seminar za vzgojitelje. Na seminarju izdelajo podroben spored dela in iger v počitniški koloniji, prav tako pa se tisti vzgojitelji, ki gredo z malčki prvič na morje, pripravijo za delo. Letos bo prišlo na enega vzgojitelja od 12 do 15 otrok, v počitniški koloniji pa bodo imeli tudi telesnovzgojnega učitelja. Sicer pa si prizadevajo, da bi se prav vsi, ki preživijo del počitnic ob jadranskem morju, naučili tudi plavati, v kolikor seveda še ne znajo.

— N —

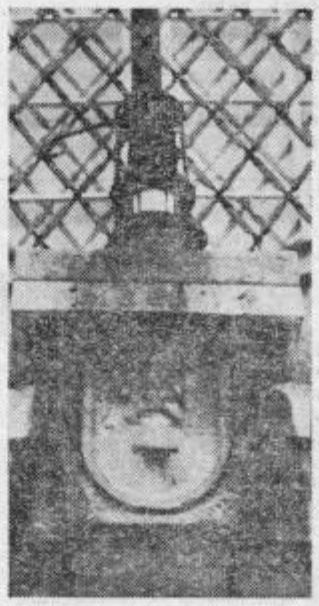

Simbol ...

Letovanja že 1. junija

Kot smo zvedeli, namerava komisija za letovanje zagorskih otrok odpreti svoj počitniški dom v Vrsarju že 1. junija. Tega dne bodo namreč odpotovali na 14-dnevne počitnice učenci posebne šole iz Trbovelj, Hrastnika in Zagorja. V sedežu komisije za letovanje imajo že precej prijav za poletne počitnice otrok v Vrsarju. Vodstvo komisije je objavilo velik lepak in ga opremilo s fotografijami ilanskega letovanja otrok v Vrsarju, s katerim poziva zagorske starše, naj pohitijo s prijavami in omogočijo svojim malčkom petih ten oddih v sončni Istri.

Srečanje z zagorskimi rojaki

Predsedstvo občinske skupščine je v soboto, 11. maja priredilo zanimivo srečanje zagorskih rojakov — znanih političnih, javnih, kulturnih in drugih delavcev, ki živijo in delajo v Ljubljani ali drugje na Slovenskem. Ob tej priložnosti je občinska skupščina seznanila svoje goste z nekaterimi značilnostmi družbeno-ekonomskega razvoja in povojne rasti Zagorja ob Savi. O uspelem razgovoru bomo nekoliko podrobneje poročali v naslednji številki našega časnika.

Amaterski simfonični orkester

Čeprav vse pogosteje govorimo o tem, da je čedalje manj pogojev, da bi se amatersko kulturno prosvetno delo še bolj razmahnilo oziroma, da ni več pripravljenosti za tovrstno delo, pa je vendarle ugotovitev, da se je v Trbovljah pred kratkim prvič predstavil javnosti amaterski simfonični orkester, nadvse razveseljiva in spodbudna.

Trbovlje so simfonični orkester sicer že imele, in to taktrat, ko je vodil tamkajšnjo glasbeno šolo prof. Albin Weingerl. Po odhodu prof. Weingerla iz Trbovelj pa je tovrstna dejavnost zamrla. Ko pa je pred dobrim letom dni prevzel vodstvo glasbene šole Trbovlje prof. Tomislav Šopov, pa si je med drugim zastavil tudi nalogo, da ponovno sestavi amaterski simfonični orkester. In letos je začel to zamisel tudi uresničevati.

Trbovlje so znane po dobrih glasbenikih. Zato ni bilo posebej težko zbrati toliko najvnetejših ljubiteljev resne glasbe, da je profesor Tomislav Šopov sestavil simfonični orkester. Po dveh mesecih vaj je orkester prvič javno nastopil. Dvorana delavskega doma v Trbovljah je bila skorajda polna, občinstvo pa navdušeno. Za svoj prvi javni nastop si je amaterski simfonični orkester iz Trbovelj izbral Heidnov »Koncert za trobento«, kot solist je nastopil Oto Guna, domačin, ki je sicer solist v orkestru ljubljanske Opere, in pa Beethovnovo »Romanco v f duru«, pri kateri je bil solist prav tako domačin Bogdan Ulaga, sicer član radijskega simfoničnega orkestra.

Prvi nastop amaterskega simfoničnega orkestra, ki za zdaj deluje še vedno v okviru glasbene šole Trbovlje pomeni vzpodbudo za delo naprej. Orkester sestavlja skoraj polovica takih godbenikov — amaterjev, ki so končali srednjo glasbeno šolo. Pri takšnem sestavu bi bilo mogoče na leto naštudirati najmanj dva samostojna večerna programa, pomembno pa bi lahko ta orkester vplival na popularizacijo slovenske simfonične glasbe.

Ustanovitev amaterskega simfoničnega orkestra pomeni za kulturno življenje v Trbovljah veliko. Treba bi bilo v naslednjih mesecih zagotoviti vsaj najnujnejši denar za delo in orkester tudi organizacijsko postaviti na trdna tla. Uspehi potem prav gotovo ne bi izostali. (r)

Na začetku turistične sezone

Od nove turistične sezone si v Trbovljah obetajo kar precej. Doslej je bil v središču zasavskih rudarskih revirjev bolj razvit izletniški turizem, z dograditvijo novega hotela na trgu Revolucije, ki bo sprejel prve goste že prihodnji mesec, pa bodo dane večje možnosti za razvoj stacionarnega, posebej pa tudi poslovnega turizma. Pri tem gre opozoriti še na možnosti za kopanje v kopališču zasavskih rudarskih revirjev bolj razvit izletniški turizem, z dograditvijo novega hotela na trgu Revolucije, ki bo sprejel prve goste že prihodnji mesec, pa bodo dane večje možnosti za razvoj stacionarnega, posebej pa tudi poslovnega turizma. Pri tem gre opozoriti še na možnosti za kopanje v kopališču ter na bližino izletniških točk v neposredni okolici Trbovelj.

V Trbovljah želijo v večji meri vključiti v turistično dejavnost zlasti še Mrzlico, Partizanski vrh in Kum. Do teh planinskih oz. turističnih postojank je še mogoče z osebnimi avtomobili, letos pa obljubljajo, da bodo ceste še popravili. Za počitnitev izletniškega turizma pa je bil letos na Podmeji, na sedlu, ki loči revirje od savinjske doline, urejen nov gostinski objekt.

Za naravne lepote Trbovelj oz. nasploh zasavskih revirjev so drugod doslej bolj malo vedeli, podobno pa tudi za možnosti za rekreacijo in oddih. Pred leti je sicer izšel prvi turistični vodič po Zasavju, zdaj pa je pred izidom nov barvni turistični vodič, ki bo izšel v nakladi 50.000 izvodov. Razposlali ga bodo vsem turističnim in potovalnim agencijam v naši republiki, prav tako pa tudi na Hrvatsko, v Srbijo in Vojvodino, posebej še zategadelj, ker je ugotovljeno, da je zrak v revirjih še posebej primeren za turiste iz Vojvodine, za katere je gorenjska klima preostra. Pred časom je bilo, na primer, iz Vojvodine že precej turistov v Medijskih toplicah na Izlakah, zdaj pa želijo v revirjih spet oživiti zanimanje Vojvodincev za to, da bi preživeli del dopusta na tem območju.

Nasploh pa si bodo v Trbovljah letos prizadevali, da izboljšajo postrežbo ter obogatijo izbiro jedil in pijač, na voljo bo tudi več zasavskih specialitet, več pa bodo skušali storiti še za zabavo in razvedrilo turistov, ki bodo prišli v revirje. V precej večji meri kot doslej pa bo treba ob vsaki priložnosti propagirati naravne lepote zasavskih rudarskih revirjev in možnosti za oddih in rekreacijo. Svoje pa bo prispevala tudi urejena cesta od Trojan do Šmarjete pri Rimskih toplicah.

— N —

Velikan z nagradami

Čeprav vam trgovina ponuja že kar precejšnjo izbiro detergentov za različne vrste pranja, smo med njimi zlahka opazili še enega. Pojavil se je sicer šele pred nekaj tedni, toda že je prodrl v naše domove. To je Oskar total, detergent, ki nas spominja na Oskar novi, vendar imata skupno le to, da sta oba za ročno pranje in da ju izdeluje mariborska tovarna Zlatorog.

Inštitut te tovarne je namreč po temeljitih raziskavah v novem detergentu združil vse, kar je bilo doslej dognanega o pralnih sredstvih te vrste. Znatno večji odstotek perborata in optičnih belil daje novemu detergentu Oskar total tiste sposobnosti, ki jih čisto pranje najbolj potrebuje. Oskar todal se tudi močneje peni. Spričo vsega tega je pranje zares prijetno, perilo pa snežno belo in mehko dehteče.

Poleg vsega tega je proizvajalec postavil v ospredje tudi skrb za perice same. Novi detergent namreč vsebuje sestavino, ki varuje roke pred vsakim škodljivim vplivom. To je prav gotovo zelo razveseljivo, saj bistveno spreminja naš odnos do ročnega pranja.

Naj takoj omenimo še novo, praktično, lepo in sodobno embalažo. Na eni strani prijetno učinkujejo žive barve, na drugi strani pa so izčrpna navodila za pranje belega in pisanega perila. Nedvomno je dokaj praktično tudi to, da lahko izbiramo med zavitki po 200 in 500 gramov.

Skratka: Oskar total zaradi svoje elementarne pralne moči igraje odstranjuje vsako umazanijo. Zato je Oskar total res velikan med detergenti. Prav zato je mariborska tovarna Zlatorog z njim zares uspešno povečala svojo družino kakovostnih in priznanih pralnih sredstev. S tem je ustregla vsem, ki ročno peremo vse, hkrati pa tudi tistim, ki večkrat morajo ročno prati posamezne kose perila.

Da bi bilo zadovoljstvo popolnejše, se je proizvajalec odločil tudi za nagrade. V zavitkih detergenta Oskar total so kuponi z oznako nagrade. Vsak mesec bo Oskar total razdelil med svoje potrošnike 5 superavtomatskih pralnih strojev Gorenje in še 300 drugih nagrad.

Le eno je važno: Ne spreglejmo kuponov, ki jih moramo seveda takoj poslati na naslov ZLATOROG, MARIBOR.

Rano odovela žena Neža, mati dvo- in troletnega otroka zastonj joče nad krsto svojega moža in sprašuje: TONE, ZAKAJ SI MORIL? Moža in očeta ni več, Tone pa razmišlja v celjskih zaporih. In zakaj? Da, zakaj! Foto: J. Sever

Tone, zakaj si moril?

Anton Anderlič je z nožem 20-krat zaboled Stanka Žaberla iz Zibike

● OBČANI PRAVIJO, DA JE BIL STANKO PRIDEN ZA DELO IN MIREN OBČAN, PA JE VENDAR MORAL UMRETI.

● USODNEGA VEČERA SE JE S PREMRLOM PREPEVAJE VRAČAL PROTI DOMU, KO STA SREČALA MOČNO VINJENA BRATA ANDERLIČA.

● VZROK ZA TA GNUSEN UBOJ BI NAJ BIL V ALKOHOLU IN IZZIVANJU, ČES, DA STA ŽABERL IN PREMRL »AUFBIKSALA« . . .

Žal je tako, da se ljudje po kakšnem tragičnem dogodku, ti pa na našem področju niso tako redki, zastonj sprašujejo po vzrokih. Tudi nedavni uboj 27-letnega STANKA ŽABERLA, očeta dveh majhnih otrok iz Zibike nima pravega vzroka. Tu mislimo na vzrok, ki bi vsaj nekako utemeljeval bes 25-letnega ANTONA ANDERLIČA, prav tako doma iz Zibike, ki je potegnil dolg nož in z njim dvajsetkrat zabodel Žaberla.

Na velikonočni ponedeljek je bilo tako, kot vse te pomladne dni na tem delu Kozjanskega. Ljudje so hiteli za delom, bilo je toplo, na njivah ob cesti si lahko videl nekaj oračev. Le zgoraj, nad Zibiko, na Tinjski strani je ljudi prevela žalost. Ob samotni hiši je ležal na roke oprt mrtev človek. Kot, da bi počival . . .

Delavci milice, celjske UJV in Planinšek, preiskovalni sodnik celjskega okrožnega sodišča so v tem zgodnjem jutru vnesli nekoliko nemira z vprašanjem: KDO in KJE JE MORILEC. Medtem, ko je skupina tehnikov delala pod Lebarjevo hišo, kjer je ležal umorjeni, so drugi že začeli z zaslišavanji. Kmalu so že približno vedeli kako in kaj. Toda kje je morilec?

Slabih deset ur pred tem, bil je večer, se je Stanko Žaberl v družbi z Jožetom Premrlom vračal od kmetovalca Strenkla, kjer je Stanko šilil mačke za les. Gospodar jima je dal nekaj pijače, tako, da sta nazaj grede s pesmijo in vriski parala noč. Malo iznad Lebarjeve hiše sta zagledala Milana Anderliča, ki je sedel nad potjo. Malo nižje pa je stal ob hiši Anton Anderlič. Zapletli so se v pomenek baje o tem, kdo je »Aufbiksal«. Brata Anderlič sta bila nekoliko močneje vinjena, pogovor je postajal vse bolj moški, dokler se baje Žaberl in Anton Anderlič nista zgrabila. Kdo je napadel koga, to še ne vemo, dejstvo pa je, da je Anton Anderlič potegnil izza pasu dolg, doma narejen nož in z njim začel udrihati po Žaberlu. Ko je Premrl zagledal nož, je pobegnil v gozd proti domu.

Čez dobre pol ure so obvestili Žaberlovo ženo Nežo o pretepu. Z bratom je krenila v hrib iskat moža. Iskala sta ga še po polnoči, vendar ga nista našla. Pri tem je zanimivo in žalostno to, da se je zločin zgodil tik ob hiši Lebarjevih, takorekoč pred pragom in vendar ni nihče hotel pomagati ali vsaj povedati, kaj se je zgodilo. Šele zgodaj zjutraj je šel Lebarjev Tomaž k Jožetu Gobcu in ga pozval naj gre gledat kaj se je zgodilo . . .

Toda takrat je bil Žaberl že mrtev. Delavci milice in celjske UJV so našli mlajšega Anderliča na delu pri žagi v Sodni vasi, starejšega pa v Zavrhu pri nekem kmetu. Potem, ko je pobegnil Premrl je baje pobegnil tudi mlajši Anderlič. Starejši ga je dohitel šele med potjo domov. Baje mu je rekel, da je Žaberla zabodel v nogo. Nato sta odšla spat . . .

Milan Anderlič nam je povedal, da je do prepira baje prišlo prav zaradi vriskanja in klicanja »aufe«. Trdil pa je, da ni res, da bi Žaberla z bratom čakala, kot so to zatrjevali nekateri, s katerimi smo o tem žalostnem dogodku govorili v Zibiki.

Občane je dogodek močno pretresel, to tembolj, ker je bil Stanko priljubljen tako po delu kot po dobri volji. Tragedija je tem večja, ker je poleg vdove ostalo še dvoje majhnih otrok na majhnem posestvu. In to zaradi vriskanja in mladeniške prenapetosti, ki je hotel s tem gnusnim dejanjem dokazati svojo možatost, namesto, da bi se lotil poštenega in človeka vrednega dela.

J. SEVER

Skupščina zasavskih premogovnikov

16. aprila so volili v Zasavskih premogovnikih nove člane samoupravnih organov. V skupščino kolektiva, najvišji samoupravni organ te delovne organizacije so izvolili 34 novih članov, v delavske svete enot 107 novih članov, v svete delovnih enot pa 32 novih članov.

Člani skupščine kolektiva Zasavskih premogovnikov so se na prvo zasedanje po volitvah zbrali 29. aprila, ko so poslušali poročilo predsednika skupščine kolektiva inž. Emila Kohneta o dosedanjem delu, izvolili so organe skupščine ter razpravljali še o vrsti drugih aktualnih vprašanj.

Inž. Emil Kohne je dokaj obširno prikazal dejavnost skupščine kolektiva Zasavskih premogovnikov v razdobju zadnjih dveh let. Zlasti je naglasil, da so samoupravni organi kljub izredno težkemu položaju uspešno reševali vse naloge in probleme, pred katerimi so se znašli. V tem času so sprejeli tudi dolgoročni sanacijski program in obravnavali številna pomembna vprašanja za celoten kolektiv. O obširnem delu, ki ga je opravila skupščina kolektiva v zadnjih dveh letih, govori tudi podatek, da je na zasedanjih obravnavala skupaj kar 217 zadev in sprejela 374 sklepov. Samoupravni organi so podpirali ukrepe vodstva delovne organizacije, tako kar zadeva tekoči razvoj in produktivnost dela. Ob koncu leta 1967 pa je prišlo tudi do pripojitve rudnika Zagorje k rudniku rjavega premoga Trbovlje — Hrastnik.

In še o nečem je spregovoril inž. Emil Kohne ob konstituiranju nove skupščine kolektiva Zasavskih premogovnikov, in to o vrsti vprašanj, s katerimi se bodo srečali člani. Med drugim bo morala skupščina kolektiva sklepati tudi o prehodu na 42-urni delovni teden ter sprejeti nov pravilnik o delitvi osebnih dohodkov. Zagotoviti bo treba predvsem večjo produktivnost in kar najbolj rentabilno poslovanje; pravilnik o delitvi osebnih dohodkov pa bo moral še posebej stimulirati doseganje teh dveh osnovnih nalog.

Na predlog predsednika rudniškega odbora sindikata, Jožeta Leskovarja, so člani izvolili za novega predsednika skupščine kolektiva Zasavskih premogovnikov **Staneta DOBČNIKA**, jamskega nadzornika na rudniku Zagorje, za njegovega namestnika pa **Aleksandra KANDUSARJA**, nadzornika zračenja na rudniku Hrastnik.

Skupščina kolektiva Zasavskih premogovnikov je na prvi seji izglasovala razrešnico starim članom upravnega odbora, za člane upravnega odbora pa je izvolila 10 novih članov, 11 član pa je po svojem položaju glavni direktor. Razen tega je skupščina kolektiva imenovala tudi nove predsednike in člane komisij, tako stalnih kot občasnih, ki bodo v prihodnje delovale pri skupščini kolektiva Zasavskih premogovnikov, tako za varstvo pri delu, za promet z osnovnimi sredstvi, za kadre, za delovna razmerja, za varstvo delovnih odnosov ter za pripravo predloga novega pravilnika o delitvi osebnih dohodkov. (š)

PRED IV. KONGRESOM SINDIKATOV

NA VI. KONGRES ZVEZE SINDIKATOV JUGOSLAVIJE, KI BO OB KONCU JUNIJA, SE SKRBNO PRIPRAVLJAJO TUDI V ZASAVSKIH RUDARSKIH REVIRJIH. O GRADIVU, KI BO PREDMET OBRAVNAVE NA BLIŽNJEM KONGRESU, SO PRIPRAVILI V REVIRJIH VEČ JAVNIH RAZPRAV OZ. TRIBUN, RAZPRAVE PA SE NISO ODVIJALE ZGOLJ V OKVIRU SINDIKALNIH ORGANIZACIJ.

Posebno pozornost so v dosedanjih obravnavah kongresnega gradiva namenili materialom, ki obravnavajo integracije vseh oblik družbenega dela ter aktualne probleme socialnega zavarovanja, to je dvoje vprašanj, ki so dokaj aktualna tudi na področju občin Trbovlje, Hrastnik in Zagorje ob Savi.

Posebne delovne skupine so pripravile več pripomb oz. dopolnitev h gradivu oz. predlogom resolucij za VI. kongres Zveze sindikatov Jugoslavije. Pripombe oziroma dopolnitve so skušali dokončno izoblikovati na posvetovanju, ki ga je zadnjo soboto sklical v predavalnici delavskega doma v Trbovljah medobčinski odbor sindikata industrije in rudarstva za Zasavje ter občinski sindikalni svet. Sprejeta stališča bodo posredovali republiškemu svetu Zveze sindikatov za Slovenijo in VI. kongresu Zveze sindikatov Jugoslavije. Na posvetovanju so izvolili oz. potrdili imenovanje delegata za bližnji VI. kongres Zveze sindikatov Jugoslavije.

—N—

Jesenšek obsojen

Pred celjskim okrožnim sodiščem se je zagovarjal FRANC JEŠENŠEK, doma iz Krškega. Obtožnica ga je bremenila nedovoljene trgovine in ogrožanja javnega prometa na cestah. Naši bralci se še spomnijo, da smo pred nekaj tedni o Jesenšku podrobno pisali v zvezi s tihotapljenjem blaga, ko je pobegnil carinskim uslužbencem v Šentvidu pri Dravogradu in so ga delavci milice odkrili šele naslednji dan zvečer v Kokarju.

Jesenšek je na obravnavi trdil, da je vse blago, obtožnica ga je bremenila za 17 milijonov starih dinarjev, prevažal za polovično provizijo in po naročilu nekega Galiča, ki živi v Frankfurtu kot trgovec z električnim blagom. Jesenšek pa je imel prav tako v Frankfurtu trgovino z žganimi pijačami, katerih večidel je vozil iz Jugoslavije. Poleg tega je sodišče štelo tudi za nedovoljeno trgovino prodajo treh avtomobilov, ki jih je Jesenšek »podaril« svojemu očetu, ta pa preprodal. Prav tako se je moral zagovarjati tudi zaradi ogrožanja javnega prometa na cestah, ko je po pobegu z meje ogrozil življenje miličniku, ki ga je poskušal ustaviti.

Za vse to je bil Jesenšek obsojen na eno leto in pet mesecev strogega zapora. Poleg tega bo moral poravnati stroške obravnave, odvzeli so mu tudi okrog 9.000 novih dinarjev premoženjske koristi, dravograjski carinarnici pa bo moral plačati 151.700 novih dinarjev za carinski prekršek. Če k temu dodamo še zaplembo blaga v vrednosti 35.700 dinarjev, odvzem avtomobilov ter plačilo 139.000 dinarjev za nezajeto pretihotapljeno blago, bo moral FRANC JEŠENŠEK plačati samo carini okrog 35 milijonov starih dinarjev.

Uspelo gostovanje Zarjanov

V petek, 10. maja, se je vrnil z 8-dnevnega gostovanja na Češkoslovaškem moški pevski zbor »Zarja«, sekcija Svobode — Center Trbovlje, ki je bil gost pevskega zbora »Smetana Slovanka« iz znanega železarskega in rudarskega središča Kladno v bližini Prage.

Zarjani so za gostovanje na Češkoslovaškem naštudirali povsem nov koncertni spored. V prvem delu so predstavili pesmi od renesanse do današnjih dni, pri čemer so peli dela Gallusa, Lassa, Smetane, Foersterja, Srebotnjaka, Adamiča, Pahorja itd., v drugem delu pa so s skladatelji Mokranjcem, Tajčevičem, Žarom, Maroltom, Kernjakom in drugimi predstavili najlepše slovenske narodne pesmi in narodne pesmi drugih jugoslovanskih narodov. Ljubiteljem zborovskega petja na Češkoslovaškem pa so Zarjani, ki jih je vodil Rihard Beuermann, predstavili tudi našo partizansko pesem.

Trboveljčani so nastopili v Pragi, v dvorani »Domovina«, v Karlovyh Varyh v dvorani »Antonin Dvorak« in v gledališču v Kladnu. Ljubitelji petja so vsakič napolnili dvorano do zadnjega kotička in z izrednim navdušenjem spremljali nastope Zarjanov. Gostovanje Trboveljčanov na Češkoslovaškem je ugodno ocenila tudi praška kritika.

Med bivanjem na Češkoslovaškem so bili trboveljski rudarji — člani moškega pevskega zbora Zarja deležni izredne pozornosti gostiteljev. V Pragi je sprejel Trboveljčane podžupan glavnega mesta ČSSR, v Kladnem pa župan tega mesta.

Moški pevski zbor Zarja iz Trbovelj se je med gostovanjem poklonil spominu žrtev fašističnega nasilja v Lidicah in položil venec k spomeniku žrtev, skupaj z zborom »Smetana slovanka« pa je sodeloval tudi na manjši komemoraciji na grobu družine Masaryk v Laznih.

Pevski zbor »Smetana Slovanka« iz Kladna iz Češkoslovaške socialistične republike, bo vrnil obisk pevcem trboveljske Zarje v začetku junija. (nk)

Posvetovanje v Trbovljah

V Trbovljah se je v petek, 10. maja, sešla skupina poslancev, ki jo je vodil predsednik gospodarskega zbora skupščine SR Slovenije, Miran Goslar, s poslanci republiške skupščine iz Trbovelj, Hrastnika in Zagorja ob Savi ter s predstavniki občinskih skupščin in predstavniki družbeno-političnih ter delovnih organizacij iz tega področja.

Na posvetovanju so govorili o sodelovanju med republiško skupščino in občinskimi skupščinami ter o nekaterih perečih vprašanjih, ki jih bo treba rešiti v prihodnje. Dokaj podrobno so bila obravnavana zlasti še vprašanja v zvezi s formiranjem dohodka in njegovo delitvijo ter v zvezi z izvajanjem priporočil republiške skupščine in občinskih skupščin ter družbenih dogovorov.

Obširneje bomo v posvetovanju poročali v prihodnji številki CT. (nk)

ŽRTVE PROMETA

Smrt med tiri

Voznik motornega kolesa 24-letni EDVARD PENIČ iz Celja je vozil po Ulici bratov Kresnikov proti Kosovelovi ulici v Celju. Na križišču z železniško progo je zapeljal pod zaprto zapornico na progo pred osebni vlak štev. 06003, ki je pripeljal iz Maribora. Peničev sopotnik MATO BANOVIČ, ga je opozoril na prihod vlaka, vendar je bil voznik usmerjen s pogledom na prihod tovornega vlaka, ki je vozil iz Celja. Lokomotiva osebnega vlaka je zadela motorista in ga zbila med tire, kjer je obležal mrtev. Banovič je ostal nepoškodovan, ker se je med vpitjem oprijel zapornice.

Nevešča vožnja

MUSTAFA ARTAN, turški državljan, je vozil z osebnim avtomobilom iz Maribora proti Celju. Na desni strani je v Višnji vasi stal 11-letni otrok BORIS OČKO, ki je hotel prečkati cesto. Zaradi neizkušenosti v vožnji in prevelike hitrosti Artan ni mogel izvoziti ovinka in je zadel otroka, ki je dobil zlom desne golenice.

Usodno zaviranje

Mopedist ANTON KLANČNIK se je peljal po gozdni cesti iz Šmihela proti Mozirju. Na nepreglednem ovinku mu je pripeljal nasproti gasilski avtomobil. Čeprav ni bilo nevarnosti za trčenje je mopedist pričel zavirati in je padel na travo. Izpahnil si je levo roko v ramenu.

Skočil iz jarka

ILIJA MILIČEVIČ je vozil z motorjem po Milenkovi cesti v Slovenskih Konjicah proti Poljčanam pravilno po desni strani. Pred hišo št. 13 je nenadoma skočil pred motor šestletni JANEZ MACUH. Ker je zadel v krmilo, je dobil poškodbe po glavi.

Prijetno počutje in eleganco vam daje samo konfekcija

»ELEGANT« Celje

MALI OGLASI

Vsaka beseda v malem oglasu stane 0,50 Ndin (za naročnike) in 0,60 Ndin (za vse druge). Ob posredovanju naslova v upravi lista zaračunamo še dodatnih 1,00 Ndin; za oglase pod šifro pa po 2,00 Ndin.

Male oglase sprejemamo načelno v upravi lista vsak teden do 10. ure v soboto. Izjemoma sprejemamo naročila za male oglase iz oddaljenih krajev, bolnišnic, zavodov in podobno tudi v pismih, če nakaže naročnik istočasno ustrezno vsoto denarja.

C. TEDNIK, OGLASNI ODDELEK IN SPREJEM RADIJSKIH OBJAV TER ČESTITK Celje, Gregorčičeva 5, pritličje desno; telefon 31-05

PRODAM

TESANI LES za strebo in čevljarsko orodje s tremi stroji, prodam. Naslov v upravi lista.

VEČJO količino sena in slame ter hmeljsko sušilnico v izmeri 5,5 kvadratnega metra prodam ugodno. Ivan Rovšnik, Podvrh 34, Braslovče.

ITALIJANSKO moško kolo skoraj novo prodam. Pečar, Celje, Titov trg 8-II.

JABOLČNIK po 1 N dinar prodam. Prevolnik, Celje, Cesta v Laško 9.

VSELJIVO hišo: 4 sobe, 2 kuhinji, kopalnica, klet, garaža, velik vrt, 20 minut od Celja prodam. Vprašajte za Čaterjevo vas. Šmarjeta 70, Škofja vas.

KOMBINIRAN otroški voziček prodam. Ogled vsak dan od 14 do 17 ure pri Bratoš, Vojkova 1-III.

HIŠO z lepim vrtom ob glavni cesti v Frankolovem prodam. Poizvedbe pri Jožetu Kranjcu, Višnja vas 22.

MOPED tomos, dvosedežni, prevoženih 2650 km z reservno uvoženo pnevmatiko in drugo prodam. Ogled v soboto ali nedeljo. Celje, Cinkarniška pot 4-I.

DVA konja ponija prodam. Kasaze 44, Petrovče.

VZIDLJIV štedilnik — levi — (dve in pol plošči) poceni prodam. Griže, Migojnice 75.

STANOVANJSKA hiša z nekaj zemlje naprodaj. Karl Jekl, Zadobrova 38, Škofja vas.

STANOVANJSKA hiša z nekaj zemlje naprodaj. Karl Jekl, Zadobrova 38, Škofja vas.

FIAT 650, dobro ohranjen, prodam. Karli Arlič, gostilna Dobrna.

DOBRO ohranjen brat šivilijski šivalni stroj PFAF prodam ugodno. Slavica Zalokar, Celje, Zidanškova ulica 4.

MANJŠE posestvo na sončni legi prodam. Kompole 17, Štore.

DVOSTANOVANJSKO vseljivo hišo — Cesta na grad 29 — prodam. Eno stanovanje primerno za ureditev lepega lokala. Informacije — Plečnikova 14 B.

HIŠO (dve sobi), njiva, gozd naprodaj. Vprašati: Prekopa 32, Vransko.

HIŠO, primerno za dve družini ali za obrtnika, tudi samo polovico hiše, lep vrt, garaža, prodam. Celje, Delavska 25.

FIAT 600 — letnik 1959 v zelo dobrem stanju ugodno prodam. Cehnar, Šentjur 180.

MOTORNO kolo NSU prima 3 — 150 ccm nujno prodam. Plevčak, Šentvid pri Grobelnem.

AVTOMAT za expres kavo znamke »Zimbali« — italijanski popolnoma nov, nerabljen ugodno prodam. Informacije pri Kvartič, Mariborska c. 66, Celje.

KUPIM

MANJŠO vseljivo hišo z vrtom v Celju ali bližnji okolici kupim. Ponudbe z opisom in ceno na naslov: Drago Milutinović, Zagreb, Trnska 7 B.

STAREJŠA upokojenca brez otrok kupita dvosobno komfortno stanovanje v Celju ali najbližji okolici, proti gotovini 80.000 N din.

KOMPLETNO »schepel« disel motor z menjalnikom kupim. Jože Drofenik, Imeno 4, Podčetrtek.

SEDEČO kopalno kad pločevinasto, v dobrem stanju kupim. Ponudbe na upravo lista pod »Kad«.

STANOVANJE

SKROMNO sobo oddam sostanovalki. Naslov na upravi lista.

PODNAJEMNIKA sprejmem. Mariborska 176.

V SREDIŠČU Šentjurja oddam sobo za varstvo otroka. Anton Brečko, Šentjur 160.

ENOSOBNO stanovanje na Otoku III, zamenjam za dvosobno. Naslov v upravi lista.

PRAZNO ali opremljeno sobo oddam starejši ženski. Ograjner, Celje, Popovičeva 22.

OPREMLJENO sobo oddam solidnemu moškemu. Naslov v upravi lista.

ZAKONSKI par, brez otrok, išče sobo ali enosobno stanovanje s posebnim vhodom. Plača leto dni vnaprej. Nudi primerno nagrado. Naslov v upravi lista.

ZAKONCA srednjih let, brez otrok, uslužbenca, iščeta večjo sobo ali enosobno stanovanje, lahko tudi v skupno gospodinjstvo k upokojenki. Ostalo po dogovoru. Ponudbe pod »Mirno življenje«.

RAZNO

ODDAMO več obsežnih skladišč in manjšo dvoriščno stavbo potrebno adaptacije, primerno za mirno obrt. Žalec, Celjska c. 5.

PARTNERJA za gradnjo dvojčka iščem. Franc Sovinc, Breg 46, Celje.

IŠČEM starejšo osebo, ki bi v dopoldanskem času hodila na dom varovat enoletno punčko. Plačam dobro. Naslov v upravi lista.

ZAPOSLITEV

IŠČEMO izobraženo dekle, ki ima veselje do gospodinjstva, k tričlanski trgovski družini v Celovcu (Klagenfurt), Avstrija. Otrok ni. Govori se tudi slovensko. Zaželena je tudi pomoč v trgovini. Starost najmanj 18 let. Ponudbe pošljite na upravo lista pod »18«.

TRGOVSKEGA pomočnika — co sprejme prodajalna obutve »PEKO«, Celje, Prešernova 8. Pismene ponudbe z opisom dosedanje zaposlitve oddati osebno. Prednost imajo kandidati iz stroke.

SLG CELJE

Četrtek, 16. maja 1968 ob 20. uri: Ivan Cankar: HLAPCI. Gostovanje v Titovem Užicu, v okviru IV. srečanja srbskih gledališč.

Torek, 21. maja ob 20. uri: Ivan Cankar: HLAPCI. Gostovanje v Novem Sadu na Sterijinem pozorju.

Četrtek, 23. maja ob 15.30: Anouilh: EVRIDIKA. II. mladinski abonma in izven.

Petek, 24. maja ob 19.30: Ustinov: KOMAJ DO SREDNJIH VEJ. Komedija. Premiera. Premierski abonma in izven. Vstopnice bodo v prodaji dan pred premiero od 18.30 do 19.30 in na dan premiere dve uri pred začetkom. Rezervacije po tel. 29-60.

Sobota, 25. maja ob 19.30: Ustinov: KOMAJ DO SREDNJIH VEJ. Sobotni abonma in izven.

Nedelja, 26. maja ob 10.: Anouilh: EVRIDIKA. I. nedeljski mladinski abonma in izven.

ŽIVINOZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

Od 17. do 24. maja 1968

Marjan TISELJ, veterinar, Celje Savinjska 3/II (Savinjsko nabrežje) tel. 28-71

JAVNI NASTOPI GOJENCEV GLASBENE ŠOLE

ponedeljek, 27. maja

in sreda, 29. maja

ob 18.30 uri

v Narodnem domu

UPRAVNI ODBOR PODJETJA

KOVINOTEHNA

EXPORT-IMPORT CELJE, MARIBORSKA 17

r a z p i s u j e

prosto delovno mesto

DIREKTORJA uvoza

Za razpisano delovno mesto se zahtevajo poleg splošnih pogojev še naslednji posebni pogoji:

- **visoka strokovna izobrazba ekonomske smeri in 5 let prakse v zunanje trgovinski dejavnosti od tega vsaj eno leto na vodilnih delovnih mestih, soglasje za delo v ZT in znanje dveh svetovnih jezikov**
- **višja šolska izobrazba ekonomske smeri in 8 let prakse v komercialnih poslih zunanje trgovine, od tega vsaj 3 leta na vodilnih delovnih mestih, soglasje za delo v ZT in znanje dveh tujih jezikov.**

Osebni dohodek je določen s pravilnikom o delitvi OD. Kandidati morajo poslati vloge z dokazili na kadrovsko službo podjetja do 30. V. 1968.

KOMISIJA ZA ŠTIPENDIRANJE PROSVETNEGA KADRA

PRI TEMELJNI IZOBRAŽEVALNI SKUPNOSTI ŽALEC

razpisuje

v šolskem letu 1968-69 naslednje štipendije:

- **1 štipendija za študij na PA, smer glasbeni pouk**
- **2 štipendiji za študij na PA, smer angleščina — slovenščina**
- **1 štipendija za študij na PA, smer nemščina — slovenščina**
- **1 štipendija za študij na PA, smer slovenščina — srbohrvaščina**
- **2 štipendiji za študij na PA, smer matematika — fizika**
- **2 štipendiji za študij na PA, smer tehnični pouk**

Kandidati naj k prošnji prilože naslednje:

življenjepis, overovljen prepis zadnjega šolskega spričevala, potrdilo o premoženjskem stanju, potrdilo o višini osebnih dohodkov staršev ter izjavo, da ne prejemajo štipendije drugje.

Razpis velja en mesec po objavi.

Na osnovi Zakona o delovnih odnosih in čl. 25. in 26. Pravilnika o delovnih odnosih

VARAŽDINSKEGA TEKSTILNEGA KOMBINATA

r a z p i s u j e

DELAVSKI SVET ENOTE PRODAJE KONFEKCIJE

prosto delovno mesto

POSLOVODJE

PRODAJALNE »VARTEKS OBLEKE«

V VELENJU, SALESKA CESTA 18

POGOJI: VK ali KV delavec v trgovski tekstilni stroki z najmanj 5 let prakse.

Osebni dohodki po pravilniku OD podjetja.

Razpis velja 15 dni po objavi v časopisu.

Prošnje naslovite na naslov: KADROVSKI SEKTOR KOMBINATA VARTEKS VARAŽDIN

ŠOLSKI CENTER ZA BLAGOVNI PROMET V CELJU

Ulica 29. novembra 12, telefon 24-

objavlja vpis

za šolsko leto 1968/69 za naslednje šole

1. ŠOLA ZA PRODAJALCE. Vpis za vse razrede bo 1. julija 1968 dopoldne. Istočasno bo tudi možen vpis v Dom Vere Šlandrove. Mesečna oskrbnina predvidoma N din 216. Ob vpisu v prvi razred bo potrebno predložiti prijavo, kolek za N din 0,50, spričevalo o dokončani osnovni šoli, zdravstveno potrdilo, izpisek iz matične knjige in štipendijsko pogodbo. Štipendije so doslej razpisala naslednja trgovska podjetja:

Agropromet 6, Agrotehnika 1, Avtomotor 6, Astra 1, Center 6, Konus 1, Kovinotehna 6, Merx 12, Moda 7, Mesnine 2, Peko II. 1, Tehnomercator 19, Tkanina — Galanterija 4, vsi Celje, Splošno trgovsko podjetje Radeče 1, Savinja Mozirje 3, Dravinjski dom Slovenske Konjice 5, Resevna Šentjur 10, Jelša Šmarje 6, Bazen Velenje 4, Velma Velenje 4, Cankarjeva založba Šoštanj 1, Kmetijska zadruga Šoštanj 1, Merkur Šoštanj 3, Zarja Šoštanj 1, Pušnar Vitanje 2, Savinjski magazin Žalec 4. Podjetja bodo sprejemala prijave kandidatov za štipendije do 16. junija 1968.

2. POSLOVODSKA ŠOLA. Prijavi je potrebno priložiti kolek za N din 0,50, zaključno spričevalo šole za prodajalce ali druge poklicne šole, potrdilo o delovni dobi in morebitno priporočilo delovne organizacije, izjavo o plačilu šolnine, ter dopisnico s kandidatovim naslovom. Šolnina leto N din 1200. Šolanje traja dve leti, pouk trikrat tedensko v popoldanskem času. Sprejemni izpit iz tujega jezika (nemškega ali angleškega) ni obvezen za absolvente šole za prodajalce. Za ostale kandidate pa bo sprejemni izpit 26. avgusta 1968. Prijave oddajte do 15. junija 1968.

3. KOMERCIALNA ŠOLA. Vpisni pogoji enaki kot za Poslovodsko šolo. Pouk vsak dan, razen sobote, v popoldanskem času. Šolnina N din 1750. Prijave do 15. junija 1968, vpis v drugi razred 1. julija 1968.

4. ŠOLA ZA PRIUČENE TRGOVSKE DELAVCE. Vpisni pogoji: dokončana osnovna šola, triletna delovna doba v trgovini. Šola je dvoletna, pouk štirikart tedensko v popoldanskem času. Šolnina letno N din 1300. **Prijave do 15. junija**

POLJE »OMEGA«

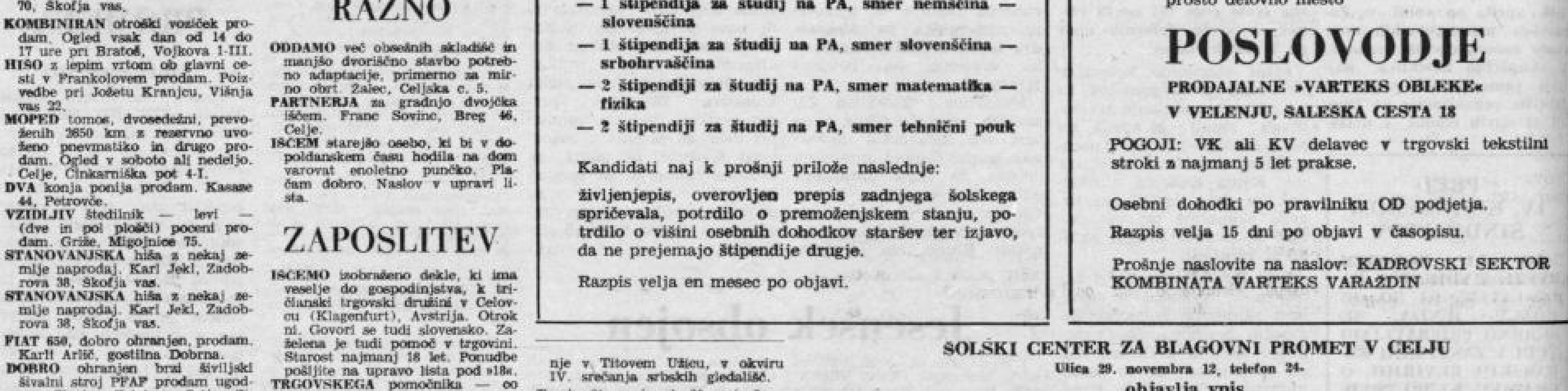

4. Prve reševalne ladje, ki so startale z Zemlje v trenutku, ko je bila prekinjena zveza z Jeanom in Petrom ter mnoge patruljne ladje, ki so bile v tem času v bližini, so se usmerjale k mestu, kjer bi morala pluti v tem trenutku izgubljena ladja. Tam pa jih je čakalo veliko presenečenje: izginule ladje ni bilo — ne tam in ne tisoče kilometrov naokrog! Radarski zasloni so zlovešče molčali. Mučno vprašanje je vstalo pred reševalci: kaj se je zgodilo? Je ladja eksplodirala? Izpuhtela?

Res je — tu je bil še en možen odgovor: ladjo so zajeli neznani prebivalci neznanega planeta. Toda ta odgovor je bil v letu 2010 komaj, komaj še dober za skromno tolažbo svojcem izginulih vesoljcev. V znanstvenem svetu so teorijice o bližnjih vesoljskih civilizacijah že davno izgubile tla pod nogami.

Tudi Jean in Peter nista pomislila na to, da bi se nekdo iz vesolja poigral z njuno ladjo. Če že nista vedela, kako je prišlo do okvare na njuni ladji, sta vedela, da so v trenutku, ko je bil pretrgan stik z Zemljo, krenile za njima hitre reševalne ladje. V nekaj urah bodo te ladje tu; morda celo prej katera, ki slučajno pluje v bližini.

Prvi strah se je polagoma polegel v pričakovanje. Sicer pa položaj niti ni bil tako slab! Kup naprav na ladji je normalno deloval. Med njimi tudi avtomatični kuhalnik za dišečo, črno kavo . . .

Minile so ure in reševalne ladje so res prispele tja, kjer bi morala biti Jean in Peter, toda njihovo sporočilo na Zemljo je bilo nadvse čudno: Ničesar nismo našli! Nadaljujemo z iskanjem!

Vtem je Jean zagledal prvo reševalno ladjo.

TRISTAN BERNARD:

ZAHVALE

GOSPODU DOKTORJU SAINT — GRACYJU!

Tehtal sem 250 funtov in ni nobeno odvajalno sredstvo ni več pomagalo. Tedaj mi je znanec, ki ga je sama božja previdnost poslala, dal vaš naslov, spoštovani gospod doktor. Ubogal sem vaš nasvet, uporabljal sem vaš sistem »koristnih pohodov« in sem po sedmih mesecih izgubil 34 funtov. Z odkritosrčnih veseljem se vam zahvaljujem.

LARTHUR,
trgovski nameščenec

GOSPODU DOKTORJU HENRYJU DUTARSU!

Podpisani Larthur, trgovski nameščenec, izražam s tem gospodu doktorju Henryju Dutarsu svojo odkritosrčno hvaležnost. Zaradi napornih trafnih pohodov so mi sklepi in noge otekli. Srečna zvezda me je privedla k nekemu pacientu gospoda dr. Dutarsa. Ubogal sem njegov nasvet, vsak dan sem namakal svoje noge in sklepe po tri ure v raztopljeni glini. Po šestih mesecih so otekline popolnoma splahnele.

LARTHUR,
trgovski nameščenec

GOSPODU DOKTORJU TRACHETU!

Kopanje v raztopljeni glini skozi šest mesecev po tri ure na dan je povzročilo, da sem hudo obolel na dihalnih organih. Po srečnem domisleku sem se obrnil na vas, spoštovani gospod doktor, in sem po zaslugi Vašega zdravljenja z elektriko dosegel, da sem svoje trpljenje v enem letu skoraj docela odpravil.

LARTHUR,
trgovski nameščenec

GOSPODU DOKTORJU OSKARJU BLOCKU, SPECIALISTU ZA ŽIVČNE BOLEZNI!

Že več mesecev sem trpel na živčnih krizah, halucinacijah, nespečnosti in takem, kar vse je bilo zakrivilo zdravljenje z elektriko. Previdnost me je privedla k vam, velespoštovani gospod profesor. Vaše zdravljenje z bromom me je popolnoma ozdravilo. Do smrti Vam bom hvaležen.

LARTHUR,
trgovski nameščenec

GOSPODU DOKTORJU HENRYJU DE BEAUPILOREJU!

Moje življenje v preteklem letu je bilo eno samo trpljenje. Moj želodec je bil zaradi čezmernega uživanja broma v takšnem stanju, da sem se moral bati najhujšega. Nebo se me je usmililo in sem zvedel Vaše ime. Bolniška hrana, ki ste mi jo predpisali, je zahtevala zgolj močnate jedi, ki so mi prehrano dokaj izboljšale. Večno Vam bom hvaležen.

LARTHUR,
trgovski nameščenec

GOSPODU DOKTORJU BEAUMARTINU!

Želite poročilo o uspehih Vašega zdravljenja, da ga predložite Akademiji za zdravstvo. Tu ga imate! Samo ne vem, če bo ustrezno Vašim namenom.

Pred mesecem sem se prišel k vam zdravit; ker sem se hranil zgolj z močnatimi jedmi, je moja telesna teža zrasla na 325 funtov.

Nasvetovali ste mi, naj nabavim konja in naj vsak dan nekaj ur jezdim. Res sem že v treh dneh izgubil sedemdeset funtov.

Da, resnično: natanko sedemdeset funtov. To lahko izpričam pred Akademijo. Vsekakor pa je treba za razumevanje tega naglega upadka na teži pripomniti, da imam le še eno nogo. Na svoji prvi ježi sem padel s konja in so mi morali levo nogo odrezati.

LARTHUR,
trgovski nameščenec

Ljudska modrost

Ne bodi presladek, da se kdo s teboj ne posladka.

Kjer je veliko blaga, tam je tudi dosti jedcev.

Gredo voli k jaslim, a ne jasli k volom.

Dober počitek je pol dela.

Kjer je žena pijanka, gre povodenj skozi hišo.

Dober prijatelj in star denar sta veliko vredna.

Greh je, svoje pustiti in kaj tujega vzeti.

Dober sosed je boljši kakor deset stricev.

Kjer je veliko vpitja, tam je malo užitja.

Dober začetek je pol dela.

Greh se pove, grešnik pa ne.

Dobra beseda najde dobro mesto.

Hitrica ni dobra.

Dobra misel pol zdravja

Ne boj se tistega, ki gonori, ampak tistega, ki molči.

Dobra trgovina ne išče kupca.

Gre s trebuhom za kruhom.

Dobremu človeku je težko par dobiti.

Dobro blago samo kupca najde.

Gruntec pravi: »Obdeluj me, če ne, bom pa jaz tebe.

Humoreska na francoski način

Magnetofon

Gigi je imela zaročenca in ljubila ga je. Tako zelo, da je nekajkrat na dan telefonirala v njegovo odvetniško pisarno, »samo da bi slišala njegov glas.«

A on, dobričina, se je sprijaznil s to malce neznosno kontrolo in z angelskim mirom odgovarjal na njena vprašanja. Sicer pa je bil pogovor vedno enak.

»Kako si kaj?«

»Dobro.«

»O, ljubi, gotovo imaš veliko dela?«

»Kajpada!«

»Si hud, ker te kličem?«

»Niti najmanj.«

»Boš prišel z avtobusom ali s tramvajem?«

»Ne vem ... bom še videl ...«

Toda lepega dne je mladi odvetnik spoznal neko plavolasko. In ni se ji mogel odreči ... Sestajala sta se pač, kadar ni zahajal k zaročenki oziroma takrat, ko bi moral biti v pisarni. Toda kako rešiti problem s telefonom?

»Nič lažjega,« se je vmešal nekaj starejši in bolj »izkušen« odvetnikov družabnik. »Čemu pa služi magnetofon?«

»Točno,« je pritrdil dvakrat zaljubljeni mladenič, kupil magnetofon, posnel vsakodnevni pogovor z zaročenko in odgovarjanje prepustil družabniku.

Trik je vžgal. Zaročenka je vsako ali vsako drugo uro dvignila slušalko, zahtevala zvezo z zaročencem in takrat se je začel vrteti magnetofonski trak.

»Kako si kaj?«

»Dobro.«

»O, ljubi, gotovo imaš dosti dela?«

»Kajpada.«

In razgovor se je avtomatsko ponavljal.

A kaj, odvetniki so čvekači, posebno mlajši se radi hvalijo, in tako je neki zlobni anonimus obvestil zaročenko, da je mladega odvetnika videva z neko plavolasko. Užaljena zaročenka je pismo položila na mizo, segla po slušalki in zahtevala zvezo. Ko se je trak začel obračati, je hitela sikati:

»Vse sem zvedela.«

»Dobro.«

»Dobro? Torej je res, da me varaš?«

»Kajpada.«

»Potemtakem priznaš ... Med nama je vse končano ... Pa ti ni niti najmanj žal?«

»Niti najmanj.«

»To je torej tvoj odgovor! Ti si cinik, brezobzirnež ...« Razgovora je bilo konec, naše zgodbe pa ne. Zaročenka je prav tako imela »izkušenega« svetovalca v osebi svoje matere. Razkurili sta se in sklenili, da bo poroka že prvo nedeljo.

Kaj pa odvetnik in plavolaska. No, njuna idila je minila. On je razbil magnetofon, ona pa zaupno pripoveduje prijateljici, da je ločitev samo začasna.

Miodrag Todorović:

Majhna razprava o pljuvanju

»Kadarkoli pljunem, se že najde kdo, ki to napačno tolmači. Ljudje si kar izmišljajo razloge: pa za to ... pa za ono ... Toda jaz, bratec, pljujem iz povsem drugih razlogov. Žleze mi ne delajo, kakor je treba, mater mi ... Mi ne verjamete? ... Glej ga, mater mu ... Kaj sploh imam pravico pljuniti, če se mi že zahoče pljuvanja?!«

»Meni boš to tvezil? Žleze, kaj?«

»Ampak, človek, verjemi mi ...«

»Čisto prav imajo ljudje, ko te kritizirajo. Pljuvanje ni higienično ...«

»Zato, bratec, se boš pa ti malce obrisal. Zakaj, bratec, ni vse v higieni ... hočem reči, v dobesedni higieni ... Poznamo še drugo higieno ... moralno ... Misli kar hočeš, toda kadar malce pljunem na določene reči, mi je precej laže pri duši.«

SMEH STOLETIJ

Nekega večera je Wells prišel v elegantno londonsko gledališče oblečen v navadno obleko. Vratar ga je opozoril, da v taki obleki ne more v gledališče, rekoč:

»Poglejte, kako so oblečeni obiskovalci v parterju!«

Wells pogleda na globoke damske dekolteje in pravi:

»Ne, srajce pa ne bom slekel! Grem raje domov!«

*

Za časa bivanja v Ameriki je Wells kritiziral vse, kar so mu pokazali. Ko je pri nekem zajtrku grmel nad gospodarstvom trustov, so mu dejali:

»Gospod Wells, vam pa res ni prav nič všeč! Bodite pravični vsaj s prelepim kipom Svobode, ki ponosno dviga svojo glavo nad našim pristaniščem.«

»Zakaj pa ne?« je strupeno odvrnil Wells, »saj sta menda edino pri njem sledili vzorom drugih narodov, ki postavljajo najlepše spomenike svojim mrtvecem.«

*

Kralj George V. je bil v mladih letih mornar na križarki. Višji častnik mu je ukazal, naj izračuna položaj ladje. Ko je princ nalogo izvršil, se je častnik odkril in vzkliknil:

»Odkrijte se visokost! Če smemo verjeti računom vaše visokosti, plovemo naravnost v westminstrsko katedralo ...«

*

Angleški politik Amery je hotel med prvo svetovno vojno k vojakom. Poslali so ga na Flamsko k polkovniku, ki je poslanca bolj hladno sprejel.

»Kaj pa sploh znate pametnega?« ga je vprašal.

»Ne vem ... Upam, da bom znal izvršiti, kar mi boste veleli.«

Polkovnik ni upal, da bi bil mož — civilist — za kako vojaško rabo, vendar mu je dal neko knjigo z naročilom:

»Tu imate odlično knjigo o Sebiji, ki jo je izdalo vojno ministrstvo. Pazljivo jo preštudirajte in mi pridite čez šest tednov poročat o njej. Po tem, kar mi boste povedali, bom spoznal, za kaj vas bom morebiti lahko uporabil. Boste zmogli?«

»Gotovo,« je zelo resno odvrnil Amery, »kajti to knjigo sem spisal jaz. Pisal sem jo tri tedne; upam, da jo bom lahko v šestih tudi prebral.«

Delo Alphonsa Daudeta, ki se je rodil 1840 v Nimesu in umrl 1897 v Parizu, štejejo v obsežno in rodovitno plast francoskega naturalizma. Prvi uspeh je dosegel z avtobiografskim romanom »Malček« (1868), nato pa je zaslovel z dvema zbirkama proze, izmed katerih je zlasti prva še dandanašnji ohranila v celoti svojo lepoto in pomen: »Pisma iz mojega mlina« (1869) in »Ponedeljske zgodbe« (1873). Spisal je vrsto romanov, med katerimi so najpomembnejši »Sapho« (1884), »Nabab« (1878), »Kralji v izgnanstvu« (1880), »Numa Roumestan« in »Jack«. Francoski humor predstavlja Daudetova trilogija o Tartarinu iz Taraskona, provansalskem bahaču, filistru, blebetaču, ki zlasti v prvi knjigi imenitno upodablja nekatere negativne in vendar po svoje prikupne lastnosti francoskih južnjakov. Daudet je med Slovenci po prevodih že dobro znan. Tole je njegova, kakor sam pravi, »fantastična povest«.

ALPHONS DAUDET:

VILE

»Obtoženka, vstanite!« je dejal predsednik.

Na ostudni klopi požigalk se je nekaj zganilo in neko brezoblično in od mraza šklepetajoče bitje je stopilo korak naprej in se naslonilo na ograjo pred sodniško mizo. Bil je to sveženj cunj, preluknjanih cap, koščkov blaga, trakcev, suhih rož, starih peres in pod vsem tem reven, osušen obraz, ves ožgan od sonca, naguban in razpokan, kjer je sredi teh gub iz dveh majhnih črnih oči pobliskavala zloba, kakor miglja z repom martinček iz luknje v starem zidovju.

»Kako vam je ime?« se je glasilo vprašanje.

»Meluzina.«

»Kako, pravite ? ...«

Zelo resno je odgovorila:

»Meluzina.«

Pod košatimi brki dragonskega polkovnika se je predsednik nasmehnil, toda ni trenil z očesom:

»Starost?«

»Ne vem več.«

»Kaj ste po poklicu?«

»Jaz sem vila! ...«

Na mah so se občinstvo, sodni dvor in celo sam vladni poverjenik, skratka vsi so se silno zakrohotali; nje pa to ni nič zmedlo, in s svojim jasnim in meketajočim glasom, ki se je dvigal visoko pod strop dvorane in plaval tam kakor zvok iz sanj, je starka povzela:

»Ah, kje so vile Francije? Vse so pomrle, dragi gospodje. Jaz sem poslednja; nobene ni več razen mene. Prav res, velika škoda je, zakaj Francija je bila mnogo lepša, ko je še imela svoje vile. Me smo bile poezija dežele, njena vera, njena nravstvena preprostost, njena mladost. Vsi kraji, ki smo jih rade obiskovale, globine zaraščenih parkov, kamni ob vodnjakih, stolpiči starih gradov, megla po ribnikih in prostrane močvirne goličave so dobivale zaradi naše navzočnosti ne vem kaj čarobnega in vzvišenega. V fantastični luči legend so nas ljudje videli, kako hodimo skoraj prav povsod in kako se v blesku luninih žarkov vlečejo za nami krila ali pa kako tekamo po prstih čez travnike. Kmetje so nas imeli radi, častili so nas.

V preprostih domišljijah se je z našimi čeli, ovenčanimi z biseri, z našimi vilinskimi paličicami in našimi začaranimi preslicami mešalo malce strahu z oboževanjem. Tako so naši vrelci ostajali zmerom čisti. Kmečki vozovi so se ustavljali na potih, ki smo jih me varovale. In ker smo vlivale ljudem spoštovanje pred vsem, kar je staro, me, ki smo najstarejše na svetu, so puščali, da so se gozdovi razraščali po mili volji od enega konca Francije do drugega in da so se kamni rušili sami od sebe.

(Nadaljevanje prihodnjič)

DOLENJSKI LIST • TEDNIK • VESTNIK: vsak četrtek 60.000 izvodov!

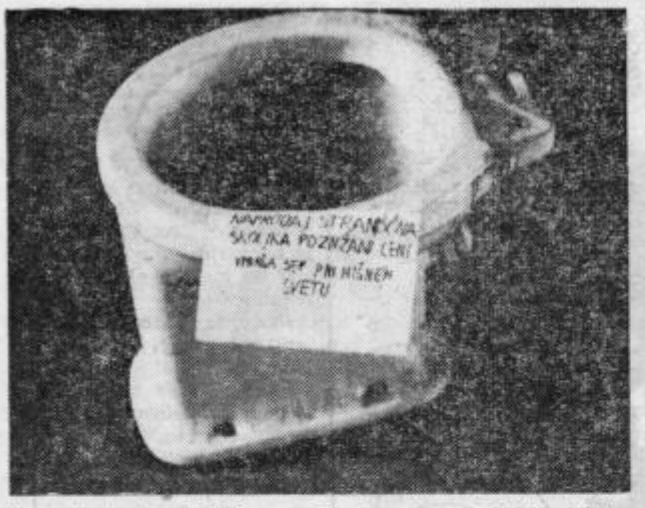

K sreči je to tihožitje v veži oziroma v prehodu tako imenovanega »direktorskega« bloka v Gregorčičevi ulici trajalo le nekaj ur. Za točen čas najbrž ne ve nihče, tudi tisti ne, ki je iz svojega stanovanja odstranil pokvarjeno školjko in jo razstavil v veži. Temu »duhovitežu« se je pridružil še eden, ki je iz te razstave napravil črnoborzijansko trgovino. Kako se je kupčija končala, če je sploh prišlo do nje, ne ve nihče. — Na vsak način pa je tudi to primer, ki ga je treba ožigosati in kaže na slab in pokvarjen okus nekaterih ljudi.

CELULOZAR ŽE PRVAK?

Z zmago nad neposrednim tekmecem za prvo mesto, Osankarico iz Slovenske Bistrice, si je moštvo Celulozarja i Krškega utrdilo položaj na vrhu lestvice, zagotovilo štiri točke prednosti, kar bo najbrž zadostovalo za osvojitev prvega mesta v celjski podzvezni ligi. Čeprav je do konca tekmovanja še šest kol, je težko verjeti, da bi katero kolo drugo moštvo ogrozilo ekipo, ki je ves čas tekmovanja pokazala dobro formo.

Rezultati sedmega kola celjske nogometne podzveze so bili: Ljubno : Papirničar (Radeče) 1 : 0, Štore : Brežice 3 : 2, Senovo : Rogatec 6 : 1, Polzela : Boč 9 : 1, Šentjur : Pivovar (Laško) 2 : 1 in Osankarica : Celulozar 1 : 4.

Po tem kolu je stanje na lestvici naslednje: Celulozar 31 točk, Osankarica 27, Brežice 26, Ljubno 26, Papirničar 24, Senovo 23, Šentjur 18, Vojnik 15, Boč 15, Štore 14, Polzela 9, Rogatec 6 in Pivovar 4 točke.

-mb

Občinska in mednarodna atletska olimpiada

V letošnjem mesecu mladosti je v Celju vrsta zanimivih prireditev za mladino. Vsekakor ena izmed najzanimivejših pa bo občinska atletska olimpiada, ki bo 25. maja na celjskem atletskem stadionu. Na prireditvi bodo nastopile vse osnovne šole celjske občine. Po tekmovanju bodo sestavili reprezentanco mesta Celja, ki bo nastopila 5. junija na prvi mednarodni otroški atletski olimpiadi v Celju. Zanimivost te prireditve je v tem, da si je v sorazmerno kratkem času uspela pridobiti mesto celo v koledarju mednarodne atletske federacije.

Prav zaradi tega lahko pričakujemo, da se bo tekmovanja poleg šestih mest različnih evropskih držav udeležilo še katero mesto, ki ga prireditelj ni povabil. Tekmovanje bo enodnevno, slavnostna otvoritev s celotnim olimpijskim programom pa bo ob 15.30 uri. »Olimpijski ogenj« bodo prinesli iz celjskega Starega gradu in ga pripgali na stadionu.

Pokroviteljstvo nad celjsko olimpiado mladih je prevzel TT, verjetno pa bo vsaj del tekmovanja direktno prenašala tudi ljubljanska televizija. Vsi nastopajoči bodo prejeli spominske diplome, prvi trije najboljši v posameznih disciplinah pa zlato, srebrno in bronasto medaljo.

Tekmovanju bodo prisostvovali tudi vsi župani mest, ki se bodo s svojimi šolskimi ekipami udeležili tekmovanja. V Celje jih je povabila predsednica Občinske skupščine Olga Vrabič.

Celjski atletski delavci upajo in želijo, da bi prireditev uspela ter postala tradicionalna. V vsakem olimpijskem letu naj bi bila v drugem kraju, kajti Celje verjetno prireditve, ki se bo še razširila, samo finančno ne bi zmoglo organizirati.

Vsekakor je takšna oblika zbliževanja in spoznavanja mladih dobra. Geslo celjske prireditve je »Atletika, zbližaj otroke sveta!« Tako se je tudi Celje uvrstilo med olimpijska mesta in 5. junija bo en dan visela in plapolala na celjskem stadionu bela olimpijska zastava.

ZA NAJHITREJŠEGA PIONIRJA

V pripravah za izbiro najhitrejšega pionirja celjskega območja je bilo tekmovanje pionirjev celjske občine. Iz vsake centralne osnovne šole je nastopilo po devet pionirjev in pionirk.

Pri pionirkah je zmagala Tatjana Pavšer s četrte osnovne šole v času 8.3 sekunde, druga je bila Bojaničeva iz Vojnika (8,5) in tretja Lubejeva z druge osnovne šole v Celju s časom 8,7 sekunde.

Med pionirji sta si prvo mesto razdelila Aleksander Milanez hudinjske šole ter Dušan Roter s četrte osnovne šole v času 7.7 sekunde. Tretji je bil Mak s polulske šole, ki je za zmagovalcem zaostal z 3 desetinkami sekunde.

Kot pionirke so tudi pionirji tekli na progi 60 metrov.

—an

Važič prvi v Zagrebu

V počastitev obletnice osvoboditve Zagreba je bil v glavnem mestu sosednje republike trinajsti tradicionalni tek osvoboditve Zagreba, na katerem je zmagal član AD Kladivar Simo Važič. Za 5400 metrov dolgo progo je potreboval 15:47,6 minute. Drugi je bil njegov društveni tovariš Drago Žuntar s časom 15:50,4.

Tekači Kladivarja so osvojili prvo mesto tudi v ekipnem ocenjevanju.

-b

MLADINCI V ODBOJKI

Številnim tekmovanjem šolske mladine se je pridružila tudi mladina, ki prebiva v dijaških domovih. Tako so na prvenstvu v odbojki nastopile štiri ekipe. Igre niso kdovekaj zadovoljile. V predtekmovanju so mladinci iz steklarskega šolskega centra v Rogaški Slatini premagali ekipo doma Vere Slandrove v Celju z 2 : 0, mladinci iz doma Dušana Finžgarja pa z enakim rezultatom gojence šolskega industrijsko kovinarskega centra v Štorah. V finalni tekmi so mladinci iz Rogaške Slatine premagali ekipo doma Dušana Finžgarja z 2 : 0, mladinci iz Štor pa v borbi za tretje mesto igralce doma Vere Slandrove.

K. J.

Kegljanje

CELJANI V BORBENIH PARTIJAH

Letošnje občinsko prvenstvo Celja v kegljaških borbenih partijah je bilo hkrati medobčinsko, saj so se tega tekmovanja kot edini predstavniki izvenceljskih klubov udeležili le Šoštanjčani. Sicer pa je nastopilo osem ekip, od katerih je moštvo Kovinotehne nastopilo le dvakrat namesto štirikrat.

Prvo mesto so osvojili člani celjskega železničarskega kegljaškega kluba z rezultatom 3125 podrtih kegljev, na naslednja mesta so se uvrstili: 2. Partizan- Kovinar, Štore 3034, 3. Aero 2964, 4. Šoštanj 2939, 5. Ingrad 2893, 6. Olimp 2749, 8. Invalid 2681 in 8. Kovinotehna 1373.

Prvi štirje s tega tekmovanja bodo nastopili na republiškem prvenstvu v borbenih partijah.

SINDIKALNE ŠPORTNE IGRE V ŽALCU

Sindikalne športne igre v žalski občini beležijo lepe uspehe in so za tekmovanji šolskih športnih društev po množičnosti na drugem mestu.

Na nedavnih tekmovanjih, ki so jih izvedli v različnih krajih, so bili doseženi naslednji rezultati:

STRELJANJE Z ZRAČNO PUŠKO: 1. Polzela, 2. Mleko, Celje, 3. tekstilna tovarna Prebold. ODBOJKA: 1. SIP Šempeter, 2. KK Braslovče, 3. tekstilna tovarna Prebold. ROKOMET: 1. SIP Šempeter, 2. Juteks Žalec, 3. Ferralit Žalec. ŠAH: 1. Celje, 2. Žalec, 3. Trbovlje, 4. Velenje. Slednje tekmovanje v šahu je bilo medobčinskega pomena.

A. V.

Atletika

DRŽAVNO PRVENSTVO V CELJU

Na zadnji seji izvršnega odbora Atletske zveze Jugoslavije v Beogradu so izbrali mesto Celje za prizorišče letošnjega državnega atletskega prvenstva za člane in članice. Tekmovanje bo v prvi polovici avgusta, na njem pa se bo zbralo okoli 300 športnikov iz vseh naših republik.

Po vsem tem bo to tekmovanje najpomembnejša atletska prireditev v mestu ob Savinji letos. V Celju je bilo enako tekmovanje 1947. leta in tako bo naše mesto po 21. letih znova gostitelj in organizator državnega prvenstva za člane in članice v atletiki.

K. J.

Sadizem za sto dinarjev

FERDINAND ŠPAN JE BIL ZA ROP OBSOJEN NA TRI LETA STROGEGA ZAPORA

- **Prenekateri mladenič je svojo kožo nosil avanturizmu nasproti in šele v zamejstvu uvidel njeno nizko ceno**
- **Ferdinand Span se tudi po vrnitvi ni sprijaznil s poštenim, človeka vrednim delom**
- **Človeka, ki mu je pol ure pred tem dal za pijačo, je zbil po tleh, mu z brco v obraz zdrobil nosne kosti in ga nato oropal**

Prejšnji teden sta se pred senatom petorice celjskega okrožnega sodišča, ki ga je vodil okrožni sodnik JANKO CIGOJ končali ločeni razpravi zoper FERDINANDA ŠPANA, doma iz Prešernove ulice v Celju in mlajšega mladoletnika s katerim sta 13. februarja letos v zgodnjih jutranjih urah oropala ERNESTA STEPINŠKA iz Dobrave 19 pri Celju.

Danes živi na celjskem področju nekaj mladih ljudi, ki se zaradi lastne nesposobnosti, lenobe in delomrzništva nočejo in ne morejo vključiti v človeka vredno življenje. Naše sorazmerno mile norme kaznovalne politike, ki temelje na socialistični morali, tem ljudem pogosto omogočajo lagodnost v življenju. Marsikateri občan se upravičeno sprašuje ob pogledu na mlade ljudi, ki iz dneva v dan brezdelno križarijo po ulicah, nadlegujejo ženske in državljane, od česa živi in kaj so njih starši?!

Tisti, ki spremljajo dogodke na sodišču, kmalu izvedo, kdo so ti in od česa žive, saj se jih večina kaj kmalu znajde pred sodniško poroto. Primer Ferdinanda Spana to samo potrjuje. Čeprav mlad, dela sposoben se je po neupehu pri pomočniškem izspitu odločil za tujino, zavrgel starše in dom, da bi lahko pristal v taborišču za begunce. Nato je baje moral izbrati vojaško suknjo ameriške armade za boj v Vietnamu. Toda po dveh letih in pol je pobegnil v Francijo, kjer se je javil na našem predstavništvu z željo, da bi se vrnil.

Toda tudi po vrnitvi se ni priključil naporom staršev, raje je zahajal med one, ki so radi prisluhnili njegovim zgodbam. Dvanajstega februarja letos se je tako znašel v hotelu Celeia, kjer ga je nase opozoril mladenič, ki je omizju plačeval pijačo. Skoval je načrt, ga predložil dvema sebi enakima, vendar je eden izmed njiju sodelovanje odklonil. Okoli četrte ure zjutraj, ko so jih nagnali iz bara, sta se F. Span in mladoletnik napotila zasledovat mladeniča z »denarjem«. Na križišču Ipavčeve in Oblakove ulice sta ga ustavila, Ferdinand Span pa ga je napadel. Pri tem je uporabil, kot je izjavil sodnikom udarce karate, katerih so ga naučili v ameriški armadi. Žrtev je udarjal z bočno stranjo dlani po glavi, in ko je ta padel, ga je z vso močjo brcnil v obraz, da mu je zlomil nosne kosti. Nato ga je oropal. Zaradi bliskovitosti napada je mladoletni sodelavec dejanje le opazoval. Ko sta po begu ugotavljala plen, sta ugotovila, da je imela žrtev pri sebi le sto dinarjev!

Sodni senat je obsodil FERDINANDA ŠPANA na tri leta strogega zapora, mladoletniku pa je bil izrečen strožji nadzor skrbstvenega organa v Logatcu. Sodniki so upoštevali obtožencu dosedanjo nekaznovanost, obžalovanje in pripravljenost, da bo oropanemu ERNESTU STEPINŠKU povrnil zahtevek.

J. SEVER

ŠOLSKA ŠPORTNA TEKMOVANJA

Zadnji teden je minil v znamenju množičnih športnih tekmovanj šolske mladine. Tako je na medobčinskem prvenstvu osnovnih šol v rokometu nastopilo v moški in ženski konkurenci po pet občinskih prvakov širšega celjskega območja. Pri pionirjih so zmagali učenci osnovne šole Bibe Röcka iz Šoštanja pred Žalcem, drugo osnovno šolo iz Celja, Rečico ob Savinji ter Rogaško Slatino. Pri pionirkah pa so povsem nepričakovano zmagale učenke iz Rečice ob Savinji pred osnovo šolo Šmarje pri Jelšah, osnovno šolo Franja Vrnuča s Hudinje, osnovno šolo Bibe Röcka iz Šoštanja ter Vranskim.

Na področnem prvenstvu mladink srednjih šol v rokometu je nastopilo sedem vrst. Po predtekmovanjih v dveh skupinah so se finalne igre končale takole: v borbi za naslov prvaka je celjska gimnazija premagala velenjsko s 4 : 2, v igri za tretje in četrto mesto pa tehniška srednja šola šolski center za blagovni promet 5 : 3, v borbi za peto in šesto mesto je administrativna šola premagala pedagoško gimnazijo 5 : 3, ekonomska šola pa administrativno 3 : 2.

Izredno zanimivo je bilo področno tekmovanje mladincev v nogometu, saj se je k tekmovanju javilo kar devet vrst. Tako je zlasti to prvenstvo pokazalo, da je za nogomet še vedno veliko zanimanja med mladino srednjih in poklicnih šol. Tokrat je bilo na celjskih igriščih dovolj mladega kadra, žal pa so manjkali nogometni strokovnjaki, da bi iz vrst mladih izbrali nadarjence za pomladitev in okrepitev trenutno šibkih nogometnih enajsterc v Celju.

Rojakov ne bomo streljali!

Pogumna odločitev slovenskih fantov v avstro-ogrski vojski leta 1918

Majski dogodki v Judenburgu pred petdesetimi leti, ko se je uprl 17. pešpolk slovenskih fantov, ki so služili vojaški rok v avstro-ogrski vojski, je vzbudil spomine tudi drugim nekdanjim vojakom. Tedaj namreč ni tlelo samo v Judenburgu, temveč tudi drugod na Slovenskem, saj so se daleč za strelskimi jarski pojavila nova gesla, polna misli o svobodi, nacionalni neodvisnosti in človečanstvu. Upora v manjšem obsegu, kot je bil v Judenburgu, se spominja tudi Anton Maruša iz Celja, ki nam je pripovedoval naslednjo zgodbo o svoji vojaščini in dogodkih v Radgoni:

»K vojakom sem moral leta 1917. Služil sem pri 26. pešpolku v Mariboru. Od tam sem odšel s 30. maršbataljonom na italijansko fronto. Bil sem ranjen, toda kljub temu so me po zdravljenju na Bledu poslali nazaj. Na fronto sem se vrnil nekaj dni pred veliko ofenzivo 23. oktobra. Potem ko smo pognali Italijane nazaj čez Piavo, smo odšli najprej v Rezarevo, nato pa odpotovali na Monte Grapo na Tirolsko, kjer je v desetih dneh od 120 mož, kolikor jih je bilo v kompaniji, kjer sem bil tudi sam, ostalo živih samo devet. Razmere v tedanji vojski so bile nemogoče. Dobro se še spominjam, da smo ob neki priložnosti ujeli skupino Italijanov. Ker so se mi vojaki zasmilili, saj jih je prav tako zeblo kot nas, sem jim dovolil, da se pogrejejo pri našem ognju. Ko je to videl moj nadrejeni oficir, je malo manjkalo, da me ni ukazal ustreliti. No, sicer pa to samo mimogrede. Po tistem sem dobil dopust in sem se na fronto vrnil šele, ko so me dobili orožniki. Ker nisem več našel svojega polka, so me poslali v Maribor.

Nekega večera, dneva se ne spomnim natanko, gotovo pa je bilo pred 20. majem leta 1918, so nas okrog

enih zjutraj zbudili in v polni bojni opremi smo se zvrstili pred barakami. Vedeli smo, da bomo nekaj morali, toda nihče ni vedel, kam. Dobili smo strelivo in odšli na postajo. Med nami je bilo tudi nekaj mladih slovenskih oficirjev, ki so seveda vedeli, kam nas vodi pot. Drug za drugim so hodili po vagonih in narejeno vnemar pripovedovali: »Danes pa le glejte, da boste ‚dobro' streljali. Gremo na svoje brate...« Tako smo torej zvedeli, da gremo v Radgono, kjer se je uprl 96. primorski pešpolk avstroogrske vojske, med katerimi je bilo veliko Slovencev, ki skupaj z drugimi niso hoteli več na fronto. Mi bi morali upor zadušiti. V mestu so nas pozdravili še zadnji streli, saj je bilo že skoraj vse opravljeno. Toda kljub temu smo se nekaj dni še morali udeleževati iskanja upornikov. Vem, da smo se nekajkrat obrnili, če smo katerega zagledali. Toda žal so jih ujeli drugi...

Osem ujetnikov je bilo obsojenih na smrt. Začelo se je šušljati, da bomo smrtno obsodbo morali opraviti Slovenci. Za kazen in v poduk. In res so nas izbrali dvanajst. Prebrali so nam povelje. Toda mi smo se dogovorili že prej. Povedali smo, da ne bomo streljali, se obrnili in odšli v barako... Nismo mislili na posledice.

Naslednji dan pa smo kljub temu morali prisostvovati izvršitvi smrtne obsodbe, ki so jo opravili prostovoljci. Ko smo videli zvezane in utrujene fante, ki so jih peljali na morišče, nam ni bilo lahko pri srcu. Toda obsojeni so bili trdni, niso hoteli vzbujati usmiljenja. Med potjo so peli tisto narodno »oh, adijo mam'ca, oh, adijo sestra, oh adijo ljub'ca, brat, zdaj se vid'mo zadnjikrat...« Eden od fantov je tik preden so ga pokosili streli, zavpil: »Živeli Slovenci in Hrvati!« »Ta prekleti pes vpije še zadnji trenutek,« je zaklel poveljujoči nemški kapetan. Mrtve so nato zmetali v grobo zbite krste in jih odpeljali...

No, med nami pa se je takrat zvedelo, da pripravljajo obsodbo tudi za tiste, ki nismo hoteli streljati obsojenih upornikov. Izkoristil sem primerno priložnost in pobegnil. Toda že tretji dan so me pri Mariboru ujeli. Zaradi bega in omenjene »nepokorščine« so me obsodili na dvanajst dni vislic. Roke so mi zvezali na hrbtu, zabili v vrata vojašnice kavelj in me za roke obesili tako visoko, da so se mi vršički prstov tal samo majčkeno dotikali. Ko sem izgubil zavest, so me polili z vodo in obesili nazaj. To je trajalo tri dni — vsak dan po dve uri. Ker se je prizor dobro videl s ceste, se je nabralo več gledalcev. Četrti dan pa niso več zdržali. Začeli so kričati — nekateri po nemško, drugi slovensko: »Jesti jim dajte, ne pa, da jih mučite!« Prišel je oficir, me odrezal in spustil.

Čez nekaj dni sem bil spet na fronti!«

Tako je pripovedoval o majskih dogodkih v Radgoni Anton Maruša. Pravi, da bi se rad srečal s tistimi, ki so se takrat uprli povelju, da morajo streljati svoje rojake. In še to je dodal, da je zgodbo povedal zato, da bi mladi ljudje vedeli, da so se Slovenci že takrat borili za pravice svojega naroda.

RADIO LJUBLJANA

PETEK, 17. MAJA: 8.08 Glasbena matineja. 9.25 Anica Čepe poje slovenske narodne. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — Ludvik Strobl: Navodila semenarjem pred potrjevanjem posevkov. 12.40 Iz kraja v kraj. 13.30 Priporočajo vam . . . 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo 15.20 Turistični napotki. 15.25 Glasbeni intermezzo. 15.45 Kulturni globus. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Človek in zdravje. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Ivan. 20.00 Krašovec. 20.00 Glasbeni cocktajl. 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 18. MAJA: 8.08 Glasbena matineja. 9.25 Dvajset minut z našimi ansambli. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 11.12 po domače. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Bogdan Žagar: Gozdarski in lovski muzej Slovenije .12.40 Popevke iz studja 14. 13.30 Priporočajo vam . . . 14.05 Od melodije do melodije. 15.45 Naš podlistek — Drago Grah: Deveta nebesa — II. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Gremo v kino. 17.35 Igramo beat. 18.15 Pravkar prijavljeno. 18.50 S knjižnega trga. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Metko Štok. 20.00 Tekmovanje ansamblov. 21.30 Iz fonoteke radia Koper.

NEDELJA, 19. MAJA: 6.00—8.00 Dobro jutro! 8.05 radijska igra za otroke — Branko Hribar: »Dež za Sanjos. 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I. 10.00 Se pomnite, tovarišI . . . Našim letalcem: a) Djordje Milanović: Neubogljivi strelec, b) Aca Blagojević: Izvidnik z neba. 11.00 —11.20 poročila — Turistični napotki za tuje goste. 11.50 Pogovor s poslušalci. 12.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II. 13.15 Iz operetnih partitur. 14.30 —14.45 Humoreska tega tedna — E. Foster: Gospod Adrews. 15.05 Pojo znameniti operni pevci. 16.00 Radijska igra — Heinz Hostnig: »Podobe v ogledalu«. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 V nedeljo zvečer. 22.15 Serenadni večer.

PONEDELJEK, 20. MAJA: 8.05 Glasbena matineja. 8.55 Za mlade radovedneže. 9.45 »Za mlada srca«. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Franjo Grum: Zrelost in hranilna vrednost trave ter detelj za klajo. 12.40 Slovenske narodne pesmi. 13.30 Priporočajo vam . . . 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.20 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vsak dan za vas. 18.15 »Signali«. 18.35 Mladinska oddaja: »Interna 469«. 19.00 Lahko noč otroci! 19.15 minute s pevko Eldo Viler. 20.00 Skupni pprogram JRT. 22.10 Radi ste jih poslušali.

TOREK, 21. MAJA: 8.08 Operna matineja. 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo. 9.40 »Cicibanov svet« in »Pesmica za najmlajše«. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — dr. Jože Maček: Preventiva oblike varstva poljščin spomladi. 13.30 Priporočajo vam . . . 15.20 Glasbeni intermezzo. 15.40 V torek na svidenje! 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Igra simfonični orkester RTV — Ljubljana. 18.45 Pota sodobne medicine — dr. Stane Stergar: O vzrokih slepote. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Marjano Deržaj. 20.00 Od premiere do premiere. 21.15 Deset pevcev — deset melodij. 22.15 Skupni program JRT — studio Zagreb.

SREDA, 22. MAJA: 8.05 Glasbena matineja. 9.10 Slovenski pevci in ansambli zabavne glasbe. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Jnaez Pogačar: Odbira krav. 12.40 Operetni zvoki. 13.30 Priporočajo vam . . . 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.20 Glasbeni intermezzo. 15.45 Naš podlistek — E. Koš: Eremit. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Mladina sebi in vam. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Vrhovi operne poustvarjalnosti. 22.10 Za [illegible] ljubitelje jazza.

ČETRTEK, 23. MAJA: 8.08 Operna matineja. 9.25 Slovenske narodne izvaja ansambel orglic Miška Hočevar. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Milan Novak: Škropljenje poljščin z izboljšanimi pripravami. 12.40 Igrajo pihalni orkestri. 13.30 Priporočajo vam . . . 15.20 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Četrtkov simfonični koncert 18.15 Turistična oddaja. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Lidijo Kodrič. 20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov 21.40 Glasbeni nokturno.

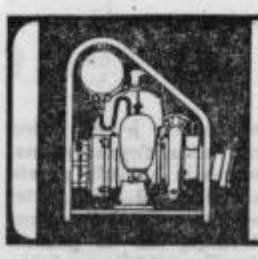

MOTORNA ČRPALKA MP-300/20

24 MESECEV GARANCIJE

•TOMOS• KOPER

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA, 19. V.

8.10 KMETIJSKA ODDAJA V MADŽARŠČINI — Pohorje, Plešivec (Beograd)
8.30 DOBRO NEDELJO VOŠČIMO Z ANSAMBLOM MAHKOVIC IN ŠTIRIMI KOVAČI (Ljubljana)
10.00 KMETIJSKA ODDAJA (Zagreb)
10.45 RINGARAJA: Josip Jurčič (Ljubljana)
11.25 FILM ZA OTROKE (Ljubljana)
12.00 NEDELJSKA TV KONFERENCA (Zagreb)
13.30 ODBOJKA MLADOST — ŽELEZNIČAR (Zagreb)
14.45 DAN MLADOSTI V KUMROVCU — rokometni finale (Zagreb)
15.40 OTROCI POJO (do 16.00) (Zagreb)
16.10 TV KAŽIPOT (Ljubljana)
16.30 TITOVA ŠTAFETA V ZAGREBU — prenos (Zagreb)
17.45 KMEČKA OHCET — posnetek sobotne prireditve (Ljubljana)
18.50 VIJAVAJA (Ljubljana)
19.10 ILEGALA — poljski serijski film (Ljubljana)
19.45 FILMSKA BURLESKA (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
20.45 CIKCAK (Ljubljana)
21.50 TV MAGAZIN — zabavno glasbena oddaja (Zagreb)
22.50 ŠPORTNI PREGLED (JRT)
23.20 TV DNEVNIK (Beograd)

PONEDELJEK, 20. V.

9.40 TV V ŠOLI (Zagreb)
10.35 RUŠČINA (Zagreb)
11.00 OSNOVE SPLOŠNE IZOBRAZBE (Beograd)
15.45 RUŠČINA — ponovitev (Zagreb)
16.10 ANGLEŠČINA (Beograd)
16.45 KULTURNA PANORAMA V MADŽARŠČINI — Pohorje, Plešivec (Beograd)
17.00 POROČILA (Zagreb)
17.05 MALI SVET — oddaja za otroke (do 17.30) (Zagreb)
18.25 SLOVENŠČINA (Ljubljana)
18.39 PORTRET DR. PROF. JANEZA MILČINSKEGA (Ljubljana)
19.40 DOKUMENT DANAŠNJIH DNI: Ugrabitve na Siciliji (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.35 SVET NA ZASLONU (Ljubljana)
21.30 Benjamin Ipavec: SERENADA — baletna adaptacija (Ljubljana)
21.50 BORBENA ČETVORKA — reportaža o letalstvu (Skopje)
22.10 ŠAHOVSKI KOMENTAR BRASLAVA RABARJA (Zagreb)
22.25 ZADNJA POROČILA (Ljubljana)

TOREK, 21. V.

9.40 TV V ŠOLI (Zagreb)
10.30 ANGLEŠČINA (Zagreb)
11.00 OSNOVE SPLOŠNE IZOBRAZBE (Beograd)
16.50 TV V ŠOLI — ponovitev (Zagreb)
18.00 OBREŽJE — oddaja za italijansko narodnostno skupino (Ljubljana)
18.25 FILM ZA OTROKE (Ljubljana)
18.40 NAŠ ČAS — MLADOST (Ljubljana)
18.05 V SREDIŠČU POZORNOSTI: Hitre ceste (Ljubljana)
19.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
19.30 BEOGRAJSKA POMLAD — festival zabavnih melodij (Beograd)
22.15 ZADNJA POROČILA (Ljubljana)

SREDA, 22. V.

17.05 MADŽARSKI TV PREGLED — Pohorje, Plešivec (Beograd)
17.30 POROČILA (Beograd)
17.35 LUTKE (Sarajevo)
17.45 KJE JE, KAJ JE (Beograd)
18.00 PO SLOVENIJI (Ljubljana)
18.15 VIJAVAJA (Ljubljana)
18.20 ZDRUŽENJE RADOVEDNEŽEV — oddaja za otroke (Zagreb)
19.05 ZGODBA O JAZZU (Beograd)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.35 (NE)ZNANA TALLJA: Slovenske vezi s hrvatskimi in srbskimi gledališči (Ljubljana)
21.55 ŠAHOVSKI KOMENTAR BRASLAVA RABARJA (Zagreb)
22.10 BELFEGOR — serijski film (Ljubljana)
23.00 ZADNJA POROČILA (Ljubljana)

ČETRTEK, 23. V.

9.40 TV V ŠOLI (Zagreb)
10.35 NEMŠČINA (Zagreb)
11.00 ANGLEŠČINA (Beograd)
14.50 TV V ŠOLI — ponovitev (Zagreb)
16.10 OSNOVE SPLOŠNE IZOBRAZBE (Beograd)
17.10 TIKTAK: Medvedov godrnjavček II. del (Ljubljana)
17.30 PIONIRSKI TV STUDIO (Ljubljana)
18.00 PO SLOVENIJI (Ljubljana)
18.15 PROPAGANDNA ODDAJA (Ljubljana)
18.20 V NARODNEM RITMU (Beograd)
18.45 PO SLEDEH NAPREDKA (Ljubljana)
19.05 FESTIVAL POPEVK V BRAŠOVU (Beograd)
19.45 VIJAVAJA (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.15 Rotterdam: EVROPSKI NOGOMETNI FINALE — prenos EVR
22.00 ZABAVNO GLASBENA ODDAJA (Ljubljana)
22.30 ZADNJA POROČILA (Ljubljana)

PETEK, 24. V.

9.40 TV V ŠOLI (Zagreb)
14.50 TV V ŠOLI — ponovitev (Zagreb)
16.10 FILMI IZ PRODUKCIJE ZASTAVA FILMA (Beograd)
17.50 DEČEK IZ DŽUNGLE — serijski film (Ljubljana)
18.20 MI MLADI (Ljubljana)
19.05 DOKUMENT DANAŠNJIH DNI: Tabletomanija (Ljubljana)
19.20 TV POŠTA (Ljubljana)
19.35 HOMO SAPIENS — eksperimentalni film (Ljubljana)
19.55 VIJAVAJA (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 CIKCAK (Ljubljana)
20.35 SEDMI KONTINENT — jugoslovanski celovečerni film (Ljubljana)
22.05 ŠAHOVSKI KOMENTAR BRASLAVA RABARJA (Zagreb)
2.20 ZADNJA POROČILA (Ljubljana)
KONCERT RESNE GLASBE (Beograd)

SOBOTA, 25. V.

9.40 TV V ŠOLI (Zagreb)
14.35 TV V ŠOLI — ponovitev (Zagreb)
16.25 SPOMINI NA TITA (Beograd)
16.55 FINALE JUGOSLOVANSKEGA ROKOMETA (Zagreb)
17.20 TV KAŽIPOT (Ljubljana)
17.45 POPOTOVANJE JAMESA COOKA — serijski film (Ljubljana)
18.35 SPREHOD SKOZI ČAS (Ljubljana)
19.00 VIJAVAJA (Ljubljana)
19.15 TV DNEVNIK (Ljubljana)
19.04 PREDAJA TITOVE ŠTAFETE reportaža (Beograd)
20.00 PROSLAVA DNEVA MLADOSTI S STADIONA JA (Beograd)
21.30 VIDEOFON (Zagreb)
21.50 STOTNIKOVA HČI II. del (Ljubljana)
23.10 ZADNJA POROČILA (Ljubljana)

ENOSTAVNO — TRPEŽNO
prenovite sami svoje stanovanje z
vodnimi
zidnimi
barvami

DOMOFOR

HITRO ..
POCENI

ZAHTEVAJTE JIH V VSEH TRGOVINAH Z BARVAMI

Oskar VELIKAN MED DETERGENTI

OSKAR TOTAL pomeni napredek v pralni moči, torej napredek v popolnejšem doseganju snežne beline perila z ročnim pranjem.
Moč OSKARJA velikana premaga moč sivine, orumenelosti in umazanije.
OSKAR po pravici velikan med deteraenti

OSKAR čaka na vas v vaši trgovini,
OSKAR z novo močjo,
OSKAR v novih zavitkih,
OSKAR, ki vas nagrajuje.

In nagrade so velike: vsak mesec pokloni OSKAR svojim kupcem – 5 pralnih strojev GORENJE, 3 00 drugih nagrad, ki vas bodo zagotovo presenetile!
Sodelovanje za nagrado je namreč čisto preprosto: Ko dobite v zavitku OSKARJA nagradni kupon, ga s svojim naslovom pošljite na naslov ZLATOROG, MARIBOR, in nagrado vam bodo poslali na dom.

TOVARNA Zlatorog MARIBOR

Besedo ima TONI HERCFELER

»Ne bi govoril o vzrokih zakaj je v hlevih ostalo toliko goveje živine in da zadruge in kombinati opuščajo pitanje, ker se jim to ne splača več. Kaj mislite, da je kmet kaj na boljšem? Tudi v njegovih hlevih se je nabralo repov! Da pa je situacija še hujša, je pomladanska suša pobrala dobršen pridelek krme in zato mora živina iz hlevov. Kam? Nekateri v okolici Velenja in Šoštanja, podobno pa je tudi drugje, so ubrali svojo pot v črne zakole. Ljudje pridejo tako ceneje do mesa, kmet pa vsaj do nekaj denarja. V mesnicah je prodaja mesa zadnje čase zelo padla in najbrž bi še bolj, če ne bi imeli v občini tako vestnega veterinarskega inšpektorja. Le-ta je namreč zastran črnih zakolov zelo strog.

Chrommetalovi so imeli pred dnevi svoj veliki dan. Selili so se v novo tovarniško poslopje pri »Gorenju«. Očitno je tam kar nekam bolj varno in toplo, saj se naseljujejo »ta mali« kot piščanci okrog koklje. Že vedo zakaj! Sicer pa kar zadeva Chrommetal bo kar v redu, če bodo v novih tovarniških prostorih tako dobro eksistirali kot v ta starih.

E, skoraj bi pozabil na »Pako«. Da sedaj vidite prenovljen hotel. Lapu in Projektivnemu ateljeju Velenje gre po pravici priznanje za odločitev in realizacijo. Da ne bi o tem dolgovezil, saj boste ob priliki sami videli in poizkusili kako ta reč funkcionira.

Za konec pa stavek, dva, o problemu, ki tare prebivalce Stare vasi pri Velenju. Skoro celo novo Velenje je zraslo na zemlji posestnikov iz te vasi. Urejeno mesto imajo takorekoč pred pragom, a skozi Staro vas drži razdrapana in prašna cesta. Da je parodija še večja, morajo Starovašani plačevati še prispevek za urejanje mestnega zemljišča,« je močno razburjen končal T. Hercfeler.

EFKA

Ob tednu Rdečega križa

Minuli teden je bil teden Rdečega križa. Čeprav na našem območju kakšnih posebnih prireditev ni bilo, je teden potekel v še aktivnejšem prizadevanju, da bi postala organizacija Rdečega križa skrb in obveznost vseh nas. To pa je seveda dolgoročnejša naloga, ki so ji prilagodile svoje letošnje delo tudi vse organizacije Rdečega križa.

V celjski občini bodo letos zastavili vse sile, da bi še bolj razvili krvodajalstvo, ki se je sicer v nekaterih delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih že lepo utrdilo. Med nekaterimi ljudmi pa še vedno vlada spoznanje, da dajanje krvi za krvodajalca ni koristno. Tako mišljenje je seveda zgrešeno in aktivisti Rdečega križa si prizadevajo, da bi s primerno razlago in propagando pridobili za to humano dejanje čimveč ljudi.

Ob letošnjem tednu Rdečega križa bi radi spomnili še na akcijo glavnega odbora Rdečega križa Slovenije za zbiranje starih, toda še uporabnih oblačil. Naravne katastrofe, ki so v zadnjih letih prizadele tudi našo deželo, so namreč pokazale, kako koristno bi bilo, če bi imeli večjo zalogo rabljenih oblačil. Iz takega depoja bi lahko hitro in učinkovito pomagali prizadetim območjem. Kaže, da so v Celju izbrali zelo posrečeno obliko zbiranja te pomoči. V posebne vrečice, opremljene z znakom Rdečega križa, ki bi jih naj dobile posamezne družine, bi namreč odlagali rabljena oblačila, perilo in obutev skozi vse leto. Tak način je gotovo veliko primernejši od občasnih akcij, saj dobro vemo, da tisti trenutek ponavadi ne najdemo vsega, kar bi sicer lahko in radi dali.

Minil je torej teden Rdečega križa, ne pa tudi skrb za pomoč sočloveku. Ta traja vse leto, vse življenje. I. B.

Nujen razvojni program

Člani sveta za urbanizem, gradbene, komunalne in stanovanjske zadeve pri skupščini občine Celje so se na zadnji seji lotili problema, ki ni nov pa navzlic temu zahteva ne samo temeljito proučitev, marveč tudi določene ukrepe, da se bo stanje popravilo. Gre za politiko stanovanjskega gospodarstva, za tisto vejo našega življenja, ki zanima slehernega občana.

Razprava o stanju in perspektivah stanovanjskega gospodarstva v celjski občini je opozorila, da je treba čimprej priti do enotnega koncepta, do enotnega razvojnega programa. Zato je razgovor na seji sveta pomenil prvi korak k sestavi takšnega skupnega programa. Že danes bodo o istem vprašanju govorili na seji kluba odbornikov, pozneje pa se bo ta debata prenesla še v delovne kolektive, zlasti pa v tiste, ki imajo svoja stanovanjska podjetja, zatem na sejo skupščine itd.

Osnovna ugotovitev je, da s sedanjim stanjem ne moremo biti zadovoljni, da smo v občini preveč razdrobili sredstva in da imamo vsekakor preveč stanovanjskih podjetij. Prav zaradi tega ni enotnega nastopa do graditeljev stanovanj in podobno. In končno tudi dejstvo, da gradnja stanovanj v blokih upada, da raste draga individualna gradnja, zahteva temeljit razgovor in sprejem odločnih stališč. Izredno pereči problemi pa se kažejo tudi pri vzdrževanju stanovanj, zaradi kvalitete del (ta je prej slaba kot dobra) itd. Paradoks je nadalje ugotovitev, da primanjkuje v občini okoli 780 stanovanj, da ima nad 900 družin neprimerna stanovanja in da navzlic vsemu ostajajo sredstva za gradnjo stanovanj nelzkoriščena.

Skratka, gre za vprašanja, ki zaslužijo javno obravnavo; gre za problematiko, ki mora dobiti enoten občinski koncept. M. B.

Je borba že odločena?

Čeprav je do konca tekmovanja še dolgih šest kol, se zdi, da je borba za prvo mesto v slovenski nogometni ligi končana. V srečanju neposrednih tekmecev za prvo mesto je Ljubljana odpravila Muro s 3:2 in si tako zagotovila štiri točke prednosti pred najbližjim zasledovalcem; pred Celjem-Kladivarjem, ki je na tretjem mestu, pa celo šest točk.

Od naših predstavnikov je bil v nedeljskih tekmah najbolj uspešen trboveljski Rudar, ki je doma izsilil neodločen izid v tekmi s Triglavom. Rezultat je bil 1:1. Medtem, ko je Slavija visoko premagala Hrastnik s 5:1, je tudi Celje-Kladivar podpisal kapitulacijo v Novi Gorici z rezultatom 1:2.

V naslednjem kolu bodo Celjani gostili Trboveljčane, Hrastnik pa Ljubljano.

Trenutno je Celje-Kladivar na tretjem mestu z 22. točkami, Rudar je deseti s trinajstimi, Hrastnik pa zadnji z enajstimi točkami.

Z neodločenim izidom v Velenju je Nafta zadržala prvo mesto na lestvici vzhodne skupine conske lige, pa tudi sicer se stanje pri vrhu ni spremenilo. Tekme so se končale takole: Velenje — Nafta 0:0, Branik — Olimp 4:0, Peca — Šoštanj 6:1, Šmartno — Steklar 2:2 in Fužinar — Žalec 2:1.

Vodi Nafta z 28 točkami, sledita Steklar in Velenje po 27, Šmartno je peto z 20 točkami, Želc šesti, Olimp deveti in Šoštanj enajsti. M. B.

PAVŠERJEVA IN BANKO

Na področnem prvenstvu za najhitrejšega pionirja oziroma pionirke v teku na 60 metrov je pri dečkih zmagal Banko iz Šentjanža pri Rečici ob Savinji, ki je, čeprav bos, pretekel progo v odličnem času 7.7 sekunde.

Med pionirkami pa je zmagala Tatjana Pavšer iz četrte osnovne šole v Celju z rezultatom 8.4 sekunde.

ODBOJKA: TRIJE PORAZI

Kot smo pričakovali so Braslovčani in Gabrčani ostali v četrtem kolu republiške odbojkarske lige praznih rok. Vtem ko so igralce iz Braslovč premagali Jeseničani s 3:0, se je tekma med Ljubljano in Gaberjem končala 3:1.

Glede na tak razplet so Gabrčani z dvema točkama zdrknili na osmo mesto, Braslovčani pa so brez pike na devetem.

V naslednjem zavrtljaju bodo Gabrčani gostili Maribor, Braslovče pa kranjski Triglav.

S prvenstvenim tekmovanjem v slovenski ligi so začele tudi ženske. Žal so favorizirane Celjanke že v prvem kolu zabeležile v igri z Mariborom poraz 3:0.

-b

V Celju za Dan mladosti

15. V. 1968: Nastop zmagovalcev Naše besede v veliki dvorani Narodnega doma ob 20. uri
16. V. 1968: Konferenca mladine z osemletk v mali dvorani Narodnega doma ob 8. uri
Občinsko prvenstvo srednjih in strokovnih šol v atletiki ob 14.30 na stadionu Borisa Kidriča
18. V. 1968: Sprejem štafete mladosti od 16. do 17. ure na Trgu V. kongresa (pred Muzejem revolucije)
Orientacijski tek štorske mladine na Svetino — ob 15.30 iz Štor
Občinsko prvenstvo 6. in 7. razredov osnovnih šol v rokometu na igriščih I. in II. osnovne šole ob 13. uri (organizira Občinska zveza za telesno kulturo)
20. V. 1968: Kulturno-zabavna prireditev Mladi mladim v veliki dvorani Narodnega doma ob 19. uri (organizira Mladinski klub)
od 20. — 25. V. 1968: Sprejemi pionirjev v ZM na osnovnih šolah
23. V. 1968: Otvoritev razstave Mladina fotografira v domu JLA ob 17. uri (organizira Foto klub EMO)
22. in 23. V. 1968: Rokometni turnir mladinskih aktivov na igriščih gimnazije in v Štorah (obakrat ob 15. uri)
24. V. 1968: Polaganje cvetja na grobove borcev ob 9. uri
Ognjemet s Starega gradu ob 19.30 uri (organizirata Olepševalno turistično društvo in ARK)
Kulturno-zabavna prireditev s plesom ob 20. uri (na bazenu ali v Narodnem domu)
25. V. 1968: Pionirska atletska olimpiada ob 15. uri na stadionu Borisa Kidriča (organizator AD Kladivar)
Prvenstvo 3., 4. in 5. razredov osnovnih šol v igri med dvema ognjema na igriščih osnovnih šol ob 8. uri
26. V. 1968: Orientacijski pohod taborniškega odreda Otok ob 8. uri
28. V. 1968: Večer partizanske proze in poezije v Narodnem domu ob 19. uri (organizira Komisija za razvijanje tradicij NOB pri Občinski zvezi združenj borcev NOV)
4. VI. 1968: Igra Ptički brez gnezda ob 19. uri v Narodnem domu (nastopa IV. osnovna šola).

TEDNIKOVA PLOŠČA

Naš novi nagrajenec minulega tedna je MARTA RAKOVEC iz Bistrice ob Sotli, Ples 18. Prosimo jo, da nam čimprej sporoči svojo željo.

Dobitniki iz prejšnjih tednov bodo lahko svoje izbrane melodije poslušali v naslednjih dneh: ELICA ROŠKER v petek, 17. maja. Prav tako v petek, 17. maja, naj prisluhne naši oddaji tudi MARTA GOLEŽ. Medtem ko bomo ANTONU DEŽELAKU zavrteli ploščo v ponedeljek, 20. maja.

Izkoriščamo priložnost in objavljamo pismo, ki ga nam je v naše uredništvo poslal ANTON DEŽELAK, takole nam piše:

»Na vas dopis z dne 13. 4. 1968 sporočam, da sem zelo vesel, ker ste me uvrstili med poslušalce TEDNIKOVE PLOŠČE in to brezplačno, ker sem postal deseti naročnik C TEDNIKA. Želel bi poslušati ploščo s kakšno lepo narodno pesmijo in če bi bilo mogoče, mi jo zavrtite v ponedeljek, 20. maja, ker imam na ta dan svoj rojstni dan, če pa ne morete takrat, pa kje blizu tega dneva.

C TEDNIK bom vestno čital, posebno pa bom na zadnji strani spremljal TEDNIKOVO PLOŠČO, da bom videl, kdo so nagrajenci.

C TEDNIK bom v svojem kraju oziroma vasi tudi slehernemu priporočal. Zahvaljujem se vam za sporočilo in za ploščo. Tovariški pozdrav!

Deželak Anton
Laško, Trobni dol 19.

Kakor vidite, tovariš DEŽELAK, smo vašo prošnjo upoštevali, istočasno pa vam k vašemu prazniku iskreno čestitamo, hkrati pa vam želimo kaj največ zadovoljstva ob prebiranju C TEDNIKA.

CELJANI ZAENKRAT ČETRTI

Po prvem nastopu na državnem ekipnem prvenstvu v kegljanju je vrsta ŽKK Celje na četrtem mestu z rezultatom 9.610.

Zadnja plenarna seja Celjske turistične zveze je ne samo osvetlila priprave na letošnjo turistično sezono, marveč tudi opozorila na predvidevanja in podobno. Medtem ko je o teh vprašanjih na seji govoril predsednik Celjske turistične zveze, Rado Jenko (prvi na levi), je glavni tajnik, prof. Zoran Vudler (v sredini) posredoval zanimive podatke o propagandnih akcijah pa tudi letošnjih prireditvah. (Foto: M. Božič)

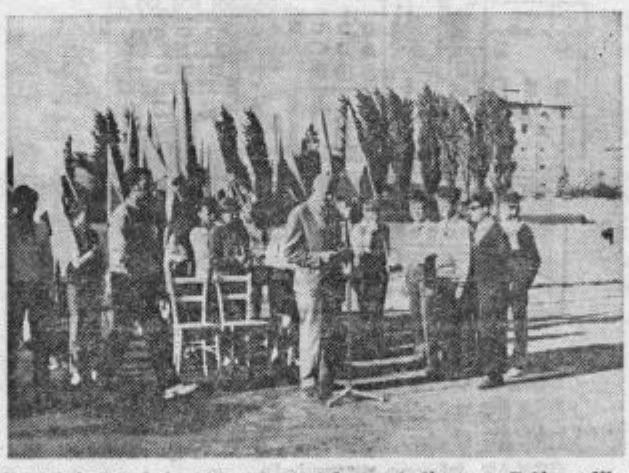

Pretekli teden je bila na atletskem stadionu v Celju velika pionirska svečanost, ki jo je organiziralo društvo prijateljev mladine. Mladina vseh celjskih osnovnih šol je sodelovala pri sprejemu kurirčkove pošte. Ob tej priložnosti je govoril narodni heroj in predsednik ZZ ZB NOV v občini tovariš Franc ROJSEK-Jaka, mladina vseh celjskih šol pa je izvedla bogat program z recitacijami, plesi, ritmičnimi vajami in petjem. (Foto: J. Kr.)

V četrtek prejšnjega tedna je bila v Šempetru 11. redna seja upravnega odbora tamkajšne ribiške družine. Na dnevnem redu so imeli priprave za letošnji občinski praznik, za katerega bodo ribiči pripravili lepo razstavo. V nadaljevanju seje, ki jo je vodil KAREL POLUTNIK, pa so govorili o problemih krivolova in med drugim sklenili, da bodo imena krivolovcev doslej objavljali v časopisu, ker so očitno druge sankcije neučinkovite.

Tednik

TEDNIK — Uredništvo in uprava Celje, Gregorčičeva 5, poštni predal 181. Urejuje uredniški odbor. Glavni urednik TONE SKOK, odgovorni urednik BERNARD STRMONIK. — Časopis je ustanovil okrajni odbor SZDL Celje. Izhajal je kot »Nova pot«, »Na delo«, »Naše delo« (1945) kot »Celjski tednik« (1948—1950) nato kot »Savinjski vestnik« (1950—1954) in od 1955 ponovno kot »Celjski tednik«. S 1. januarjem 1966 so ga ustanovile občine Celje, Laško, Mozirje, Slovenske Konjice, Šentjur pri Celju, Šmarje pri Jelšah in Žalec. TEDNIK izhaja ob četrtkih. Izdaja: ČP »DELO« — delovna enota »Informacije — propaganda« Celje. Tisk in kliševi: ČP »DELO«. Rokopisov ne vračamo. Cena posamezne številke 60 par (60 starih din), letna naročnina 30 novih (3000 starih) din, polletna 15 novih (1500 starih) din, tujina 60 (6000). Tekoči račun: 507-1-1289 — TELEFONI: Uredništvo 23-69, mali oglasi in naročnine 31-05, ekonomska propaganda 30-85, Radio Celje 20-09